

ΒΙΚΤ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ—ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΘΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΒΙΚΤ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ — ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1968

*Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐξωφύλλου : ἡ ἀλόπηξ διηγεῖται εἰς τὸν Αἴσωπον
ἱστορίας ζώων. (Παράστασις ἐπὶ ἀγγείου, Γρηγοριανὸν Μουσεῖον Ῥώμης).*

Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Αἰσώπος εἶναι ὁ διασημότερος τῶν ἀρχαίων μυθογράφων. Ὀλίγα γνωρίζομεν περὶ τοῦ βίου του. Λέγεται ὅτι ἐγενήθη εἰς τὴν Φρυγίαν τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, ὅτι ἦτο δοῦλος τοῦ Σαμίου φιλοσόφου Ἰάδμονος καὶ ὅτι ἐλθὼν μετὰ τοῦ κυρίου του εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπλευθερώθη βραδύτερον ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπίσης λέγεται ὅτι ἦτο ἀνάπηρος καὶ δύσμορφος, ἀλλ' εἶχε σπινθηροβόλον πνεῦμα καὶ ἠρέσκετο νὰ διηγῆται μύθους πειρακτικούς μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ διορθώῃ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τὸν σκοπὸν του καὶ διὰ νὰ καταστήσῃ τοὺς μύθους του διδασκτικούς, ζωηροὺς καὶ εὐχαρίστους, μεταχειρίζεται :

1) τὴν **προσωποποιίαν**, διὰ τῆς ὁποίας παριστᾷ ὡς λογικὰ πρόσωπα ὀμιλοῦντα καὶ ἐνεργοῦντα τὰ ἄψυχα πράγματα, τὰ φυτὰ καὶ πολλάκις τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ

2) τὴν **ἀλληγορίαν**, διὰ τῆς ὁποίας διδάσκει ἄλλα λέγων καὶ ἄλλα ἐννοῶν· ἀφήνει τοιοῦτοτρόπως ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀκούουν τὸν μῦθον, νὰ ἐξαγάγουν μόνοι των τὸ διδακτικὸν συμπέρασμα του.

Οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου, οἱ λεγόμενοι **Αἰσώπειοι μῦθοι**, διεδόθησαν εὐρύτατα. Τούτους ἐμιμήθησαν κατόπιν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, Ῥωμαῖοι καὶ νεώτεροι Εὐρωπαῖοι μυθογράφοι.

Α΄. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Λέαινα και άλώπηξ.

Ἐλώπηξ λέαιναν ἔσκωπτεν, ὅτι ἓνα μόνον τίκει· ἡ δὲ λέαινα εἶπεν· «ἓνα, ἀλλὰ λέοντα!».

2. Ἐριφος και λύκος.

Ἐριφος ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δώματος ἦν. Ἐπειδὴ δὲ λύκον διαβαίνοντα εἶδεν, ἐλοιδορεῖ και ἔσκωπτεν αὐτόν. Ὁ δὲ λύκος εἶπεν αὐτῷ· «Οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος».

3. Βόες και λέων.

Ἐνέμοντο τρεῖς μετ' ἀλλήλων βόες. Λέων δὲ τούτους φαγεῖν θέλων, διὰ τὴν ὁμόνοιαν ἐδειλία· αἰμύλοις δὲ λόγοις τούτους διαχωρίσας, μεμονωμένους ἓνα καθ' ἓνα τούτων εὐρών, ἀδεῶς κατήσθιε.

4. Λύχνος.

Μεθύων λύχνος ἐλαίῳ και φέγγων ἐκαυχᾶτο, ὡς ὑπὲρ ἥλιον λάμπει. Ἀνέμου δὲ πνεύσαντος εὐθὺς ἐσβέσθη. Τὸ δευτερον δὲ ἄπτων τις εἶπεν αὐτῷ· «Φαῖνε, λύχνε, και σίγα· τῶν ἀστέρων τὸ φέγγος οὐδέποτε ἐκλείπει».

5. Γυνή και ὄρνις.

Γυνή τις ὄρνιν εἶχε καθ' ἐκάστην ἡμέραν φὸν αὐτῇ τί-
κτουσαν. Νομίσασα δὲ ὡς, ἐὰν πλείους ἢ ὄρνις τροφᾶς λάβῃ,
δις τέξεται τῆς ἡμέρας, διπλασίως αὐτὴν ἐκρίθιζεν. Ἄλλ' ἡ
ὄρνις παχεῖα γενομένη, οὐδ' ἄπαξ τῆς ἡμέρας ἔτικτε.

6. Κώνωψ και βουῖς.

Κώνωψ κέρατι βοῶς πολὺν χρόνον ἐπικαθίσας, ἐπειδὴ
ἀπαλλάττεσθαι ἐμελλεν, ἐπυθάνετο τοῦ βοῶς, εἰ ἤδη βούλε-
ται αὐτὸν ἀπελθεῖν. Ὁ δὲ εἶπεν· « Ἄλλ' οὔτε ὅτε ἤλθες ἔγνων,
οὔτε, ἐὰν ἀπέλθῃς, γνώσομαι ».

7. Αἶξ και αἰγοβοσκός.

Αἰγοβοσκὸς τὰς αἶγας ἀνεκαλεῖτο πρὸς τὴν μάνδραν.
Μία δ' ἐξ αὐτῶν ὑπελείφθη· ἡδὺ γὰρ τι ἔτρωγε. Ῥίψας δὲ ὁ
ποιμὴν λίθον, τὸ κέρασ αὐτῆς συνέτριψεν εὐστοχῆσας. Καθι-
κέτευε δὲ τὴν αἶγα μὴ εἰπεῖν τοῦτο τῷ δεσπότῃ. Ἡ δὲ εἶπε·
«Κἂν ἐγὼ σιωπήσω, πῶς κρύψω; Πρόδηλον γὰρ ἐστὶ πᾶσι
τὸ κέρασ μου συντετριμμένον».

8. Ἀλώπηξ και βότρυς.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἐπὶ τινος ἀνα-
δενδράδος βότρυς κρεμαμένους, ἐβουλήθη αὐτοὺς ἀρπάσαι,
ἀλλ' οὐκ ἐδύνατο. Ἀποχωροῦσα δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· «ὄμ-
φακέσ εἰσι».

9. Κυνηγός και δρουστόμος.

Κυνηγὸς τις λέοντος ἔχνη ἐπιζητῶν δρουστόμον ἠρώτη-
σεν, εἰ εἶδεν ἔχνη λέοντος καὶ ποῦ ὁ λέων κοιτάζει. Τοῦ δὲ
εἰπόντος, «καὶ αὐτὸν τὸν λέοντά σοι ἤδη δείξω», ὁ κυνηγὸς
ὠχριάσας ἐκ τοῦ φόβου καὶ τοὺς ὀδόντας συγκρούων εἶπεν·
«Ἰχνη μόνα ζητῶ, οὐχὶ αὐτὸν τὸν λέοντα».

10. Πῆραι δύο.

Ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πῆρας φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπίσθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρα· ἀλλ' ἡ μὲν ἔμπροσθεν ἀλλοτρίων γέμει, ἡ δὲ ὀπίσθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὀρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάνυ ἀκριβῶς θεῶνται.

11. Λέων καὶ ταῦρος

Λέων ταύρω παμμεγέθει ἐπιβουλεύων, ἔγνω δόλω αὐτοῦ περιγενέσθαι. Καὶ δὴ προσκαλεσάμενος τὸν ταῦρον, εἶπε πρὸς αὐτόν· «Πρόβατον ἔθυσσα, ὦ φίλε, καί, εἰ βούλει, σήμερον συνεστιαθῶμεν». Ἐβούλετο δὲ ὁ λέων, μετὰ τὸ κατακλιθῆναι τὸν ταῦρον, καταφαγεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ ἐλθὼν καὶ θεασάμενος λέβητας πολλοὺς καὶ ὀβελίσκους μεγάλους, τὸ δὲ πρόβατον οὐδαμοῦ, ἀπηλλάττετο οὐδὲν εἰπών. Τοῦ δὲ λέοντος αἰτιωμένου αὐτόν καὶ τὴν αἰτίαν μαθεῖν θέλοντος, δι' ἣν, εἰ καὶ οὐδὲν δεινὸν ἔπαθεν, ἀπέρχεται, ὁ ταῦρος εἶπεν· «ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην τοῦτο ποιῶ καὶ φεύγω, ὦ λέων· ὀρῶ γὰρ παρασκευὴν οὐχ ὡς εἰς πρόβατον, ἀλλ' εἰς ταῦρον ἡτοιμασμένην».

12. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, συμμαχίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. Πολλῶν δὲ θηρίων ἀγρευθέντων, ὁ λέων τῷ ὄνῳ διανεῖμαι προσέταξε. Τοῦ δὲ τρεῖς μερίδας ἴσας ποιήσαντος καὶ ἐκλέξασθαι αὐτῷ παραινούντος, ὁ λέων ἀγανακτήσας τὸν ὄνον κατέφαγε καὶ τῇ ἀλώπεκι μερίσαι προσέταξε. Ἡ δέ, πάντα εἰς μίαν μερίδα συναθροίσασα καὶ ὀλίγα ἑαυτῇ καταλιποῦσα, παρήνει αὐτῷ ἐλέσθαι. Ἐρομένου δὲ τοῦ λέοντος, τίς αὐτὴν οὕτω διανέμειν ἐδίδαξεν, ἡ ἀλώπηξ εἶπεν· «Ἡ τοῦ ὄνου συμφορά».

13. Πίθηκος καὶ ἀλιεῖς.

Πίθηκος ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δένδρου καθήμενος, ὡς εἶδεν ἀλιεῖς ἐπὶ τινος ποταμοῦ σαγήνην βάλλοντας, παρετήρει τὰ ὑπ' αὐτῶν γιγνόμενα. «Ὅτε δ' οὔτοι τὴν σαγήνην κατέλιπον καὶ μικρὸν ἀπεχώρησαν, καταβάς ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐπειρᾶτο μιμεῖσθαι αὐτούς. Ἐγκλεισθεὶς δ' ἐν τοῖς δικτύοις ἐκινδύνευε πιγῆναι. Τότε δὲ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν· «Ἄλλ' ἔγωγε δίκαια πάσχω· τί γὰρ ἀλιεῦειν μὴ μαθὼν τούτῳ ἐπεχείρουν;».

14. Κομπαστής.

Ἄνθρωπος τις ἐπὶ ἀνανδρία ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὄνειδιζόμενος, ἀποδημήσας ποτὲ μετὰ πολὺν χρόνον ἐπανῆλθε. Κομπάζων δὲ διηγεῖτο τάδε· «Ἀποδημῶν πολλὰ καὶ μεγάλα ἔδρασα καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ τοιοῦτον πῆδημα ἐπῆδησα, ὅλον οὐδεὶς τῶν Ὀλυμπιονικῶν δύναται πηδῆσαι. Μάρτυρας δὲ ποιῶμαι πάντας, ὅσοι με τοῦτο τὸ πῆδημα πηδήσαντα εἶδον». Εἰς δὲ τῶν ἀκουόντων εἶπεν· «ὦ φίλε, οὐκ ἀνάγκη ἄλλους μάρτυρας ποιήσασθαι· ἰδοὺ ἡ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα».

15. Ἴππος καὶ ὄνος.

Ἀνθρωπὸς τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. Ὀδευόντων δέ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ· «Ἄρον τοῦ ἐμοῦ φορτίου μέρος, εἰ ἐθέλεις εἶναί με σῶον». Ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου, ἐτελεύτησε. Τοῦ δὲ δεσπότης πάντα ἐπιβαλόντος τῷ ἵππῳ καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ὄνου δορὰν, οὗτος θρηγῶν ἐβόα· «Οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; Μὴ θελήσας μικρὸν βᾶρος λαβεῖν, νῦν ἅπαντα βαστάζω καὶ τὸ δέρμα».

16. Ὄνος καὶ λεοντῆ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς λέων ὑπὸ πάντων ἐνο-

μίζετο καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ὡς δέ, ἀνέμου πνεύσαντος, ἡ δορὰ περιηρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε δὴ πάντες ἐπιδραμόντες, ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

17. Ἴππος καὶ στρατιώτης.

Ἴππον τὸν ἑαυτοῦ στρατιώτης, ἕως μὲν καιρὸς τοῦ πολέμου ἦν, ἐκρίθιζεν, ἔχων αὐτὸν συνεργὸν ἐν ταῖς τοῦ πολέμου ἀνάγκαις. Ὅτε δ' ὁ πόλεμος κατέπαυσεν, εἰς ἔργα πολλὰ καὶ φόρτους βαρεῖς ὁ Ἴππος εἰργάζετο, ἀχύρῳ μόνῳ τρεφόμενος. Ὡς δὲ πάλιν πόλεμος ἠκούσθη καὶ ἡ σάλπιγξ ἤχησεν, ὁ δεσπότης τὰ ὄπλα λαβὼν καὶ τὸν Ἴππον χαλινώσας εἰς τὸν πόλεμον ἦλθεν. Ὁ δ' Ἴππος συνεχῶς ἐπιπτε μὴδὲν ἰσχύων καὶ τῷ δεσπότη ἔλεγεν· «Ἄπελθε μετὰ τῶν πεζῶν ὀπλιτῶν νῦν· σύ γὰρ ἀφ' Ἴππου εἰς ὄνον με μετεποίησας καὶ πῶς πάλιν ἐξ ὄνου Ἴππον θέλεις ἔχειν;».

18. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργοῦ παῖδες αἰεὶ πρὸς ἀλλήλους ἤριζον. Ὁ δὲ πατήρ ἐπειρᾶτο πείσαι τούτους ὁμόνοεῖν, ἀλλ' οὗτοι τοῖς λόγοις αὐτοῦ οὐκ ἐπέιθοντο. Διὸ ἠθέλησε παραδείγματι διδάξαι καὶ παρήνεσεν αὐτοὺς ῥάβδων δέσμη κομίσει. Τῶν δὲ παίδων τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, πρῶτον μὲν ἀθρόας τὰς ῥάβδους ἐκέλευσε θραύειν. Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἠδύναντο, τὴν δέσμην λύσας ἀνὰ μίαν ῥάβδον θραῦσαι ἐκέλευεν ἕκαστον. Τῶν δὲ παίδων ῥαδίως ταύτας θραυσάντων, εἶπεν· «Ἦδη τῷ ἔργῳ ἐπέισθητε· καὶ ὑμεῖς, ὦ παῖδες, ἐὰν μὲν ὁμονοῆτε, ἀχείρωτοι τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε· ἐὰν δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐρίζητε, εὐάλωτοι».

19. Ποιμὴν ψεύστης.

Ποιμὴν πρόβατα νέμων τοὺς ἀγρότας πολλάκις ἐπεκα-

λεῖτο λέγων· «βοηθεῖτε· λύκος ἔρχεται». Οἱ δ' ἀγρόται τρέχοντες εὕρισκον τοῦτον οὐκ ἀληθεύοντα. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὅτε τῇ ἀληθείᾳ ὁ λύκος ἐπῆλθεν, ὁ ποιμὴν ἐβόα «βοηθεῖτε, λύκος», ἀλλ' οὐδεὶς ἐπίστευεν, ὥστε προσδραμεῖν καὶ βοηθῆσαι αὐτῷ. Ὁ δὲ λύκος εὐρών ἀδειαν, εὐκόλως τὴν ποιμνὴν πᾶσαν διέφθειρε.

20. Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργὸς τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πείραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη· «Παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ἀπέρχομαι· ὑμεῖς δέ, ἄπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ ὑπ' ἐμοῦ κέκρυπται, ζητήσαντες εὐρήσετε πάντα». Οἱ μὲν οὖν νομίσαντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν κατέσκαψαν. Καὶ θησαυρὸν μὲν οὐχ εὔρον, ἀλλ' ἡ ἀμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλῶν πλείονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκε.

21. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

Εἶχέ τις θυγατέρας δύο. Τούτων ἡ μὲν κηπουρὸν ἄνδρα ἔλαβεν, ἡ δ' ἑτέρα κεραμέα. Χρόνου δὲ παρελθόντος, ὁ πατὴρ εἰς τὴν τοῦ κηπουροῦ ἔρχεται καὶ ταύτην ἐρωτᾷ πῶς ἔχει. Ἡ δὲ λέγει· «Πάντα μὲν ἡμῖν καλῶς ἔχει, ἐν δὲ τοῦτο τοῖς θεοῖς εὐχομαι, ὅπως χειμῶν γένηται καὶ ὄμβρος, ἵνα τὰ λάχανα ἀρδευθῇ». Μετ' οὐ πολὺ ὁ πατὴρ πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως ἔρχεται καὶ ταύτην πῶς ἔχει ἐρωτᾷ. Ἡ δὲ λέγει· «Τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἡμῖν καλῶς ἔχει, τοῦτο δὲ μόνον εὐχομαι, ὅπως αἰθρία λαμπρὰ ἐπιμείνη καὶ λαμπρὸς ἥλιος, ἵνα ὁ κέραμος ξηρανθῇ». Ὁ δὲ πατὴρ λέγει· «Ἐὰν σύ μὲν εὐδῖαν ἐπιζητῆς, ἡ δ' ἀδελφὴ σου χειμῶνα, ποτέρᾳ ὑμῶν συνεύξομαι;».

22. Ἱατρὸς ἄτεχνος.

Ἱατρὸς ἦν ἄτεχνος. Οὗτος ἀρρώστῳ παρακολουθῶν, πάντων τῶν ἱατρῶν λεγόντων αὐτὸν μὴ κινδυνεύειν, οὗτος μόνος ἔλεγεν αὐτῷ· « Πάντα τὰ σαυτοῦ ἐτοίμασον, αὐρίον γὰρ τελευτᾷς ». Ταῦτα εἰπὼν ἀπεχώρησε. Μετὰ χρόνον δὲ τινα ἐγερθεὶς ὁ νοσῶν προῆλθεν, ὠχρὸς καὶ μόλις βαίνων. Ὁ δὲ ἱατρὸς συναντήσας αὐτῷ ἔλεγε· « Χαῖρε, φίλε· πῶς ἔχουσιν οἱ κάτω; » Κἀκεῖνος εἶπεν· « Ἡρεμοῦσι τὸ τῆς Λήθης ὕδωρ πίνοντες. Πρὸ ὀλίγου δὲ ὁ Θάνατος καὶ ὁ Ἄδης δεινῶς ἠπείλουν τοὺς ἱατροὺς πάντας, ὅτι τοὺς νοσοῦντας οὐκ ἔωσι τελευτᾶν, καὶ κατεγράφοντο πάντας. Ἐβούλοντο δὲ καὶ σὲ γράψαι, ἀλλ' ἐγὼ σέσωκά σε. Προσπεσὼν γὰρ αὐτοῖς καὶ δυσωπήσας, ἐβεβαίωσα αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἀληθὴς ἱατρὸς εἶ σύ, ἀλλὰ μάτην διεβλήθης ».

23. Κύων καὶ ἀλεκτρυῶν καὶ ἀλώπηξ.

Κύων καὶ ἀλεκτρυῶν ἑταιρείαν ποιησάμενοι ὠδεύον. Ὅτε δ' ἐσπέρα ἐγένετο, ὁ μὲν ἀλεκτρυῶν ἐπὶ δένδρου ἀναβάς ἐκάθευδεν, ὁ δὲ κύων παρὰ τῆ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. Τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε καὶ μείναςα κάτωθεν τοῦ δένδρου πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν παρεκάλει. « Ἐλθὲ πρὸς με », ἔλεγεν· « ἐπιθυμῶ γὰρ ζῆσον ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ἔχον ἀσπάσασθαι ». Ὁ δὲ ἐκέλευσεν αὐτὴν τὸν θυρωρὸν πρότερον ἀφυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ἵνα, ἐκείνου ἀνοιζάντος, κατέλθῃ. Ὅτε δὲ ἡ ἀλώπηξ τὸν θυρωρὸν ζητοῦσα ἐφώνησεν, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξε.

24. Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρὰ ποταμῷ, τὸν πέλεκυν ἀπώλεσεν.

Ἄπορῶν τοίνυν, παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ᾠδύρετο. Ἐρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ οἰκτίρας τὸν ἄνθρωπον, καταβάς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ ἠρώτησεν, εἰ οὗτός ἐστιν, ὃν ἀπολωλέκει. Τοῦ δὲ εἰπόντος οὐ τοῦτον εἶναι, αὖθις καταβάς, ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. Τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, τὸ τρίτον καταβάς, ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. Τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα εἰπόντος, Ἐρμῆς, αἰσθόμενος τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, πάντας αὐτῷ ἔδωρῆσατο. Ὁ δέ, παραγενόμενος πρὸς τοὺς ἑταίρους, τὰ συμβάντα αὐτοῖς ἠγγειλε.

Τούτων δὲ τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο. Ἐλθὼν οὖν παρὰ τὸν ποταμὸν καὶ τὴν οἰκίαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες εἰς τὸ ρεῦμα βαλὼν κλαίων ἐκάθητο. Ἐπιφανεῖς οὖν ὁ Ἐρμῆς κάκεινῶ καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβάς ὁμοίως χρυσῆν ἐξήνεγκεν ἀξίνην καὶ ἠρώτησεν, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. Τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ ἀποκριναμένου «ναί, ἀληθῶς ἦδε ἐστίν», μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχευε, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκίαν ἀπέδωκε.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Ἀπολλόδωρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιάδου, ἦτο Ἀθηναῖος ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τοῦ δευτέρου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος. Οὗτος ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ περιφήμου γραμματικοῦ Ἀριστάρχου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐγένετο δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἔπειτα γραμματικός, ἦτοι διδάσκαλος τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας.

Ὁ Ἀπολλόδωρος ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων διεσώθη μόνον τὸ ἐπιγραφόμενον «Βιβλιοθήκη» καὶ τούτου μόνον τὰ τρία πρῶτα βιβλία.

Εἰς τὴν «Βιβλιοθήκην» τοῦ ὁ Ἀπολλόδωρος ἐκθέτει περιληπτικῶς τὴν ἀρχαίαν μυθολογίαν, ἦτοι τὰς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων περὶ τῶν θεῶν, τῶν ἡρώων καὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο διὰ τὴν εὐσύνοπτον ἔχθεισιν παλαιῶν παραδόσεων καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς γλώσσης εἶχε γίνεαι προσφιλὲς ἀνάγνωσμα, ἐχρησιμοποιοεῖτο δὲ καὶ εἰς τὰ σχολεῖα.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

Α') ΘΕΟΓΟΝΙΑ

1. Οὐρανὸς καὶ Γῆ. Τέκνα αὐτῶν.

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντός ἐδυνάστευσε κόσμου καὶ γυναῖκα Γῆν ἔλαβεν. Ἡ δὲ Γῆ ἐτέκνωσε πρώτους τοὺς Ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας, οἱ μεγέθει τε καὶ δυνάμει ἀνυπέβλητοι ἦσαν, χεῖρας μὲν ἀνὰ ἑκατόν, κεφαλὰς δὲ ἀνὰ πενήκοντα ἔχοντες.

Μετὰ τούτους ἡ Γῆ τίκει τοὺς Κύκλωπας, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἄλλ' Οὐρανὸς ἐφοβήθη, ὅτι οὗτοι αὐτὸν τῆς ἀρχῆς στερήσουσι. Διὸ τούτους εἰς Τάρταρον ἔρριψε. Τόπος δὲ οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄδου, τοσοῦτον ἀπὸ τῆς γῆς ἀπέχων διάστημα, ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ.

Μετὰ δὲ τοῦτο Γῆ τίκει παῖδας ἄλλους, Τιτᾶνας προσαγορευθέντας.

Ἀγανακτοῦσα δὲ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφθέντων παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι τῷ πατρὶ. Οἱ δὲ ἐπιτίθενται καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκβαλόντες αὐτὸν τοὺς τε εἰς Τάρταρον ῥιφθέντας ἀδελφοὺς ἀνήγαγον καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ τῷ ἀδελφῷ παρέδωσαν.

2. Κρόνος καὶ Ῥέα. Γέννησις τοῦ Διός.

Κρόνος τὴν ἀρχὴν λαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς Κύκλωπας πάλιν εἰς Τάρταρον ἔρριψε, γυναῖκα δ' ἔλαβε Ῥεάν. Ἄλλ' ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς προεφήτευσον αὐτῷ λέγοντες ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθήσεσθαι, κατέπινε τὰ γεννώμενα.

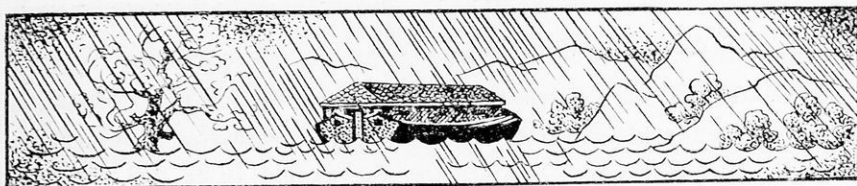
Ὅργισθεῖσα δ' ἐπὶ τούτοις Ῥέα, παραγίγνεται εἰς Κρήτην, ὅτε τὸν Δία ἐγκυμονοῦσα ἐτύγγανε, τίκτει δ' αὐτὸν ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης. Καὶ τοῦτον δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς νύμφαις Ἀδραστεία καὶ Ἴδη. Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι, οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα ἔδωκε τῷ Κρόνῳ καταπιεῖν ὡς τὸν γεγεννημένον παῖδα.

3. Τιτανομαχία. Νίκη τοῦ Διός.

Ἐπειδὴ Ζεὺς ἐγένετο τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν τὴν Ὠκεανοῦ συνεργόν, ἣ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ὅφ' οὐ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς ἐξεμεῖ πρῶτον μὲν τὸν λίθον, ἔπειτα δὲ τοὺς παῖδας, οὓς κατέπιε. Μετὰ τούτων Ζεὺς πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐπολέμησε.

Μαχομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτοὺς δέκα, ἡ Γῆ τῷ Διὶ προεφήτευσεν τὴν νίκην, τοὺς εἰς Τάρταρον ῥιφθέντας ἐὰν ἔχη συμμάχους. Διὸ Ζεὺς τὴν φρουροῦσαν τὰ δεσμὰ αὐτῶν Κάμπην ἀποκτείνας, ἔλυσεν αὐτούς. Καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδόασιν βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτωνι δὲ περικεφαλαίαν, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν. Οἱ δὲ τούτοις ὀπλισθέντες κρατοῦσι Τιτᾶνων καὶ καθείρξαντες αὐτούς ἐν τῷ Ταρτάρῳ τοὺς Ἐκατόγχειρας κατέστησαν φύλακας.

Αὐτοὶ δὲ διακληροῦσι περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν τὴν ἐν θαλάττῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἄδου.

Β') ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

1. Προμηθεύς.

Προμηθεύς ὁ Ἰαπετοῦ, ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας, ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διὸς ἐν νάρθηκι κρύψας. Ὡς δὲ ἤσθετο τὴν κλοπὴν Ζεὺς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Κκυκάσῳ ἕρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλωσάσῃ· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. Ἐν τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεύς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐδέδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τοῦ ἥπατος, αὐξανομένου διὰ νυκτός.

Καὶ Προμηθεύς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτινε ταύτην μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσε. Προμηθεύς δὲ παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, νυμφεύεται Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν θεοὶ πρῶτην γυναῖκα ἔπλασαν.

2. Ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμός.

Ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἠθέλησεν, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων λάρνακα τεκτηνάμενος καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη.

Ζεὺς δέ, πολὺν ὕετον ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσε, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀν-

θρώπους πλὴν ὀλίγων, οἳ συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῶν ὑδάτων φερόμενος ἡμέρας ἑνέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κάκει, τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβάς θύει Διὶ Φυξίῳ.

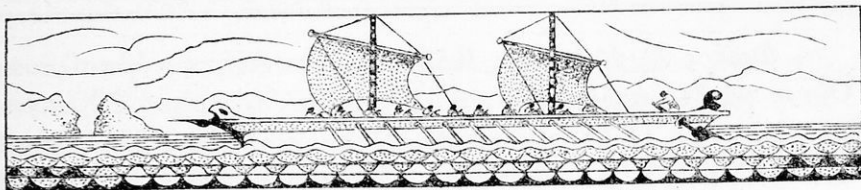
Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰρεῖσθαι ὅ,τι βούλεται· ὁ δὲ αἰρεῖται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καὶ Διὸς εἰπόντος, λίθους αἶροντες, ὑπὲρ κεφαλῆς ἔβαλλον· καὶ οὓς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο, οὓς δὲ Πύρρα, γυναῖκες.

3. Ἕλλην καὶ τέκνα αὐτοῦ.

Γίγονται δὲ ἐκ Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος παῖδες Ἕλλην μὲν πρῶτος, δεῦτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κρανᾶν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς.

Ἕλληνας δὲ καὶ νύμφης Ὀρσηίδος Δῶρος, Εὐϋθος, Αἴολος. Αὐτὸς μὲν ἄφ' ἑαυτοῦ τοὺς καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσε Ἕλληνας, τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· καὶ Εὐϋθος μὲν, λαβὼν τὴν Πελοπόννησον, Ἀχαιοὺς ἐγέννησε καὶ Ἴωνα, ἄφ' ὧν Ἀχαιοὶ καὶ Ἴωνες καλοῦνται. Δῶρος δέ, τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου λαβὼν, τοὺς κατοίκους ἄφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσε. Αἴολος δέ, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων, τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσε.

Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Φρίξος και Έλλη.

Τῶν Αἰόλου παίδων Ἀθάμας Βοιωτίας βασιλεύων Νεφέλην γυναῖκα λαμβάνει, ἣ τίκτει παῖδα μὲν Φρίξον, θυγατέρα δὲ Ἑλλην.

Αὔθις δὲ Ἀθάμας Ἰνώ λαμβάνει γυναῖκα, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. Ἐπιβουλευσασα δὲ Ἰνώ τοὺς τέκνοις Νεφέλης ἔπεισε τὰς γυναῖκας τὸν πυρὸν φρύγειν. Αὗται δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν τοῦτο ἔπραττον. Γῆ δὲ πεφυγμένους πυροῦς δεχομένη καρπούς οὐκ ἀνεδίδου· διὸ πέμπων Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας.

Ἰνώ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν, ὡς εἶη κεχρησμένοι παύσεσθαι τὴν ἀφορίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ Φρίξος. Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε Φρίξον.

Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνῆρπασε καὶ παρ' Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν, ἐφ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ γῆν ὑπερέβησαν καὶ θάλασσαν.

Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ Σιγείου καὶ Χερρονήσου κειμένην θάλασσαν, ὤλισθεν εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἑλλη, κάκει ἀποθανούσης αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη τὸ πέλαγος.

Φρίξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευεν. Οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων, Χαλκίπην, δίδωσιν. Ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὶ θύει, τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτη δίδωσιν. Ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περὶ δρυῶν ἐν Ἄρεως ἄλσει καθήλωσε.

2. Πελίας καὶ Ἰάσων.

Ἰάσων, ὁ τοῦ Αἴσονος καὶ τῆς Πολυμήδης παῖς, ὥκει ἐν Ἰωλκῷ, τῆς δὲ Ἰωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευεν. Ὅτε δὲ Πελίας ὁ βασιλεὺς τὸ μαντεῖον περὶ τῆς βασιλείας ἠρώτα, ἐθέσπισεν ὁ θεὸς τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἠγνῶει τὸν χρησμόν· ὕστερον δ' αὐτὸν ἔγνω. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσῃ θυσίαν Ποσειδῶνι ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν Ἰάσωνα μετεπέμψατο. Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν ἔσπευσεν ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἐν οἷς διέτριβε πόθῳ γεωργίας. Διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε μονοσάνδαλος τὸ ἕτερον πέδιλον ἀπολέσας ἐν τῷ ρεῖθρῳ. Θεασάμενος δὲ ὁ Πελίας αὐτὸν καὶ τὸν χρησμόν ἐνόησας ἠρώτα τὸν Ἰάσωνα· «Τί ἂν ἐποίεις σὺ ἐξουσίαν ἔχων, εἰ χρησμός τις ἦν σοι ὑπὸ τίνος φονευθήσεσθαι τῶν πολιτῶν;» Ὁ δὲ εἶπε· «Τὸ χρυσόμαλλον δέρας προσέταττον ἂν αὐτῷ φέρειν». Τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. Τοῦτο δὲ ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄρεως ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυός, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου.

3. Οἱ Ἄργοναῦται.

Ἐπὶ τοῦτο τὸ δέρας πεμπόμενος Ἰάσων Ἄργον παρέκάλεσε τὸν Φρίξου. Κάκεϊνος τῇ τῆς Ἀθηνᾶς συμβουλῇ πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε, τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ. Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη, ὁ Ἰάσων συνήθροισε τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ

συναθροισθέντες εἰσὶν οἷδε· Τίφυς, ὃς ἐκυβέρνηα τὴν ναῦν, Ὀρφεύς, Ζήτης καὶ Κάλαις, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, Τελαμών καὶ Πηλεύς, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Ἴδας καὶ Λυγκεύς, Ἀταλάντη, Ἄργος ὁ Φρίξου, Μελέαγρος, Πολύφημος καὶ ἄλλοι πολλοί.

4. Ὁ μέχρι Μυσίας πλοῦς.

Οὔτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες ἦλθον εἰς Αἴημον, ἐκεῖθεν δὲ εἰς Δολίονα, ὧν ἐβασίλευε Κύζικος. Οὗτος αὐτοὺς ὑπεδέξατο φιλοφρόνως. Νυκτὸς δὲ ἀναχθέντες ἐντεῦθεν καὶ περιπεσόντες ἀντιπνοαῖς, πάλιν εἰς Δολίονα ἦλθον. Οἱ δὲ νομίζοντες Πελασγικὸν εἶναι στρατὸν (ἔτυχον γὰρ ὑπὸ Πελασγῶν συνεχῶς πολεμούμενοι) μάχην τῆς νυκτὸς συνάπτουσιν ἀγνοοῦντες πρὸς ἀγνοοῦντας. Κτείναντες δὲ πολλοὺς οἱ Ἀργοναῦται, μεθ' ὧν καὶ Κύζικον, μεθ' ἡμέραν, ὡς ἐγνώσαν τὰ γενόμενα, ἀποδυρόμενοι τὰς τε κόμας ἐκείραντο καὶ τὸν Κύζικον πολυτελῶς ἔθαψαν. Καὶ μετὰ τὴν ταφὴν πλεύσαντες εἰς Μυσίαν ἦλθον.

Ἐνταῦθα δὲ Ἡρακλέα καὶ Πολύφημον κατέλιπον. Ὁ γὰρ Ὑλας, ὁ Θειοδάμαντος παῖς, ἀποσταλεὶς ὑδρεύσασθαι ὑπὸ νυμφῶν ἠρπάγη. Πολύφημος δὲ ἀκούσας αὐτοῦ βοήσαντος, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐδίωκεν, ὑπὸ ληστῶν ἀγεσθαι νομίζων. Δηλοῖ δὲ τοῦτο καὶ Ἡρακλεῖ. Ζητούντων δὲ ἀμφοτέρων τὸν Ὑλαν ἢ ναῦς ἀνήχθη· καὶ Πολύφημος μὲν ἐν Μυσίᾳ κτίσας πόλιν Κίον ἐβασίλευσεν, Ἡρακλῆς δὲ ὑπέστρεψεν εἰς Ἄργος.

5. Ἀπὸ Μυσίας μέχρι Θράκης.

Ἀπὸ δὲ Μυσίας ἀπῆλθον εἰς τὴν Βεβρύκων γῆν, ἧς ἐβασίλευεν Ἀμυκος, Ποσειδῶνος παῖς καὶ νύμφης Βιθυνίδος. Γενναῖος δὲ ὧν οὗτος τοὺς ξένους ἠνάγκαζε πυκτεῦειν καὶ

τοῦτον τὸν τρόπον ἐφόνευε. Παραγενόμενος οὖν καὶ τότε ἐπὶ τὴν Ἀργῶ τὸν ἄριστον αὐτῶν εἰς πυγμὴν προῦκαλεῖτο. Πολυδεύκης δὲ ὑποσχόμενος πυκτεύειν πρὸς αὐτόν, πλήξας κατὰ τὸν αὐχένα, ἀπέκτεινε. Τῶν δὲ Βεβρύκων ὀρμησάντων πρὸς αὐτόν, ἀρπάσαντες οἱ ἀριστεῖς τὰ ὄπλα πολλοὺς φεύγοντας φονεύουσιν αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες οἱ Ἀργοναῦται καταντῶσιν εἰς τὴν Θράκης Σαλμυδησσόν.

6. Ὁ μάντις Φινεύς. Αἱ Ἀρπυιαι.

Ἐν Σαλμυδησσῷ ὄκει Φινεύς μάντις, ὃς ἦν τὰς ὄψεις πεπηρωμένος. Τοῦτον οἱ μὲν τοῦ Ἀγήνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν· καὶ πηρωθῆναι λέγουσιν αὐτόν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προῦλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα.

Ἐπεμψαν δ' αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοί· δύο δὲ ἦσαν αὐται πτερωταὶ καί, ἐπειδὴ τῷ Φινεῖ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι τὰ μὲν πλείονα ἀνήρπαζον, ὀλίγα δέ, ὅσα ὀσμῆς ἀνάπλεα, κατέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτὸν φαγεῖν.

Βουλομένοις δὲ τοῖς Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν ἔφη ὑποδειξείν τὸν πλοῦν, ἐὰν τῶν Ἀρπυιῶν αὐτὸν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων πλήρη. Ἀρπυιαι δὲ σὺν βοῇ ἐλθοῦσαι τὴν τροφήν ἤρπασαν. Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες Ζήτης καὶ Κάλαις, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη δι' αἴρος ἐδίωκον. Διωκομένων δὲ τῶν Ἀρπυιῶν, ἡ μὲν εἰς Τίγρην ποταμὸν ἐμπίπτει, ἡ δὲ ἑτέρα κατὰ τὴν Προποντίδα φεύγουσα μέχρις Ἐχινάδων ἦλθε νήσων.

7. Αἱ συμπληγάδες πέτραι.

Ἀπαλλαγείς δὲ τῶν Ἀρπυιῶν Φινεύς ὑπέδειξε τὸν πλοῦν

τοῖς Ἀργοναῦταις καὶ περὶ τῶν συμπληγάδων ἐδίδαξε πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὐται, καὶ συγκρουόμεναι ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλή μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ὀμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος, ἣν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν ἐλθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν καί, ἐὰν μὲν ταύτην ἴδωσι σωθεῖσιν διαπλεῖν ἀφόβως, ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ διαπλεῖν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἀργοναῦται ἀνήγοντο καί, ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφιασιν ἐκ τῆς πύργου τῆς Ἀργοῦς πελειάδα· τῆς δὲ ἵπταμένης τὰ ἄκρα μόνον τῆς οὐρᾶς ἢ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ὡς δὲ εἶδον τὰς πέτρας ἀναχωρούσας, διαπλέοντες ταχέως μετ' εἰρεσίας εὐτόνου διήλθον, καὶ τὰ ἄκρα μόνον τῆς πρύμνης περιεκόπη ὀλίγον.

Αἱ μὲν οὖν συμπληγάδες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου ἔστησαν· χρησμός γὰρ ἦν αὐταῖς, νεῶς περαιωθείσης, στήναι παντελῶς.

8. Οἱ Ἀργοναῦται εἰς τὴν Κολχίδα. Ἰάσων καὶ Μήδεια.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται παραπλεύσαντες Θερμώδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν τῆς Κολχικῆς γῆς ἦλθον. Προσορμισθείσης δὲ τῆς νεῶς, ἦλθε πρὸς βασιλέα Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταχθέντα ὑπὸ Πελίου λέγων, παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. Ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἱ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στόματος ἐφύσων.

Ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναίτο τοὺς ταύρους καταζεύξαι, Μήδεια, ἡ τοῦ Αἰήτου θυγάτηρ, φαρμακίς, συμπράξειν αὐτῷ ὑπέσχετο, ἐὰν ὁμόση αὐτὴν ἔξιν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα ἄξιν.

Ὁμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον ἔδωκεν, ᾧ ἐκέλευσεν

αὐτὸν χρῆσαι τὴν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ παρεγένετο εἰς τὸ τοῦ ναοῦ ἄλσος καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας τοὺς ταύρους κατέζευξεν.

Ἄλλ' Αἰήτης οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας, ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἀργῶ καταφλέξει καὶ ἀποκτεῖναι τοὺς ναύτας. Ἡ δὲ Μήδεια τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις τὸ δέρας ἔλαβεν. Ἐχουσα δὲ τοῦτο μετὰ τοῦ Ἰάσονος ἐπὶ τὴν Ἀργῶ ἦλθε, συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀψυρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν.

Κατελθὼν δὲ ὁ Ἰάσων εἰς τὴν Ἰωλικὸν τὸ μὲν δέρας ἔδωκε τῷ Πελῖα, τὴν δὲ ναῦν εἰς τὸν Ἴσθμὸν πλεύσας ἀνέθηκε τῷ Ποσειδῶνι.

Μετὰ τοῦτο Ἰάσων καὶ Μήδεια εἰς Κόρινθον ἦλθον.

Δ') ΠΕΡΣΕΥΣ

1. Γέννησις Περσέως.

Ἀκρίσιος καὶ Προῖτος Ἄβαντος τοῦ Ἄργου βασιλέως παῖδες δίδυμοι ἦσαν. Οὗτοι ἀνδρωθέντες, τὴν Ἀργεῖαν ἐμερίσαντο χώραν. Καὶ Ἀκρίσιος μὲν λαμβάνει Ἄργος, Προῖτος δὲ Τίρυνθα. Ἀκρίσιω δὲ περὶ παίδων γεννήσεως ἀρρένων μαντευομένω, ὁ θεὸς ἔφη γενέσθαι αὐτῷ παῖδα ἐκ Δανάης τῆς θυγατρὸς, ὃς αὐτὸν ἀποκτενεῖ. Δείσας δὲ Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον χαλκοῦν κατεσκεύασε καὶ ἐν αὐτῷ τὴν Δανάην ἐφρούρει. Ἡ δὲ τίκτει ἐκ Διὸς Περσέα.

Αἰσθόμενος δὲ Ἀκρίσιος τὸ γεγονός, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα λαβὼν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. Προσενεχθείσης δὲ τῆς λάρνακος Σερίφω, Δίκτυς, ὁ τοῦ βασιλεύοντος Πολυδέκτου ἀδελφός, παραλαβὼν τὸν παῖδα ἀνέθρεψε.

2. Περσεὺς πέμπεται ἐπὶ τὴν τῆς Γοργόνης κεφαλὴν.

Ἀνδρωθέντι δὲ τῷ Περσεῖ, Πολυδέκτης ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Γοργόνης κομίζειν κεφαλὴν. Ὁ δὲ μαθὼν παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν Γοργόνων, γραιῶν ἐκ γενετῆς, τὴν ἐπὶ τὰς νύμφας φέρουσαν ὁδόν, πρὸς ταύτας παρεγένετο. Αὗται δὲ αἱ νύμφαι πτηνὰ εἶχον πέδιλα καὶ τὴν κίβισιν· εἶχον δὲ καὶ τὴν

Ἄδου κυνῆν. Τούτων τυχῶν Περσεύς, τὴν μὲν κίβισιν περιεβάλετο, τὰ δὲ πέδιλα τοῖς σφυροῖς προσήρμοσε, τὴν δὲ κυνῆν τῇ κεφαλῇ ἐπέθετο. Ταύτην ἔχων, αὐτὸς μὲν οὐς ἤθελεν ἔβλεπεν, ὑπ' ἄλλων δὲ οὐχ ἑωρᾶτο. Λαβὼν δὲ καὶ παρὰ Ἑρμοῦ ἀδαμαντίνην ἄρπην, ἤκε καὶ κατέλαβε τὰς Γοργόνας κοιμωμένας. Ἦσαν δὲ αὗται Σθενώ, Εὐρυάλη καὶ Μέδουσα. Μόνη δὲ ἦν θνητὴ Μέδουσα· διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν ταύτης κεφαλὴν Περσεύς ἐπέμφθη. Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνας κεφαλὰς μὲν περιεσπειραμένας φολίσι δρακόντων, ὀδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν, καὶ χεῖρας χαλκᾶς καὶ πτέρυγας χρυσαῖς, δι' ὧν ἐπέτοντο. Τοὺς δὲ ἰδόντας λίθους ἐποίουν.

3. Ἡ Μέδουσα ἀποτέμνεται τὴν κεφαλὴν.

Ἐπέστη οὖν αὐταῖς ὁ Περσεύς κοιμωμέναις, κατευθυνούσης τὴν χεῖρα Ἀθηνᾶς· ἀπεστραμμένος δὲ καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα χαλκῆν, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνας ἔβλεπεν, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Τούτου δὲ γενομένου, ἐκ τῆς Γοργόνας Πήγασος, πτηνὸς ἵππος, ἐξεπήδησεν. Ὁ μὲν οὖν Περσεύς λαβὼν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδοῦσης, ὀπίσω πάλιν ἐχώρει, αἱ δὲ Γοργόνας ἀναπτᾶσαι αὐτὸν ἐδίωκον. Ὁ δὲ ἀόρατος ἦν· ἀπεκρύπτετο γὰρ ὑπὸ τῆς κυνῆς.

Παραγενόμενος δὲ εἰς Σέριφον καὶ ἀπολιθώσας ἐν τοῖς βασιλείοις τῇ κεφαλῇ τῆς Γοργόνας τοὺς Πολυδέκτου φίλους, βασιλέα κατέστησε Δίκτυν. Μετὰ δὲ τοῦτο τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνας Ἀθηνᾶ ἀπέδωκε. Ταύτην δὲ Ἀθηνᾶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι ἐνέθηκε.

4. Θάνατος Ἀκρίσιου.

Μετὰ δὲ ταῦτα Περσεύς εἰς Ἄργος ἔσπευδεν, ἵνα Ἀκρίσιον θεάσῃται. Ὁ δέ, ἐπεὶ τοῦτο ἔμαθε, δεδοικῶς τὸν χρησμόν, ἀπολιπὼν Ἄργος, εἰς τὴν Πελασγιῶτιν ἤκε γῆν. Τευταμίδου

δὲ τοῦ Λαρισαίων βασιλέως, ἐπὶ κατοικομένην τῷ πατρὶ ποιουμένου γυμνικὸν ἀγῶνα, παρεγένετο καὶ ὁ Περσεὺς ἀγωνίσασθαι θέλων. Ἀγωνιζόμενος δὲ πένταθλον, τὸν δίσκον ἐπὶ τὸν Ἀκρισίου πόδα βαλὼν, παραχρῆμα ἀπέκτεινεν αὐτόν. Οὕτω δὲ ὁ δοθεὶς Ἀκρισίῳ χρησμὸς ἐτελειώθη.

5. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα.

Περσεῖ, ἐπανιόντι εἰς Ἄργος, συνέβη εἰς Αἰθιοπίαν παραγενέσθαι, ἧς Κηφεὺς ἐβασίλευε. Τούτου τὴν θυγατέρα εὔρε παρακειμένην βορὰν θαλασσίῳ κήτει, ὃ Ποσειδῶν ἐπεπόμφει, τιμωρούμενος Κασσιέπειαν, τὴν Κηφέως γυναῖκα, ὅτι Νηρηῖσι περὶ κάλλους ἤρισε καὶ πασῶν εἶναι κρείσσων ἐκαυχῆσατο. Φθειρομένης οὖν τῆς χώρας, ὃ θεὸς ἔχρησεν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς συμφορᾶς, ἐὰν ἡ Κασσιεπείας θυγάτηρ Ἀνδρομέδα προτεθῇ τῷ κήτει βορᾶ. Τοῦτο Κηφεὺς, ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἔπραξε καὶ τὴν θυγατέρα πέτρα προσέδησε.

Ταύτην θεασάμενος ὁ Περσεὺς ὑπέσχετο Κηφεῖ ἀποκτενεῖν τὸ κῆτος, εἰ μέλλει σωθεῖσάν τὴν Ἀνδρομέδαν γυναῖκα αὐτῷ δώσειν. Ἐπὶ τούτοις γενομένων ὄρκων, τὸ κῆτος ἔκτεινε καί, λύσας τὴν Ἀνδρομέδαν, ἠγάγετο αὐτὴν γυναῖκα. Ἐγένοντο δὲ ἐξ Ἀνδρομέδας παῖδες αὐτῷ Ἀλκαῖος, Σθένελος, Ἡλεκτρώων καὶ ἄλλοι. Καὶ Ἀλκαίου μὲν παῖς Ἀμφιτρώων ἐγένετο, Ἡλεκτρώωνος δὲ θυγάτηρ Ἀλκμήνη, Σθενέλου δὲ Εὐρυσθεύς, ὃς καὶ Μυκηνηῶν ἐβασίλευσε.

Ε΄) ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις και άνατροφή 'Ηρακλέους.

'Αλκμήνη, ή 'Ηλεκτρώωνος του Μυκηνηών βασιλέως, εκ Διός μὲν έτεκεν 'Ηρακλέα, εξ 'Αμφιτρώωνος δὲ 'Ιφικλέα. 'Οκταμηνιαίου δὲ του 'Ηρακλέους όντος, δύο δράκοντας υπερμεγέθεις 'Ηρα επί την εύνην αυτού έπεμψε, διαφθορῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. Τουτους 'Ηρακλῆς άναστάς, άγχων έκατέρω των χειρών, διέφθειρεν.

'Εδιδάχθη δὲ 'Ηρακλῆς άρματηλατεΐν, παλαίειν, τοξεύειν, όπλομαχεΐν και κιθαρωδεΐν. Τρεφόμενος δὲ εν τοΐς βουφορβίοις, εις ά υπό 'Αμφιτρώωνος επέμφθη, μεγέθει τε και βίωμα πάντων διήνεγκεν. 'Ην δὲ και θεωρούμενος φανερός, ότι Διός παΐς ήν· τετραπηχυαΐον μὲν γάρ ειχε τὸ σῶμα, πυρός δ' αίγλην εξ όμμάτων έλαμπεν. Ουκ ήστόχει δὲ ουτε τοξεύων ουτε άκοντίζων.

2. Πρώτα κατορθώματα 'Ηρακλέους.

'Εν δὲ τοΐς βουκολίοις, όκτωκαιδεκαέτης ών, τον Κιθαιρώνιον άνειλε λέοντα· ουτος γάρ, όρμώμενος εκ του Κιθαιρώνος, τας 'Αμφιτρώωνος έφθειρε βοϋς. Τουτο δὲ ποιήσας, την μὲν δοράν του λέοντος ήμφιέσατο, τῷ δὲ χάσματι έχρήσατο κόρυθι.

Ἀνακάμπτοντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τῆς θήρας, συνήντησαν κήρυκες παρὰ Ἐργίνου, τοῦ Μινυῶν βασιλέως, πεμφθέντες, ἵνα παρὰ τῶν Θηβαίων τὸν δασμὸν λάβωσιν. Ἦν δ' οὗτος ὁ δασμὸς κατ' ἔτος ἑκατὸν βόες. Τοῦτον ἐτέλουν Θηβαῖοι Ἐργίνῳ, ὅτι Κλύμενον, τὸν Μινυῶν βασιλέα, ἀνὴρ Θηβαῖος λίθῳ ἀνηγήκει. Ἡρακλῆς οὖν ἀποκόψας τῶν πρέσβειων τὰ ὄτα καὶ τὰς ῥίνας, δεδεμένους Ἐργίνῳ ἀπέστειλεν, εἰπὼν, ὅτι Θηβαῖοι τοῦτον τὸν δασμὸν τελοῦσιν.

Ἐργίνοσ δέ, ἀγανακτῶν ἐπὶ τούτοις, κατὰ τῶν Θηβῶν ἐστράτευσεν. Ἡρακλῆς δέ, λαβὼν ὄπλα παρ' Ἀθηναῶν, Ἐργίνον μὲν ἔκτεινε, τοὺς δὲ Μινύας ἐτρέψατο καὶ τὸν δασμὸν διπλοῦν ἠνάγκασε τοῖς Θηβαίοις φέρειν. Λαμβάνει δὲ Ἡρακλῆς παρὰ Κρέοντος ἀριστεῖον τὴν πρεσβυτάτην θυγατέρα Μεγάραν, ἐξ ἧς αὐτῷ τρεῖς παῖδες ἐγένοντο.

Προμαθὼν δὲ παρ' Εὐρύτου τὴν τοξικὴν, ἔλαβε παρὰ Ἐρμοῦ μὲν ξίφος, παρ' Ἀπόλλωνος δὲ τόξα, παρὰ δὲ Ἡφαίστου θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηναῶν πέπλον· ῥόπαλον δὲ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας.

3. Μανία Ἡρακλέους. Δουλεία παρὰ τῷ Εὐρυσθεῖ.

Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην ὕνέβη αὐτῷ κατὰ ζῆλον Ἡρας μανῆσαι καὶ τοὺς ἰδίους παῖδας εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν. Διὸ καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν, παραγενόμενος εἰς Δελφούς, πυνθάνεται τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσῃ.

Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθι, Εὐρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα, καὶ ἐπιτελεῖν τοὺς ἐπιτασσομένους δέκα ἄθλους. Συντελεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων, ἔφη ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι.

Τοῦτο ἀκούσας Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἦλθε καὶ τὰ προστασσόμενα ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει.

4. Ο ἰ δ ὠ δ ε κ α ἄ θ λ ο ι

α') Ὁ Νεμεαῖος λέων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ Εὐρυσθεὺς τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Οὗτος δὲ ἦν ἄτρωτος· ἐκ Τυφῶνος γὰρ ἦν γεγεννημένος. Ἀφικόμενος δὲ εἰς Νεμέαν καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας, ἐτόξευσε τὸ πρῶτον. Ὡς δ' ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκε.

Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον, τὴν ἐτέραν ἀνωκοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ· ἐπεὶ δὲ συνέλαβεν αὐτό, περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, ἤγγχεν, ἕως ἔπνιξε. Μετὰ δὲ τοῦτο θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμιζεν εἰς Μυκῆνας.

β') Ἡ Λερναία ὕδρα.

Δεύτερον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτεῖναι· αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα, ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδῖον καὶ τὰ τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. Εἶχε δὲ ἡ ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα κεφαλὰς ἔχον ἐννέα, ὧν αἱ μὲν ὀκτὼ θνηταί, ἡ δὲ μέση ἀθάνατος.

Ἐπιβάς οὖν ἄρματος, ἠνιοχοῦντος Ἴολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην. Καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε, τὴν δὲ ὕδραν, εὐρών ἐν τινι λόφῳ, ἠνάγκασεν ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ βάλλων βέλεσι πεπυρωμένοις. Τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων, οὐδὲν ἀνύτειν ἠδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. Διὸ ἐπεκαλέσατο βοθητὸν τὸν Ἴόλαον, ὃς μέρος τι καταπρήσας τῆς ἐγγυὸς ὕλης, τοῖς δαυλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολὰς τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν, ἐκώλυεν αὐτὰς ἀνιέναι.

Τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας, κατώρυξε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν. Ἀνασχίσας δὲ τὸ σῶμα τῆς ὕδρας, τῇ χολῇ

τοὺς οἰστοὺς ἔβαψεν. Εὐρυσθεὺς δὲ τοῦτον τὸν ἄλλον οὐ προσεδέξατο· οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ μετὰ Ἰολάου τῆς ὕδρας περιεγένετο.

γ') Ἡ Κερυνίτις ἔλαφος.

Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον εἰς Μυκῆνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἡ ἔλαφος ἐν Οἰνότη χρυσόκερως, Ἀρτέμιδος ἱερά· διὸ βουλόμενος μήτε ἀνελεῖν μήτε τρῶσαι, ἐδίωξεν ὄλον ἐνιαυτόν. Ἐπεὶ δὲ ἡ ἔλαφος τῇ διώξει ἔκαμε καὶ τὸν ποταμὸν Λάδωνα διαβαίνειν ἔμελλε, τοξεύσας συνέλαβε. Θέμενος δ' ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμισεν ἔμπνουν εἰς Μυκῆνας.

δ') Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος.

Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον ζῶντα κομίζειν· τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἠδίκηει τὴν Ψωφίδα ὀρμώμενον ἐξ ὄρους, ὃ καλοῦσιν Ἐρύμανθον. Ἡρακλῆς οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν παραγίγνεται καὶ διώξας αὐτὸν ἐκ τινος λόχμης μετὰ κραυγῆς εἰς χιόνα πολλήν, κεκμηκότα ἤδη, βρόχῳ συνέλαβε καὶ ἐκόμισεν εἰς Μυκῆνας.

ε') Ἡ κόπρος τῶν βοσκημάτων τοῦ Αὐγείου.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐκφορῆσαι τὴν ὄνθον. Ἦν δ' ὁ Αὐγείας βασιλεὺς τῆς Ἡλίδος, πολλὰς βοσκημάτων ποίμνας ἔχων. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς, οὐ δηλώσας τὴν Εὐρυσθεῶς ἐπιταγήν, ἔφασκε μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν ὄνθον ἐκφορῆσειν, εἰ δώσει αὐτῷ τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δ' ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται.

Ἡρακλῆς δὲ τῆς τε αὐλῆς τὸν θεμέλιον διεῖλε καὶ τοὺς ποταμοὺς Ἀλφειὸν καὶ Πηνειόν, σύνεγγυς ῥέοντας, παρωχέ-

τευσε δι' ἄλλης ἐξόδου ἔκρουν ποιήσας. Μαθὼν δ' ὁ Αὐγείας, ὅτι κατ' ἐπιταγὴν Εὐρυσθέως τοῦτο ἐπιτετέλεσται, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπέδίδου. Εὐρυσθεὺς δὲ οὐδὲ τοῦτον τὸν ἄθλον ἐν τοῖς δέκκα προσεδέξατο, λέγων ἐπὶ μισθῷ πεπραῆχθαι.

στ') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Ἐκτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας ἐκδιῶξαι. Ἦν δὲ ἐν Στυμφάλῳ, πόλει τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηρεφῆς ὕλη· εἰς ταύτην ὄρνιθες συνέφυγον ἀναρίθμητοι, τὴν ἀπὸ τῶν λύκων ἀρπαγὴν φοβούμεναι.

Ἀμηχανοῦντος οὖν Ἡρακλέους, πῶς ἐκ τῆς ὕλης τὰς ὄρνιθας ἐκβάλλῃ, χαλκᾶ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖα παρὰ Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἐπὶ τινος ὄρους, τῇ λίμνῃ παρακειμένου, τὰς ὄρνιθας ἐφόβει· αἱ δέ, τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνεπέτοντο καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

ζ') Ὁ Κρῆς ταῦρος.

Ἐβδομον ἐπέταξεν ἄθλον τὸν Κρῆτα ἀγαγεῖν ταῦρον. Τοῦτον ἐνιοῖ φασιν εἶναι τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀναδυθέντα ἐκ θαλάσσης, ὅτε θύσειν Ποσειδῶνι Μίνως εἶπε τὸ φανὲν ἐκ θαλάσσης. Λέγουσι δὲ θεασάμενον Μίνω τοῦ ταύρου τὸ κάλλος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἀποπέμψαι, θῦσαι δὲ ἄλλον Ποσειδῶνι. Τούτου δ' ἔνεκα ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ἠγρίωσε τὸν ταῦρον.

Ἐπὶ τοῦτον παρεγένετο εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς καὶ διαγωνισάμενος ἔλαβε. Κομίσας δὲ ἔδειξε πρὸς Εὐρυσθέα καὶ τὸ λοιπὸν εἶασεν ἀνετον· ὁ δὲ πλανώμενος καὶ διαβάς τὸν Ἴσθμόν, εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφίκετο καὶ τοὺς ἐγγχωρίους διελυμαίνετο.

η') Αἱ Διομήδους ἵπποι.

Ἦοδοον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακῶς ἵππους, αἱ ἀνθρωποφάγοι ἦσαν, εἰς Μυκῆνας κομίζειν. Διομήδης δὲ βασιλεὺς τῶν Βιστόνων ἦν, ἔθνους Θρακίου καὶ μαχιμωτάτου.

Πλεύσας οὖν Ἡρακλῆς μετὰ τῶν ἐκουσίως συνεπομένων καὶ διαγωνισάμενος πρὸς τοὺς Βίστονας, τὰς ἵππους ἔλαβε καὶ κομίσας Εὐρυσθεῖ ἔδωκεν. Ἀφέντος δὲ αὐτὰς Εὐρυσθέως, εἰς τὸ ὄρος Ὀλυμπον ἔλθοῦσαι, ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

θ') Ὁ ζωστήρ τῆς Ἰππολύτης.

Ἐνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τῆς Ἰππολύτης. Αὕτη δὲ ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατόικον περὶ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν καὶ περὶ τὰ πολεμικὰ δεινότηται ἦσαν ἤσκουν γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δὲ ἡ Ἰππολύτη τὸν Ἄρεως ζωστήρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, λαβεῖν αὐτόν, ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυσθέως θυγατρὸς Ἀδμήτης.

Καταπλεύσας οὖν εἰς τὸν ἐν Θεμισκύρα λιμένα, ἠγωνίσαστο πρὸς Ἀμαζόννας, αἱ ἔνοπλοι σὺν ἵπποις ἐπὶ τὴν ναῦν κατέδραμον. Κρατήσας δὲ αὐτῶν καὶ κτείνας Ἰππολύτην τὸν ζωστήρα ἀφαιρεῖται καὶ κομίσας αὐτόν εἰς Μυκῆνας ἔδωκεν Εὐρυσθεῖ.

ι') Αἱ βόες τοῦ Γηρυόνου.

Δέκατον δὲ ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐξ Ἐρυθραίας κομίζειν. Ἐρυθραία δὲ ἦν νῆσος πλησίον Ὠκεανοῦ κειμένη, ἡ νῦν Γάδειρα καλεῖται· ταύτην κατόικει Γηρυόνης, ὃς εἶχε φοινικοῦς βοῦς, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων, φύλαξ δὲ κύων δικέφαλος, ἐξ Ἐχίδνης καὶ Τυφῶνος γεγεννημένος.

Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς Ἡρακλῆς, διὰ

τῆς Εὐρώπης Λιβύης ἐπέβη· παρελθὼν δὲ Ταρτησσόν, ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας. Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἐρύθειαν, ἐν ὄρει Ἄβαντι αὐλίζεται. Αἰσθόμενος δὲ ὁ κύων ἐπ' αὐτὸν ὄρμα· ὁ δὲ καὶ τοῦτον τῷ ῥοπάλῳ παίει καὶ τὸν βουκόλον, τῷ κυνὶ βοηθοῦντα, ἀπέκτεινε. Γηρύνῃς δὲ καταλαβὼν αὐτὸν παρὰ τὸν ποταμὸν Ἄνθεμοῦντα τὰς βοῦς ἀπάγοντα, συνεστήσατο μάχην καὶ τοξευθεὶς ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεῖ κομίσας ἔδωκεν. Ὁ δὲ αὐτὰς κατέθυσεν Ἡρα.

ια') Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Τελεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων ἐν μηνὶ καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, οὐ προσδεξάμενος Εὐρυσθεὺς τοὺς δύο, ἐνδέκατον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον παρ' Ἑσπερίδων χρυσᾶ μῆλα κομίζειν. Ταῦτα δὲ ἦν ἐπὶ τοῦ Ἄτλαντος ἐν Ὑπερβορείοις. Ἐφύλασσε δὲ αὐτὰ δράκων ἀθάνατος, κεφαλὰς ἔχων ἑκατόν. Μετὰ τούτου δὲ Ἑσπερίδες ἐφύλαττον Αἴγλη, Ἐρύθεια, Ἑσπερία, Ἀρέθουσα. Μαθὼν δὲ παρὰ Νηρέως, ποῦ τυγχάνοιεν τὰ μῆλα καὶ αἱ Ἑσπερίδες, Λιβύην διεξῆει. Ταύτης ἐβασίλευε παῖς Ποσειδῶνος Ἄνταῖος, ὃς τοὺς ξένους ἀναγκάζων παλαίειν ἀνήρει. Τοῦτον Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν ἀράμενος μετέωρον· ψάουγοντα γὰρ γῆς, ἰσχυρότερον συνέβαινε γενέσθαι· διὸ καὶ Γῆς τινες ἔφασαν τοῦτον εἶναι παιῖδα.

Ὡς δὲ ἦκεν εἰς Ὑπερβορείους, Ἄτλαντα ἐπὶ τὰ μῆλα ἀπέστειλε, τὸν πόλον παρ' αὐτοῦ διαδεξάμενος. Ἄτλας δέ, δρεψάμενος παρ' Ἑσπερίδων τρία μῆλα, ἦκε πρὸς Ἡρακλέα, καί, μὴ βουλόμενος τὸν πόλον ἔχειν, ἠξίου ἐκεῖνον τοῦτο ποιεῖν· τὰ δὲ μῆλα ἔφη αὐτὸν κομιεῖν Εὐρυσθεῖ. Ὁ δὲ ἐκέλευσεν Ἄτλαντα δέξασθαι τὸν πόλον, ἕως ἂν σπεῖραν ποιήσῃται. Τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας, καταθεὶς τὰ μῆλα, τὸν πόλον διεδέξατο. Καὶ οὕτως, ἀνελόμενος αὐτὰ Ἡρακλῆς, ἀπηλλάττετο.

ιβ΄) Ὁ Κέρβερος.

Δωδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν. Εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου παντοίων εἶχεν ὄφειων κεφαλάς. Παραγενόμενος οὖν Ἡρακλῆς ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς εἰς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἦν, διὰ τούτου κατέβη.

Αἰτοῦντος δ' αὐτοῦ παρὰ Πλούτωνος τὸν Κέρβερον, ἐπέταξεν αὐτῷ Πλούτων ἄγειν χωρίς, ὧν εἶχεν, ὅπλων κρατοῦντα. Ὁ δέ, εὐρών αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος, τῷ τε θώρακι συμπεφραγμένος καὶ τῇ λεοντῇ συνεσκεπασμένος, ἐπεὶ περιέβαλε τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας, ἐκαρτέρει κρατῶν καὶ ἄγχων τὸ θηρίον, ἕως ἔπνιξε, καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Συλλαβὼν οὖν τὸν Κέρβερον ἤκεν εἰς Μυκῆνας καὶ Εὐρύσθει δειξας, πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

5. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους Ἡρακλῆς Ἰόλην, τὴν Εὐρύτου τοῦ βασιλέως τῆς Οἰχαλίας θυγατέρα, ἐμνηστεύετο. Οὐ τυχῶν δὲ τοῦ γάμου διὰ φθόνον Εὐρύτου, παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα, Δηιάνειραν ἐμνηστεύετο, τὴν Οἰνέως θυγατέρα. Καὶ παλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς Ἀχελῶν, εἰκασμένον ταύρω, ἀπέκοψε τὸ ἕτερον τῶν κεράτων. Καὶ τὴν μὲν Δηιάνειραν ἄγεται γυναῖκα, τὸ δὲ κέρας Ἀχελῶος λαμβάνει, δούς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Ἀμάλθεια δὲ κέρας εἶχε ταύρου. Τοῦτο δὲ δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἢ ποτόν, ὅπερ εὐξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονον.

6. Θάνατος Ἡρακλέους.

Ἀφικόμενος δὲ Ἡρακλῆς εἰς Τραχῖνα, στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν συνήθροισεν, Εὐρυτὸν τιμωρήσασθαι θέλων. Συμμα-

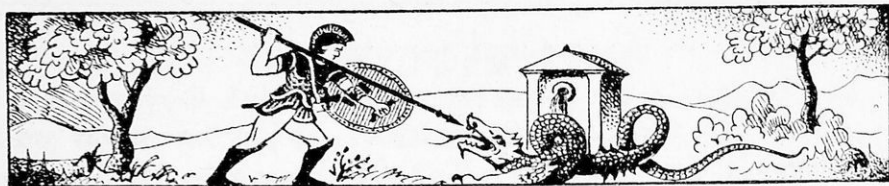
χούντων δὲ αὐτῷ Ἀρκάδων καὶ ἄλλων, κτείνας αὐτόν, αἰρεῖ τὴν πόλιν καὶ Ἴόλην αἰχμάλωτον ἄγει. Καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας, ἐπὶ ἀκρωτηρίου Διὸς Κηναίου βωμὸν ἰδρύσατο.

Μέλλων δὲ ἱερούργειν εἰς Τραχίνα, Λίχαν τὸν κήρυκα ἐπεμψε, λαμπρὰν ἐσθῆτα κομιοῦντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἴόλην Δηιάνειρα μαθοῦσα καὶ φοβηθεῖσα μὴ ἐκείνην Ἑρακλῆς λάβῃ γυναῖκα, τὸν χιτῶνα ἰῶ ἔχρισεν.

Ἐνδὺς δὲ Ἑρακλῆς, ἔθυσεν. Ὡς δέ, θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ ἰὸς τὸ σῶμα ἔσηπε, τὸν μὲν Λίχαν, τῶν ποδῶν ἀράμενος, κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας, τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναπεςπῶντο δὲ αἱ σάρκες αὐτοῦ. Τοιαύτη συμφορᾶ περιπεσῶν, εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Δηιάνειρα δέ, αἰσθομένη τὸ γεγονός, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν.

Ἑρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἶτην τὸ ὄρος (ἔστι δὲ τοῦτο Τραχινίων), ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας καὶ ἐπιβάς αὐτῆς, ἐκέλευεν ὑφάπτειν. Μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας, παριῶν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφῆψε. Τούτῳ καὶ τὰ τέσσα ἔδωρήσατο Ἑρακλῆς. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λέγεται νέφος ὑποστάν μετὰ βροντῆς εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι.

ΣΤ΄. ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΗΡΩΕΣ

1. Κάδμος.

Ἀγώνωρ βασιλεὺς Φοινίκης εἶχε θυγατέρα μὲν Εὐρώπην, παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοίνικα καὶ Κίλικα. Τὴν δ' Εὐρώπην Ζεὺς, κρύφα τοῦ πατρὸς, διὰ τῆς θαλάσσης ἐκόμισεν εἰς Κρήτην, ἔνθα αὕτη Μίνωα τίκτει, τὸν μέλλοντα τῆς Κρήτης βασιλεύσειν.

Κάδμος δὲ ἦλθεν εἰς Δελφοὺς περὶ τῆς ἀδελφῆς πυνθανόμενος. Ὁ δὲ θεὸς εἶπε περὶ τῆς Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, ὅτι αὕτη καλῶς ἔχει, ἀκολουθῆσαι δὲ καθοδηγῶ μίᾳ βοῖ, καὶ πόλιν κτίζειν, ἔνθα ἂν αὕτη πέσῃ ὑπὸ καμάτου κυριευθεῖσα.

Τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν διὰ Φωκέων ἐπορεύετο καὶ τινι βοῖ συντυχὼν ἐν βουκολίῳις, ταύτη κατόπισθεν εἶπετο. Αὕτη δὲ εἰς Βοιωτίαν ἐλθοῦσα ἐκλίθη, καὶ ἐκεῖ Κάδμος πόλιν ἔκτισε, Θήβας νῦν προσαγορευομένην.

Βουλόμενος δὲ Ἀθηναῖα καταθῆσαι τὴν βοῦν, πέμπει τινὰ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ληψόμενον ἀπὸ τῆς κρήνης ὕδωρ φρουρῶν δὲ τὴν κρήνην δράκων τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διεφθειρεν. Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος κτείνει τὸν δράκοντα καὶ τῆς Ἀθηναῖας συμβουλευούσης, τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ σπείρει. Τούτων οὖν σπαρέντων ἀνέτειλαν ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· οὗτοι δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο τῆς πόλεως κάτοικοι.

·2. Μίνω ς.

Μίνω ς, ὁ τῆ ς Εὐρώπης παῖ ς, ἐν Κρήτῃ κατοικῶν σοφοὺ ς ἔγραψε νόμους, γυναῖκα δ' ἔλαβε Πασιφάῃν, τὴν Ἑλίου θυγατέρα. Αὐτῃ τίκτει παῖδας μὲν τέσσαρας, θυγατέρας δὲ τὰ ς ἴ ςας.

Ἄσπεριου δὲ τοῦ Κρήτης βασιλέω ς ἄπαιδο ς ἀποθανόντο ς, Μίνω ς βασιλεύειν θέλων ὑπὸ Κρητῶν ἐκωλύετο. Ἄλλ' ὁ Μίνω ς ἔλεγεν, ὡ ς οἱ θεοὶ βούλονται αὐτὸν τὴν βασιλείαν λαβεῖν, καὶ χάριν τοῦ πιστευθῆναι εἶπεν, ὅ,τι ἂν εὐξῆται, γενήσεσθαι.

Καὶ Ποσειδῶνι θύων ἠϋξάτο ταῦρον ἀναφανῆναι ἐκ τῶν βυθῶν, ὑποσχόμενο ς αὐτὸν καταθύσειν τῷ θεῷ. Τοῦ δὲ Ποσειδῶνο ς ταῦρον ἀναβιβάσαντο ς αὐτῷ διαπρεπῆ, τὴν βασιλείαν παρέλαβε. Θαλασσοκρατή ςασ δὲ πρῶτο ς πα ςῶν σχεδὸν τῶν νή ςων ἤρξε.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ Μίνω ς καὶ ἐπὶ τὰ ς Ἀθήνας στόλῳ ἐπολέμη ςε. Χρονιζομένου δὲ τοῦ πολέμου καὶ γενομένου τῆ πόλει λιμοῦ τε καὶ λοιμοῦ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπυνθάνοντο περὶ ἀπαλλαγῆ ς. Ὁ δὲ θεὸ ς εἶπεν αὐτοῖ ς Μίνωι διδόναι ὅ,τι ἂν αὐτό ς κελεύ ςη. Μίνω ς δὲ ἐκέλευ ςεν αὐτοῖ ς νεανία ς ἐπτά καὶ κόρα ς τὰ ς ἴ ςας χωρὶ ς ὄπλων πέμπειν κατ' ἔτο ς τῷ Μινωταύρω βοράν.

Ἦν δ' ὁ Μινώταυρο ς μέγα θηρίον ἐν Λαβυρίνθῳ, ἐν ᾧ τὸν εἰσεθλόντα ἀδύνατο ς ἦν ἐξελθεῖν· πολυπλόκοι ς γὰρ καμπαῖ ς τὴν ἀγνοουμένην ἔξοδο ς ἀπέκλειε. Κατεσκευάκει δὲ αὐτόν Δαίδαλο ς, ὃ ς ἦν ἐξ Ἀθηνῶν ἀρχιτέκτων ἄρι ςτο ς καὶ πρῶτο ς ἀγαλμάτων εὐρετή ς.

Τούτῳ οὖν τῷ Μινωταύρω κατ' ἔτο ς Ἀθηναῖοι νεανία ς ἐπτά καὶ κόρα ς τὰ ς ἴ ςας βοράν ἔπεμπον, ἕω ς Θη ςεὺ ς τοῦ κακοῦ τὰ ς Ἀθήνας ἀπῆλλαξε.

3. Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης.

Λήδα γυνὴ ἐπὶ τῷ κάλλει διαπρεπῆς ἐν Λακεδαίμονι ἦν. Αὕτη τίκτει παῖδας δύο, Κάστορα καὶ Πολυδεύκην καλουμένους. Τούτων Κάστωρ μὲν ἤσκει τὰ κατὰ πόλεμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμὴν· καὶ δι' ἀνδρείαν ἀμφοτέροι Διόσκουροι προσηγορεύθησαν.

Οὗτοι ἐπὶ Μεσσήνην ἐστράτευσαν· καὶ Κάστωρ μὲν ἐν τῷ πολέμῳ ἀπέθανε, Πολυδεύκην δὲ Ζεὺς εἰς οὐρανὸν δι' ἀρετὴν ἀνάγει. Μὴ δεχομένου δὲ Πολυδεύκουσ τὴν ἀθανασίαν ὄντος νεκροῦ Κάστορος, Ζεὺς ἀμφοτέροις παρ' ἡμέραν καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν θνητοῖς ἔδωκε.

4. Αἶακός.

Ἄσωπὸς ποταμὸς Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος παῖς ἦν. Οὗτος δύο μὲν παῖδας εἶχεν, εἴκοσι δὲ θυγατέρας, ὧν μία Αἴγινα ἐκαλεῖτο. Ταύτην Ζεὺς εἰσεκόμισεν εἰς τὴν τότε Οἰνώνην λεγομένην νῆσον, νῦν δὲ Αἴγιναν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν.

Τῆς Αἰγίνης παῖς ἦν Αἰακός, ὃς εὐσεβέστατος πάντων ἀνθρώπων ἐγένετο. Διὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀπασαν κατεχούσης ἀφορίας, χρησμοὶ θεῶν ἔλεγον ἀπαλλαγῆσθαι τῶν δεινῶν τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν Αἰακὸς ὑπὲρ αὐτῆς εὐχὰς ποιήσεται.

Ποιησαμένου δὲ εὐχὰς Αἰακοῦ τῆς ἀκαρπίας ἢ Ἑλλάς ἀπαλλάττεται. Τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ Πλούτωνι τελευτήσας Αἰακός, καὶ τὰς κλεῖς τοῦ Ἄδου φυλάσσει.

5. Κέκροψ.

Κέκροψ αὐτόχθων τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος, καὶ τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Κεκροπίαν ὠνόμασεν. Ἐπὶ τούτου οἱ θεοὶ ἐβούλοντο καταλαβεῖν πόλεις, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμὰς ἰδίας ἕκαστος.

Ἦλθεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ

πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ τὸ μέσον τῆς Ἀκροπόλεως ἀπέφηνε θάλασσαν. Μετὰ δὲ τοῦτον Ἀθηνᾶ ἤλθε καὶ ποιησαμένη μάρτυρα Κέκροπα ἐφύτευσε ἐλαίαν.

Γενομένης δ' ἔριδος Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶνι περὶ τῆς χώρας, Ζεὺς διαλύσας τὴν ἔριν κριτὰς ἔδωκεν αὐτοῖς θεοὺς τοὺς δώδεκα. Καὶ τούτων δικαζόντων ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος, ὅτι πρῶτον αὐτὴ τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσε. Ἀθηνᾶ οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθήνας.

6. Θ η σ ε ὑ ς .

Θησεύς, ὁ Αἰγέως καὶ Αἴθρας παῖς, ἐν Τροιζῆνι μετὰ τῆς μητρὸς ὄν, ὡς ἐγένετο τέλειος, ἀπωσάμενος τὴν πέτραν λαμβάνει τὰ πέδιλα καὶ τὴν μάχαιραν, ἃ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκεῖ κεκρυμμένα ἦσαν, καὶ πεζὸς πρὸς τὸν πατέρα ἔβαινε εἰς τὰς Ἀθήνας. Φρουρουμένης δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν κακούργων τῆς ὁδοῦ ἡμέρωσε.

Πρῶτον μὲ οὖν Περιφήτην, ὃς ἀπὸ τῆς κορύνης, ἦν ἐφόρει, κορυνήτης ἐπεκαλεῖτο, ἐκτείνει ἐν Ἐπιδαύρῳ. Πόδας δὲ ἀσθενεῖς ἔχων οὗτος ἐφόρει κορύνην σιδηρᾶν, δι' ἧς ἐκτείνει, οὓς εὗρισκε. Ταύτην ἀφελόμενος Θησεύς ἐφόρει.

Δεύτερον δὲ κτείνει Σίνιν, ὃς πιτυοκάμπτης ἐπεκαλεῖτο· οἰκῶν γὰρ τὸν Κορινθίων ἰσθμὸν ἔκαμπτε πίτυς καὶ προσδεδεμένους ἐπ' αὐτῶν ἀνήρτα τοὺς διαβαίνοντας, οἱ ὑπὸ τῶν δένδρων ἀναρριπτούμενοι πανωλέθρως ἀπέθνησκον. Τούτῳ τῷ τρόπῳ Θησεύς καὶ Σίνιν αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Καὶ ἄλλων κακούργων τὴν ὁδὸν Θησεύς ἀπαλλάξας εἰς Ἀθήνας ἤλθεν. Ἐντεῦθεν δὲ εἰς Κρήτην ἐλθὼν τὸν Μινώταυρον ἀπέκτεινε καὶ τὰς Ἀθήνας ἔσωσε.

7. Μ ε λ έ α γ ρ ο ς .

Οἰνεύς, ὁ Καλυδῶνος βασιλεύς, καὶ Ἀλθαία ἐγέννησαν

Μελέαγρον. Ὅτε δ' οὗτος ἦν ἡμερῶν ἑπτὰ, αἱ Μοῖραι προεἶπον τῇ μητρὶ, ὅτι τότε τελευτήσῃ ὁ παῖς αὐτῆς, ὅταν ὁ ἐπὶ τῆς ἐστίας δαλὸς κατακαῆ. Τοῦτο δ' ἀκούσασα Ἀλθαία παρέλαβε τὸν δαλόν, ὃν ἐν λάρνακι θεῖσα ἐπιμελῶς ἐφύλασσε.

Μελέαγρος δὲ ἀνὴρ γενόμενος, πάντων μὲν τῶν ἡλικιωτῶν ἐπρώτευσεν κάλλει καὶ ῥώμῃ, ἐτελεύτησεν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. Ὅτε ποτὲ Οἰνεὺς ἔθυσεν τῇ Δήμητρι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἀπαρχὰς καρπῶν, μόνῃς τῆς Ἀρτέμιδος ὀλιγόρησεν διὸ ἀγανακτήσασα Ἄρτεμις κάπρον εἰς Καλυδῶνα ἐπέμψεν ἕξοχον μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ, ὃς τὴν τε χώραν ἔφθειρε καὶ τὰ βοσκήματα καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῷ ἀνθρώπους.

Ἐπὶ τοῦτον τὸν κάπρον Μελέαγρος τοὺς ἀρίστους νεανίας τῆς Ἑλλάδος συνεκάλεσε καὶ τῷ ἀποκτείναντι αὐτὸν ὑπέσχετο δώσειν τὴν δορὰν ἀριστεῖον. Ἀφίκοντο οὖν ἄλλοι τε πολλοὶ εἰς Καλυδῶνα καὶ Ἀταλάντη ἐξ Ἀρκαδίας.

Κυκλωθεὶς δὲ ὑπὸ τούτων ὁ κάπρος, ὑπὸ μὲν Ἀταλάντης ἐτοξεύθη εἰς τὸ νῶτον, ὑπὸ δὲ Ἀμφιαράου τοῦ Ἀργείου εἰς τὸν ὀφθαλμόν, Μελέαγρος δὲ εἰς τὸν κενεῶνα πλήξας τὸν κάπρον ἀπέκτεινε καὶ τὸ δέρας λαβὼν ἔδωκεν Ἀταλάντη.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ τῆς Ἀλθαίας ὄνειδος ἐνόμισαν εἶναι, εἰ γυνὴ τὰ ἀριστεῖα λήψεται, ἀνδρῶν παρόντων· διὸ ἐνεδρεύσαντες Ἀταλάντη κατὰ τὴν εἰς Ἀρκαδίαν ἐπάνοδον ἤρπασαν τὸ δέσμα.

Ὅργισθεὶς δ' ἐπὶ τούτῳ Μελέαγρος τοὺς μὲν ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε, τὸ δὲ δέσμα τοῦ κάπρου πάλιν ἔδωρήσατο Ἀταλάντη. Ἡ δὲ Ἀλθαία λυπηθεῖσα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν ἀδελφῶν ἐβουλεύσατο τιμωρῆσασθαι τὸν υἱόν. Μνημονεύουσα οὖν τοῦ λόγου τῶν Μοιρῶν τὸν δαλόν ἐκεῖνον ἐπύρωσε καὶ οὕτω Μελέαγρος ἐτελεύτησεν.

8. Νιόβη.

Νιόβη ἡ Ταντάλου ἔτεκε παῖδας μὲν ἑπτὰ, θυγατέρας

δὲ τὰς ἴσας. Εὐτεκνος δὲ οὔσα εὐτεκνοτέρα τῆς θεᾶς Λητοῦς εἶπεν ὑπάρχειν.

Λητώ δὲ ἀγανακτήσασα τὴν τε Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα κατ' αὐτῶν παρώξυνε καὶ τὰς μὲν θηλείας κατετόξευσεν Ἄρτεμις, τοὺς δὲ ἄρρενας κοινῇ πάντας ἐν Κιθαιρῶνι Ἀπόλλων κυνηγετοῦντας ἀπέκτεινεν.

Αὕτῃ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιποῦσα πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἦλθεν εἰς Σίπυλον τῆς Λυδίας κάκει Διὶ εὐξαμένη τὴν μορφήν εἰς λίθον μετέβαλε, λιθίνῃ δ' οὔσα χεῖται δάκρυα νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν.

9. Ὀ ρ φ ε ὑ ς .

Ὀρφεύς, Καλλιόπης Μούσης καὶ Οἰάγρου υἱός, ἄδων ἐκίνει λίθους τε καὶ δένδρα. Ἀποθανούσης δὲ Εὐρυδίκης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, δηχθείσης ὑπὸ ὄφρα, κατῆλθεν εἰς Ἄδου θέλων ἀναγαγεῖν αὐτήν, καὶ Πλούτωνα ἔπεισεν ἀναπέμψαι. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσῃν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεύς ἐπιστραφῇ, πρὶν εἰς τὴν αὐτοῦ οἰκίαν ἐλθεῖν. Ὁ δὲ ἀπιστῶν ἐπιστραφεὶς ἐθεάσατο τὴν γυναῖκα ἢ δὲ πάλιν ὑπέστρεψε.

10. Ἀ λ κ η σ τ ι ς .

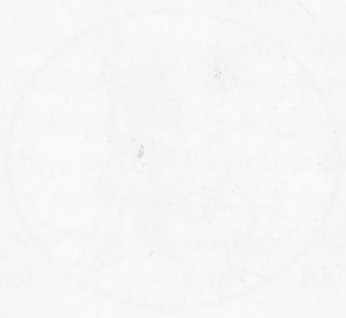
Ἄδμητος βασιλεὺς Φερῶν ἦν καὶ βοηθὸν αὐτοῦ εἶχεν Ἀπόλλωνα. Ὅτε δ' Ἄδμητος ἐμνηστεύετο τὴν Πελίου θυγατέρα Ἀλκηστιν, Πελίας ἐκείνῳ δώσειν ὑπέσχετο τὴν θυγατέρα τῷ καταζεύξαντι ἄρμα λεόντων καὶ κάπρων. Ὁ δὲ Ἀπόλλων ζεύξας ἔδωκε τῷ Ἄδμήτῳ, ὃς κομίσας πρὸς Πελίαν Ἀλκηστιν λαμβάνει.

Θύων δ' ἐν τοῖς γάμοις ἐξελάθετο Ἀρτέμιδι θῦσαι. Διὰ τοῦτο τὸν θάλαμον ἀνοίξας εὔρε δρακόντων σπείραις πεπληρωμένον. Ἀπόλλων δὲ εἰπὼν ἐξιλάσκεσθαι τὴν θεόν, ἤτήσατο παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἀδμητος μέλλῃ τελευτᾶν,

ἰπολυθῆ τοῦ θανάτου, ἂν ἐκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν θελήσῃ. Ὡς δὲ ἦλθεν ἡ τοῦ θανάτου ἡμέρα, μήτε τοῦ πατρὸς μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν θελόντων, Ἀλκηστis ὑπεραπέθανε.

Καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόρη, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἀνεκόμισεν ἐξ Ἄδου.

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ «ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ» ΑΙΛΙΑΝΟΥ

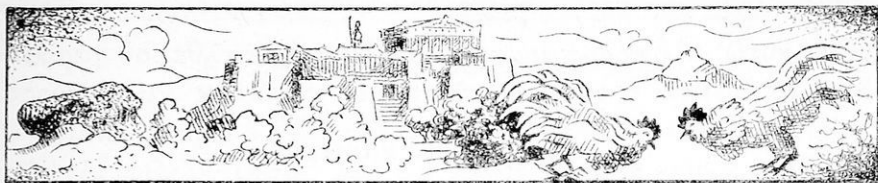
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Ῥωμαῖος Κλαύδιος Αἰλιανὸς ἐγεννήθη εἰς τὸ Πραίνεστον (τὴν σημερινὴν Παλεστρίνην) τῆς μέσης Ἰταλίας καὶ ἔζησεν εἰς τὴν Ῥώμην κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα μ.Χ. Ἐξέμαθε καλῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐμελέτησε τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας συγγραφεῖς καὶ διετέλεσε διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς. Ἦτο σύγχρονος τοῦ Ἀθηναίου σοφιστοῦ Φιλοστράτου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐξετίμησε καὶ ἔγραψε τὴν βιογραφίαν του εἰς τοὺς βίους τῶν σοφιστῶν.

Ὁ Αἰλιανὸς ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων σφῆζονται τὰ ἑξῆς δύο :

- 1) « **Περὶ ζώων ιδιότητος** », εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται περίεργοι καὶ χρήσιμοι γνώσεις περὶ διαφόρων ζώων (εἰς 17 βιβλία).
- 2) « **Ποικίλη Ἱστορία** », περιέχουσα ποικίλας συντόμους διηγήσεις, βιογραφικὰς πληροφορίας, διαφόρους περιγραφάς, ἱστορικὰ ἀνέκδοτα κλπ. (εἰς 14 βιβλία).

Τὰ βιβλία του διακρινόμενα διὰ τὴν ἀπλότητα, τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν χάριν κατέστησαν εὐχάριστον ἀνάγνωσμα. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶναι καὶ χρήσιμα, διότι περιέχουν πολλὰς περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων εἰδήσεις ἐκ πηγῶν, αἱ ὅποια ἔχουν ἀπολεσθῆ.

Γ. ΕΚ ΤΗΣ «ΠΟΙΚΙΛΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ» ΑΙΛΙΑΝΟΥ

1. Ἀλέξανδρος καὶ Φωκίων.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου Φωκίῳ μόνῳ τῷ Ἀθηναίων στρατηγῷ γράφων προσετίθει τὸ «χαίρειν», ὅτι ἐξόχως ἐτίμα αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ τάλαντα αὐτῷ ἀργυρίου ἐπέμψεν ἑκατόν, καὶ πόλιν μίαν ἔδωκεν, ἵνα ἔχη καρποῦσθαι τὰς ἐκείθεν προσόδους.

Ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος μεγαλοφρόνως ταῦτα ἐποίει καὶ μεγαλοπρεπῶς. Ἀλλ' ἔτι μεγαλοφρονέστερον ὁ Φωκίων μήτε τὸ ἀργύριον μήτε τὴν πόλιν ἐδέξατο, πένης ὢν. Ἠρώτησε δέ· «Διὰ τίνα αἰτίαν ταῦτα Ἀλέξανδρος παρέχει μοι ;». Ὡς δὲ εἶπον, ὅτι μόνον αὐτόν ἠγεῖται καλὸν καὶ γαθόν, «οὐκοῦν», ἔφη, «ἑσάτω με τοιοῦτον εἶναι».

2. Ἐπαμεινώνδου μεγαλοφροσύνη.

Ἐπαμεινώνδας ἓνα εἶχε τρίβωνα καὶ αὐτὸν ρυπκρόν· εἴ ποτε δὲ αὐτόν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ὑπέμενεν οἶκοι δι' ἀπορίαν ἐτέρου. Τοσοῦτον δὲ πένης ὢν, τοῦ Περσῶν βασιλέως πέμψαντος αὐτῷ πολὺ χρυσίον, οὐκ ἐδέξατο. Καὶ εἴ τι ἐγὼ νοῶ, μεγαλοφρονέστερος ἦν τοῦ διδόντος ὁ μὴ λαβῶν.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο λέγεται περὶ Ἐπαμεινώνδου· ὅτε ὁ ὑπαπιστῆς αὐτοῦ χρήματα ἔλαβε παρά τινος τῶν αἰχμαλώτων,

εἶπεν αὐτῷ· « Ἀπόδος μοι τὴν ἀσπίδα καὶ ἄπελθε· οὐ γὰρ κινδυνεύειν δύναται ὁ τοιοῦτῳ τῷ τρόπῳ πλούσιος γιγνόμενος ».

3. Ξενοφῶντος καρτερία.

Ξενοφῶντι θύοντι ἦλθέ τις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος λέγων, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γρύλλος ἐν πολέμῳ ἀπέθανε. Καὶ ἐκεῖνος ἀπέβαλε μὲν τῆς κεφαλῆς τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων τοῖς θεοῖς.

Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν ἀπέθανε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν στέφανον ἀνέλαβε καὶ τὴν θυσίαν ἐποίει.

4. Γέρων ἀλαζών.

Ἄνῆρ εἰς Λακεδαίμονα ἦλθε Κεῖος, γέρων ἤδη ὢν. Οὗτος τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἀλαζών, ἡσχύνετο δὲ ἐπὶ τῷ γῆρα· καὶ διὰ ταῦτα τὰς τρίχας πολιὰς οὔσας ἐπειρᾶτο βαφῆ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύτην ἔχων τὴν κεφαλὴν, εἶπεν ἐκεῖνα, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο.

Ἀναστὰς οὖν Ἀρχίδαμος, ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, ἔλεγε· « Τί δύναται οὗτος ὑγιὲς εἶπεῖν, ὃς οὐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει ; ».

5. Αἱ τῶν Λακεδαιμονίων μητέρες.

Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ἀφικνούμεναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν. Καὶ εἰ μὲν πλείω ἦν τὰ ἔμπροσθεν τραύματα, γαυρούμεναι καὶ σεμνῶς ὀρῶσαι τοὺς παῖδας εἰς τὰς πατρώας ἔφερον ταφάς. Εἰ δὲ τὰ τραύματα ὀπισθεν ἦν, αἰσχυνόμεναι καὶ θρηνοῦσαι καὶ ὡς ἔνεστι μάλιστα λαθεῖν σπεύδουσαι, κατέλειπον τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ πολυανδρῶ θάψαι ἢ λάθρα εἰς τοὺς οἰκείους τάφους ἐκόμιζον αὐτούς.

6. Ξενοκράτους φιλευσπλαγχνία.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἐταῖρος Πλάτωνος, τὰ τε ἄλλα ἦν φιλοικτίρμων καὶ οὐ μόνον φιλόανθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν ἀλόγων ζῴων ἠλέει.

Καὶ οὖν ποτε καθημένου ἐν ὑπαίθρῳ διωκόμενος βιαίως στρουθὸς ὑπὸ ἰέρακος, εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ κατελθὼν ἐκρύβη. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο τὸν ὄρνιν καὶ διεφύλαξεν ἀποκεκρυμμένον, ἔστε ὁ διώκων ἀπῆλθεν.

Ἐπεὶ δὲ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν τοῦ φόβου, ἀπλώσας τὸν κόλπον ἀφῆκε τὸν ὄρνιν ἐπειπὼν, ὅτι οὐκ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην.

7. Πλάτων.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος ἐν Ὀλυμπίᾳ συνεσκήνωσεν ἀγνώσιν ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸς ὢν αὐτοῖς ἀγνώς. Οὕτω δὲ αὐτοὺς ἐχειρώσατο τῇ ὁμιλίᾳ καὶ τοῖς τρόποις, συνεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς καὶ συνδιημερεύων ἐν πᾶσιν, ὥστε πάνυ τέρπεσθαι τοὺς ξένους τῇ τοῦ ἀνδρὸς συντυχίᾳ. Οὔτε δὲ περὶ Ἀκαδημείας εἶπέ τι αὐτοῖς οὔτε περὶ Σωκράτους· τοῦτο μόνον ἐνεφάνισεν αὐτοῖς, ὅτι καλεῖται Πλάτων.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπεδέξατο αὐτοὺς μάλα φιλοφρόνως. Καὶ οἱ ξένοι εἶπον αὐτῷ· «ᾧ Πλάτων, ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν ὁμώνυμόν σου, τὸν Σωκράτους ὁμιλητὴν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἀκαδημείαν τὴν ἐκείνου ἄγε ἡμᾶς καὶ σύστησον τῷ ἀνδρὶ, ἵνα τι καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν». Ὁ δὲ Πλάτων ἡρέμα μειδιάσας, ὥσπερ εἰώθει, λέγει· «Ἀλλὰ, φίλοι, ἐγὼ αὐτὸς ἐκεῖνός εἰμι».

Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, ὅτι τὸν ἄνδρα ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὸν τοσοῦτον ἠγνόησαν· οὕτω γὰρ ἀπλῶς καὶ ἀνεπιτηδεύτως συνεγένετο αὐτοῖς καὶ ἔδειξεν, ὅτι δύναται καὶ ἄνευ τῶν συνήθων λόγων χειροῦσθαι τοὺς συνόντας.

8. Ἡ μάχη τῶν ἀλεκτρυόνων.

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρυόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους· πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ νόμος οὐτος, ἔρῳ.

Ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους τὴν στρατιὰν ἐξῆγεν, ἀλεκτρυόνας ἐθεάσατο μαχομένους. Εὐθύς δ' ὡς εἶδεν αὐτούς, ἐπέστησε τὴν στρατιὰν καὶ εἶπεν· « Ὁρᾶτε τούτους μαχομένους καὶ ἐμμένοντας ἰσχυρῶς ἐν τῇ μάχῃ ; Γινώσχετε δέ, ὅτι οὗτοι οὔτε ὑπὲρ πατρίδος οὔτε ὑπὲρ πατρώων θεῶν οὔτε ὑπὲρ προγονικῶν τάφων κακοπαθοῦσιν, οὐδὲ ὑπὲρ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας οὐδὲ ὑπὲρ παίδων, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ἠττηθῆναι ἐκάτερος μηδὲ εἶξαι τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ».

Ταῦτα εἰπὼν ἐπέρρωσε τοὺς Ἀθηναίους. Τοῦτο δὲ γενόμενον αὐτοῖς τότε σύνθημα εἰς ἀρετὴν ἐβουλήθη διαφυλάττειν ὑπόμνησιν εἰς τὰ ὅμοια ἔργα.

9. Ἀρταξέρξης περὶ φιλοπονίας.

Ῥοιὰν ἐπὶ λίκνου μεγίστην Ὠμίσης Ἀρταξέρξη τῷ βασιλεῖ, ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα, προσεκόμισε. Τὸ μέγεθος οὖν ταύτης ὑπερεκπλαγεῖς ὁ βασιλεὺς, « ἐκ ποίου παραδείσου », φησί, « λαβὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τοῦτο ; ». Τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι οἴκοθεν καὶ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ γεωργίας, ὑπερήσθη καὶ δῶρα αὐτῷ βασιλικά ἔπεμψε καὶ ἐπεῖπε· « Νῆ τὸν Μίθραν, ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης δυνήσεται καὶ πόλιν, κατὰ γὰρ τὴν ἐμὴν κρίσιν, ἐκ μικρᾶς μεγάλην ποιῆσαι ».

10. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων.

Κρηῖτες τοὺς παῖδας τοὺς ἐλευθέρους μαθάνειν τοὺς νόμους ἐκέλευον μετὰ τινος μελωδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῇ μνήμῃ διαλαμβά-

νωσι καὶ ἕνα μῆ, τῶν κεκωλυμένων τι πράξαντες, ἀγνοία πεποιηκέναι ἀπολογίαν ἔχωσι. Δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους μανθάνειν. Τρίτον τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια.

11. Ἀναξαγόρου ἀταραξία.

Ἀναξαγόρα τῷ Κλαζομενίῳ, σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἐταίρους, προσελθὼν τις ἔφη τεθνηκέναι τοὺς δύο παῖδας, οἱ μόνοι τῷ φιλοσόφῳ ἦσαν. Ὁ δέ, μὴδὲν διαταραχθεὶς, ἔφη· «Ἡδεῖν θνητοὺς γεγεννηκῶς».

12. Αἰνείου εὐσέβεια.

Ὅτε ἔάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλίσκομένων τύχας, ἐκήρυξαν ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων, ἐν ᾧ, τι βούλεται τῶν οἰκειῶν κτημάτων ἀράμενον, ἀποφέρειν. Ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατρῷους θεοὺς λαβὼν ἔφερεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων.

Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτήμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δέ, τὸν πάτερᾶ πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις, ἔφερεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν ἐπὶ τούτῳ οἱ Ἀχαιοὶ πάντα αὐτῷ τὰ οἰκεῖα κτήματα ἐπέτρεψαν λαβεῖν. Ὁμολόγουν οὕτω ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἡμεροὶ γίγνονται.

13. Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης.

Ὁρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον τῷ πλούτῳ καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τινα τόπον, ἐνθα ἦν πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον. Εἶτα προσέταξεν Ἀλκιβιάδῃ τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ἐπεὶ δὲ εὔρε, προσέταξε τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους ἀναζητῆσαι.

Τοῦ δὲ εἰπόντος· « Ἄλλ' οὐδαμοῦ γεγραμμένοι εἰσὶν », εἶπεν· « Ἐπὶ τούτοις οὖν μέγα φρονεῖς, οἵπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσὶν ; ».

14. Ἡ κατὰ Μυτιληναίους βαρυτάτη ποιηή.

Ὅτε Μυτιληναῖοι τῆς θαλάσσης ἤρξαν, τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων τιμωρίαν ἐπέβαλλον τήνδε· γράμματα μὴ μανθάνειν τοὺς παῖδας αὐτῶν μηδὲ μουσικὴν διδάσκεσθαι. Ἦγοῦντο γὰρ πασῶν ζημιῶν βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμουσίᾳ καὶ ἀμαθίᾳ ζῆν.

15. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἱέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Θεμιστοκλῆς Ἱέρωνα, ἐλθόντα εἰς Ὀλυμπίαν, ἵνα ἀρμάτων ἀγῶνος μετὰσχη, οὐκ εἶασεν ἀγωνίσασθαι εἰπών· « Τῶ μὴ μεταλαβόντι τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων, τῶν πανηγύρεων μεταλαμβάνειν οὐκ ἔξεστι ». Καὶ ἐπηνέθη Θεμιστοκλῆς.

16. Πᾶν μέτρον ἄριστον.

Διογένης εἰς Ὀλυμπίαν ἐλθὼν καὶ θεασάμενος ἐν τῇ πανηγύρει Ῥοδιακοὺς τινὰς νεανίσκους πολυτελῶς ἡμφιεσμένους, γελάσας ἔφη· « Τῦφος τοῦτό ἐστι ». Εἶτα συναντήσας Λακεδαιμονίοις ἐν ἐσθῆσι φαύλαις καὶ ῥυπώσαις, « ἄλλός », ἔφη, « οὗτος τῦφος ».

17. Λακεδαιμόνιοι περὶ φιλοκερδείας.

Λακωνικὸν μεῖράκιον ἐπρίατο χωρίον ὑπερέωνον, τοῦτου δ' ἕνεκα ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐζημιώθη. Τὸ δ' αἴτιον τῆς καταδίκης ἐκεῖνο ἦν, ὅτι, νέος ὢν, τοῦ κέρδους σφόδρα ἐφίετο. Λακεδαιμόνιοι γὰρ καὶ τοῦτο περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο, μὴ πρὸς μόνους τοὺς πολεμίους παρατετάχθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀργύριον.

18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὀλύμπια.

Φερενίκη τὸν υἱὸν ἤγεν εἰς Ὀλύμπια ἀθλεῖν. Κωλυόντων δὲ αὐτὴν τῶν Ἑλληνοδικῶν τὸν ἀγῶνα θεάσασθαι, παρελθοῦσα ἐδικαιολογήσατο πατέρα μὲν Ὀλυμπιονίκην ἔχειν καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς καὶ αὐτὴ παῦδα Ὀλυμπίων ἀγωνιστὴν· καὶ ἐξενίκησε τὸν δῆμον καὶ τὸν εἶργοντα νόμον τῆς θεᾶς τὰς γυναῖκας καὶ ἐθεάσατο Ὀλύμπια.

19. Μειράκιον Ἐρετρικόν.

Μειράκιον Ἐρετρικόν προσεφοίτησε Ζήνωνι ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ὑστερον οὖν εἰς τὴν Ἐρέτριαν ἐπανῆλθε καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο, ὅ,τι ἄρα μάθοι ἐν τῇ τοσαύτῃ διατριβῇ τοῦ χρόνου. Ὁ δὲ δείξειν ἔφη καὶ οὐκ εἰς μακρὸν χρόνον τοῦτο ἔδρασεν. Ἀγανακτήσαντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος παίσαντος τὸν υἱόν, οὗτος ἡσυχίαν ἔχων τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὀργὴν πατέρων καὶ μὴ ἀγανακτεῖν.

20. Τὰ Τέμπη.

Τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικά χῶρός ἐστι μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης. Ὀρη δὲ ταῦτα ἐστὶν ὑπερύψηλα καὶ ὡς ὑπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα· καὶ μέσον κεῖται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τὸ δὲ πλάτος ἐστὶν ἑνὸς πλέθρου. Ῥεῖ δὲ διὰ μέσου αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνειός· εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι καὶ τοῖς ὕδασιν αὐτῶν ποιοῦσι τὸν Πηνειὸν ἐκεῖνοι μέγαν.

Διατριβάς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως. Κιττός μὲν γὰρ πολὺς καὶ μάλα λάσιος ἐνακμάζει καὶ θάλλει καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ σμιλαξ πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἐπισκιάζει

τὴν πέτραν· καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει, ὄρᾳται δὲ χλοάζον τὸ πᾶν, καὶ ἔστιν ὀφθαλμῶν πανήγυρις.

Ἐν δὲ τοῖς λείοις καὶ ὀμαλοῖς χώροις ἄλση τέ ἐστι ποικίλα καὶ δένδρα πολλά, ἐν ὥρᾳ θέρους ἥδιστοι ὀδοιπόροις τόποι. Διαρρέουσι δὲ καὶ ἀφθονα ὕδατα, ψυχρὰ καὶ ἥδιστα πίνειν· λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουομένοις ἀγαθὸν εἶναι καὶ εἰς ὑγίειαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Ἄδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες πανταχοῦ διεσπαρμένοι καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ καὶ τέρπουσι τὰς ἀκοὰς διὰ τοῦ μέλους, τὸν κάματον τῶν ἀνθρώπων ἀφανίζοντες.

Διὰ μέσου δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται σχολῇ καὶ πράως βέων ἐλαίου δίκηγν. Πολλή δὲ αὐτοῦ ἡ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων καὶ τῶν ἐξηρητημένων κλάδων γίγνεται.

Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ « ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ »

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Λουκιανὸς ἐγεννήθη περὶ τὸ 120 μ.Χ. εἰς τὰ Σαμόσατα τῆς Κομμαγηνῆς, ἐπαρχίας τῆς Συρίας, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξέμαθε τὴν γλυπτικὴν τέχνην, τὴν καλουμένην ἔρμογλυφικὴν, πλησίον τοῦ ἐκ μητρὸς θεοῦ του, γλύπτου τὸ ἐπάγγελμα. Ἐπειτα δὲ μὴ ἀνεχόμενος τὴν αὐστηρότητα τοῦ θεοῦ του καὶ μὴ ἀγαπῶν τὴν τέχνην ταύτην, ἐστράφη πρὸς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων, πρὸς τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο ἀκατανίκητον ἔλξιν. Ἐμαθε καλῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἔγραψε τὰ συγγράμματά του. Ἐσπούδασε τὴν ῥητορικὴν καὶ ἐγένετο ῥήτωρ καὶ δικηγόρος εἰς τὴν ἀκμάζουσαν τότε Ἀντιόχειαν, ἣ ὁποία ἦτο ἔδρα τῶν ἀρχῶν τῆς Συρίας ὡς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο δὲν ἦτο εὐχάριστον εἰς αὐτόν. Ταχέως τὸ ἐγκατέλειψε καὶ ἠκολούθησε τὸ λεγόμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ σοφιστικόν, τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐξετιμᾶτο πολὺ καὶ ἦτο λίαν ἐπικερδές. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰωνίᾳ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ῥητορικῆς, ἐπεχείρησε μακρὰς περιουσίας εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, τὴν Μακεδονίαν, τὴν κυρίως Ἑλλάδα, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γαλατίαν (τὴν σημερινὴν Γαλλίαν). Πανταχοῦ κατὰ τὰς περιουσίας του ἀπήγγελλεν εὐφροσύνους λόγους πραγματευόμενος διάφορα θέματα, σοβαρὰ καὶ μὴ, κατὰ τρόπον εὐχάριστον. Ἀπέκτησεν οὕτω τιμὰς, δόξαν καὶ χρῆμα. Τέλος ὅμως ἐγκατεστάθη εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἠσχολήθη εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Δὲν ἔγραψε πλέον μακροῦς λόγους, ἀλλὰ διαλόγους μικροῦς, ἰδιορρυθμοῦς, χαριτωμένους καὶ κάπως σατιρικούς, διὰ τῶν ὁποίων ἔσκωπτεν ὅ,τι ἐφαίνετο εἰς αὐτόν κακὸν καὶ ψευδές. Μὲ τὸν ἀστεϊσμόν καὶ τὴν σάτιραν ἤθελε νὰ βελτιώσῃ καὶ φωτίσῃ τὴν ἐποχὴν του. Ἀργότερον ἐγκατέλειψε τὰς Ἀθήνας καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου διωρίσθη ἐπίτροπος τῶν Αἰγυπτιακῶν χωρῶν. Ἀπέθανεν ἐκεῖ περὶ τὸ 200 μ.Χ.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων του εἶναι καὶ οἱ λεγόμενοι « **Νεκρικοὶ διάλογοι** » διὰ τῶν ὁποίων σατιρίζονται μὲ πολλὴν χάριν καὶ λεπτότητα αἱ ἐπικρατοῦσαι τότε λαϊκαὶ δοξασαίαι διὰ τοὺς νεκροῦς, ἢ ματαιότης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἢ εὐτέλεια τῶν κολάκων κλπ.

Αἱ ἀρχαῖαι δοξασίαι περὶ τοῦ Ἄδου.

Οἱ «Νεκρικοὶ διάλογοι» τοῦ Λουκιανοῦ, ὅπως φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ τίτλου των, εἶναι διάλογοι διαφόρων προσώπων (ἀνθρώπων καὶ θεῶν), οἱ ὅποιοι γίνονται εἰς τὸν Ἄδην.

Κατὰ τὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων ὁ Ἄδης ἦτο τόπος σκοτεινὸς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς. Ἐκεῖ ἐβασίλευεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Διός, ὁ ὀνομαζόμενος καὶ αὐτὸς Ἄδης ἢ Ἀΐδωνεὺς ἢ Πλούτων. Οὗτος εἶχε σύζυγον τὴν κόρην τῆς Δήμητρος Περσεφόνην, τὴν ὁποίαν ἤρπασε καὶ ἔφερεν εἰς τὸ βασίλειον τῶν νεκρῶν.

Τὸν Ἄδην περιέβαλλον πέντε ποταμοί: ἡ Στύξ, ὁ Κωκυτός, ὁ Ἀχέρων, ὁ Πυριφλεγέθων καὶ ἡ Λήθη. Κάτω ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς αὐτοὺς ἦσαν ἀνοίγματα, τὰ ὅποια ἐχρησίμευον ὡς εἴσοδοι εἰς τὸν Ἄδην. Ἡ κυριωτέρα ὅμως εἴσοδος ἦτο ἐν μέγα ἀνοίγμα εἰς τὸ βάθος τῆς Ἀχερουσίας λίμνης, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ Ἀχέρων ποταμὸς τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἠπειρῷ. Ἐκεῖ ὠδηγοῦντο αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν παραλαμβανόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀγγελιαφόρου τῶν θεῶν Ἑρμοῦ, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦτο ἐλέγετο καὶ ψυχοπομπός. Οὗτος παρέδιδε τὰς ψυχὰς εἰς τὸν Χάρωνα, ἕνα κατώτερον θεὸν τοῦ Ἄδου, ὁ ὁποῖος ἐχρησίμευεν ὡς πορθμεύς· διεπεραίωνε δηλ. μὲ μίαν λέμβον τὰς ψυχὰς διὰ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης καὶ τὰς ἔφερεν εἰς τὸν κάτω κόσμον. Ἀλλὰ διὰ τὸν κόπον του ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ λάβῃ τὰ πορθμεῖα, νὰ πληρωθῇ δηλ. ἀπὸ κάθε νεκρὸν μὲ ἕνα ὄβολον (μικρὸν νόμισμα ἴσον πρὸς τὸ 1/6 τῆς δραχμῆς). Διὰ τοῦτο συνηθίζετο νὰ τίθεται εἰς ὄβολὸς εἰς τὸ στόμα τοῦ νεκροῦ κατὰ τὴν ταφὴν του. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν ψυχῶν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ κάτω κόσμου εἰσῆρχοντο αὐταὶ εἰς τὸν κυρίως Ἄδην διὰ μιᾶς σιδηρᾶς πύλης, τὴν ὁποίαν ἐφύλασσαν ἄγρυπνος φρουρὸς ὁ Κέρβερος, φοβερὸς κύων μὲ τρεῖς κεφαλὰς. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν εἴσοδον διευθύνοντο αἱ ψυχαὶ ἐνώπιον τῶν κριτῶν τοῦ Ἄδου. Οὗτοι ἦσαν τρεῖς: ὁ ἐκ Κρήτης Μίνως, ὁ ἐκ Κρήτης ἐπίσης Ῥαδάμανθυς καὶ ὁ ἐξ Αἰγίνης Αἰακός, ἄνδρες διαπρέψαντες κατὰ τὴν ζωὴν των ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν δικαιοσύνην των καὶ τὰ καλὰ ἔργα των καὶ διὰ τοῦτο τιμηθέντες μετὰ θάνατον μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ κριτοῦ τῶν ψυχῶν.

Αὗται ἦσαν αἱ περὶ τοῦ Ἄδου δοξασίαι τῶν ἀρχαίων, αἱ ὁποῖαι φανερώνουν τὴν μεγάλην φαντασίαν των, ἀλλὰ καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν θεῖαν ἀνταπόδοσιν.

Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ «ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ»

1. Χάρωνος, Μενίππου και Έρμου.

1. Χάρων. Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμεῖα.
Μένιππος. Βόα, εἰ τοῦτό σοι, ὦ Χάρων, ἦθιον.
Χάρων. Ἀπόδος, φημί, τὰ πορθμεῖα.
Μένιππος. Οὐκ ἂν λάβοις παρά τοῦ μὴ ἔχοντος.
Χάρων. Ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων;
Μένιππος. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις οὐκ οἶδα· ἐγὼ
δὲ οὐκ ἔχω.
Χάρων. Καὶ μὴν ἀγξω σε, νῆ τὸν Πλούτωνα, ὦ μι-
αρέ, ἐὰν μὴ ἀποδῶς.
Μένιππος. Κἀγὼ τῇ ἐμῇ βακτηρίᾳ πατάξας δια-
σχίσω σου τὸ κρανίον.
Χάρων. Μάτην οὖν ἔσει πεπλευκῶς τοσοῦτον πλοῦν;
Μένιππος. Ὁ Έρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὅς
με παρέδωκέ σοι.
2. Έρμῆς. Νῆ Δία, οὐ δύναμαι τοῦτο ποιεῖν ὑπὲρ τῶν
νεκρῶν.
Χάρων. Οὐκ ἀφήσω σε!
Μένιππος. Ποίει, ὡς βούλει· πλὴν ὁ μὴ ἔχω, πῶς
ἂν λάβοις;

Χάρων. Σὺ οὐκ ἐγίγνωσκες, ὡς ὀβολὸν κομίζεῖν ὤφειλες;

Μένιππος. Ἐγίγνωσκον μὲν, οὐκ εἶχον δέ. Τί οὖν; Ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθνεῖν;

Χάρων. Μόνος οὖν μάτην ἔσει πεπλευκῶς;

Μένιππος. Οὐ μάτην, ὦ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἤντησα καὶ τῆς κώπης συνεπελαβόμεν καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβητῶν.

Χάρων. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα· τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε δεῖ· οὐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι.

3. Μένιππος. Οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις εἰς τὸν βίον.

Χάρων. Χαρίεν λέγεις· ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω.

Μένιππος. Μὴ ἐνόχλει οὖν.

Χάρων. Δεῖξον τί ἐν τῇ πῆρᾳ ἔχεις.

Μένιππος. Θέρμους, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἐκάτης τὸ δεῖπνον.

Χάρων. Πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὦ Ἐρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες; Οἷα οὗτος ἐλάλει κατὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβητῶν ἀπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ἄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων.

Ἐρμῆς. Ἄγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὄντινα ἄνδρα διεπόρθημευσας; Ἐλευθέρον ἀκριβῶς, κούδεν αὐτῷ μέλει. Οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος.

Χάρων. Καὶ μὴν, ὦ Μένιππε, ἂν σε λάβω ποτέ...

Μένιππος. Ἄν με λάβῃς, ὦ βέλτιστε· ἀλλὰ δις οὐκ ἂν με λάβεις.

2. Πλούτων ἢ κατὰ Μενίππου.

1. Κροῖσος. Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροικοῦντα· ὥστε ἢ ἐκεῖνον ἄλλοσε κατάστησον ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον.

Π λ ο ύ τ ω ν. Τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόνευρος ὢν;

Κ ρ ο ῖ σ ο ς. Ἐπειδὴν ἡμεῖς οἰμώζωμεν καὶ στένωμεν ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν οὐτοσὶ τοῦ χρυσοῦ, Σαρδανάπαλλος δὲ τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ Κροῖσος τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελαῖ καὶ ἐξονειδίζει ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς καὶ ὅλως λυπηρὸς ἐστί.

Π λ ο ύ τ ω ν. Τί ταῦτα λέγουσιν, ὦ Μένιπτε;

Μ έ ν ι π π ο ς. Ἀληθῆ, ὦ Πλούτων· μισῶ γὰρ αὐτούς δειλοὺς καὶ ἀθλίους ὄντας, οἷς οὐκ ἤρκεσε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες μέμνηνται ἔτι τῶν ἄνω. Χαίρω οὖν ἀνιῶν αὐτούς.

Π λ ο ύ τ ω ν. Ἄλλ' οὐ χρῆ' λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερηθέντες.

Μ έ ν ι π π ο ς. Καὶ σὺ μωραίνεις, ὦ Πλούτων, ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς;

Π λ ο ύ τ ω ν. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οὐ θέλω στασιάζειν ὑμᾶς.

2. Μ έ ν ι π π ο ς. Καὶ μήν, ὦ κάκιστοι, γινώσκετε, ὡς οὐ παύσομαι· ἐνθα γὰρ ἂν ἔλθητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν καὶ κατὰδων καὶ καταγελῶν.

Κ ρ ο ῖ σ ο ς. Ταῦτα οὐχ ὕβρις;

Μ έ ν ι π π ο ς. Οὐκ· ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες καὶ ἐλευθέρους ἀνδράσιν ἐντροφῶντες καὶ τοῦ θανάτου οὐδόλως μνημονεύοντες. Νῦν οὖν οἰμώζετε πάντων ἐκείνων στερηθέντες.

Κ ρ ο ῖ σ ο ς. Πολλῶν, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων.

Μ ί δ α ς. Ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ!

Σ α ρ δ α ν ά π α λ λ ο ς. Ὅσης δὲ ἐγὼ τρυφῆς!

Μ έ ν ι π π ο ς. Εὖγε! Οὕτω ποιεῖτε· ὀδύρεσθε μὲν ὑ-

μεῖς, ἐγὼ δὲ τὸ « γ ν ῶ θ ι σ α υ τ ὸ ν » πολλάκις λέγων ἐπάσομαι· πρέπει γάρ τοῦτο ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπάδεσθαι.

3. Διογένους καὶ Μαυσώλου.

1. Διογένης. ὦ Κάρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς καὶ πάντων ἡμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς;

Μαύσωλος. Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ, ὅτι ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἀπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων καὶ νήσους δέ τινας ἔτι κατέλαβον καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην τῆς Ἰωνίας τὰ πολλὰ καταστρεφόμενος· καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας καὶ ἐν πολέμοις καρτερός· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῶ μνῆμα παμμέγεθες ἔχω ἐπιχείμενον, ἡλικὸν οὐκ ἔχει ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως εἰς κάλλος πεποιημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἀκριβέστατα εἰκονιζομένων λίθου τοῦ καλλίστου, οἷον οὐδὲ ναὸν εὔροι τις ἦν βραδίως. Οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν;

2. Διογένης. Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ λέγεις καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου;

Μαύσωλος. Νῆ Δία, ἐπὶ τούτοις.

Διογένης. Ἄλλ', ὦ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἐκείνη ἔτι σοι οὔτε ἡ μορφή πάρεστιν· τίνος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμηθεῖν ἂν τοῦ ἐμοῦ; φαλακρά ἀμφότερα καὶ γυμνά. Ὁ δὲ τάφος καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι Ἀλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως χρησιμεύει ἐπιδεικνύεσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἔστι· σὺ δέ, βέλτιστε, οὐχ ὄρω ὅ,τι ἀπολαύεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγεις, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος.

3. Μαύσωλος. Ἄνωφελῆ οὖν μοι ἐκεῖνα πάντα; καὶ ἰσότιμος ἔσται Μαυσώλω καὶ Διογένης;

Διογένης. Οὐκ ἰσότιμος, ὦ γενναιότατε· Μαύσωλος

μὲν γὰρ οἰμῶζει μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾔετο, Διογένης δὲ καταγελαῖ αὐτοῦ. Καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἀλικαρνασσῶ λέγει ἔχειν ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον· ὁ Διογένης δὲ τοῦ μὲν σώματος εἰ καὶ τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου· λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρῶν βίον βεβιωκῶς ὑψηλότερον, ὃ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε, τοῦ σοῦ μνήματος καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

4. Πλούτωνος καὶ Ἑρμοῦ.

1. Π λ ο ὄ τ ω ν. Τὸν γέροντα γινώσκεις, τὸν πάνυ γεγηρακότεν λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ τὸν κληῖρον δὲ θηρῶντες πολλοί;

Ἑ ρ μ ῆ ς. Ναί, τὸν Σικυώνιον λέγεις. Τί οὖν;

Π λ ο ὄ τ ω ν. Ἐκεῖνον μὲν, ὃ Ἑρμῆ, ζῆν ἕασον ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω, τοὺς δὲ κόλακας αὐτοῦ ἄγε ἐνταῦθα ἐφεξῆς ἅπαντας.

Ἑ ρ μ ῆ ς. Ἄτοπον τὸ τοιοῦτον.

Π λ ο ὄ τ ω ν. Οὐκ ἄτοπον, ἀλλὰ δικαιοτάτον· οὔτοι γὰρ εὐχόνται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον, ἵνα τὰ χρήματα λάβωσιν οὐδὲν προσήκοντες· ὁ δὲ πάντων ἐστὶ μιαιώτατον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα εὐχόμενοι, ὅμως θεραπεύουσιν ἐν τῷ φανερῷ καὶ νοσοῦντος ταχὺν τὸν θάνατον βούλονται, θύσειν δ' ὅμως ὑπισχυοῦνται, ἐὰν ῥάτση, καὶ ὅλως ποικίλη ἢ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. Διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἐπὶ πολὺ ἀθάνατος, οἱ δὲ πρὸ αὐτοῦ ἐνταῦθα ἐλθέτωσαν, μάτην τὸν πλοῦτον ἀναμείναντες.

2. Ἑ ρ μ ῆ ς. Γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες· πολλὰ κἀκεῖνος διαβουκολεῖ αὐτοὺς καὶ ἐλπίδας αὐτοῖς παρέχει καὶ αἰεὶ ἐτοιμοθάνατος ὢν, ὅμως ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων.

Οἱ δὲ ἤδη τὸν κλῆρον ἀλλήλοις διηρημένοι βόσκονται ζωὴν μακαρίαν ἐλπίζοντες.

Π λ ο ῦ τ ω ν. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας ὥσπερ ὁ Ἴόλεως ἀνηβησάτω, οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων ἐλθέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες.

Ἐ ρ μ ῆ ς. Ἀμέλησον, ὦ Πλούτων· ἄξω γάρ σοι ἤδη αὐτούς καθ' ἓνα ἐξῆς· ἐπτὰ δέ, οἶμαι, εἰσί.

Π λ ο ῦ τ ω ν. Ἀγαγε αὐτούς· ὁ δὲ παραπέμψει ἕκαστον ἀντὶ γέροντος αὔθις νέος γενόμενος.

5. Ζηνοφάντου καὶ Καλλιδημίδου.

1. Ζ η ν ό φ α ν τ ο ς. Σὺ δέ, ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν ἀπεπνίγην, γινώσκεις· παρῆσθα γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι.

Κ α λ λ ι δ η μ ί δ η ς. Παρῆν, ὦ Ζηνόφαντε· τὸ δὲ ἐμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο· γινώσκεις γὰρ καὶ σὺ Πτωόδωρον τὸν γέροντα;

Ζ η ν ό φ α ν τ ο ς. Τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ὃν σὺ τοσοῦτον ἐθεράπευες;

Κ α λ λ ι δ η μ ί δ η ς. Ἐκεῖνον αὐτὸν αἰεὶ ἐθεράπευον, ὃς ὑπισχνεῖτο τὴν οὐσίαν ἀποθανῶν ἀφήσειν ἐμοί. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπέθνησκε καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς μῆχιστον ἀπετείνετο καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρον ἐξῆ, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξηῦρον· λαβὼν γὰρ φάρμακον ἔπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὴν ὁ Πτωόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, ἐμβαλόντα εἰς κύλικα ἔτοιμον ἔχειν καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ· ἐὰν δὲ τοῦτο ποιήσῃ, ἐλεύθερον ὑπισχνούμην ἀφήσειν αὐτόν.

Ζ η ν ό φ α ν τ ο ς. Τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γὰρ παράδοξα λέγεις.

2. Καλλιδημίδης. Ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἤλθομεν, δύο ὁ μειραχίσκος κύλικας ἐτοίμους ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτωδῶρῳ τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοί, σφαλεῖς ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτωδῶρῳ δὲ τὴν ἄνευ φαρμάκου κύλικα ἔδωκεν· εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην νεκρὸς ἀντ' ἐκείνου. Τί γελᾷς, ὦ Ζηνόφαντε;

Ζηνόφαντος. Ἀστεῖα γάρ, ὦ Καλλιδημίδη, ἔπαθες. Ὁ γέρον δὲ τί πρὸς ταῦτα;

Καλλιδημίδης. Πρῶτον μὲν ἐταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, εἶτα ἐνόησας τὸ γεγενημένον ἐγέλα καὶ αὐτός, οἷά με ὁ οἰνοχόος εἴργασται.

Ζηνόφαντος. Πλὴν ἄλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ὀδὸν ἐχρῆν τραπέσθαι· ἡ γὰρ λεωφόρος ἀσφαλεστέρα, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδυτέρα ἐστίν.

6. Κράτης καὶ Διογένους.

1. Κράτης. Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίγνωσκεις, ὦ Διογενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, οὗ ἀνεψιδὸς ἦν Ἀριστέας, πλούσιος καὶ αὐτός;

Διογένης. Τίνος ἕνεκα, ὦ Κράτης, περὶ τούτου ἐρωτᾷς;

Κράτης. Ἄκουσον, ὦ Διογενες. Οὗτοι ἐθεράπευον ἀλλήλους τοῦ κλήρου ἕνεκα ἐκάτερος, ἡλικιωῦται ὄντες, καὶ τὰς διαθήκας εἰς τὸ φανερόν ἐτίθεντο, Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ὀρίζων τῶν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστέας, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. Ταῦτα μὲν ἐγγέγραπτο, οἱ δ' ἐθεράπευον ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους τῇ κολακείᾳ...

2. Διογένης. Τί οὖν πέρας ἐγένετο, ὦ Κράτης; Ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον.

Κράτης. Ἀμφότεροι ἀπέθανον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· οἱ δὲ

κληῖροι εἰς ἄλλους περιῆλθον οὐδεπώποτε προμαντευομένους οὕτω γενήσεσθαι ταῦτα. Διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος εἰς Κίρραν κατὰ μέσον τὸν πόρον, τρικυμίας γενομένης, ἀνετράπησαν.

3. Διογένης. Εὖ ἐποίησαν. Ἡμεῖς δὲ ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐν νῶ εἶχομεν περὶ ἀλλήλων· οὔτε γὰρ ποτε ἠϋξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ἵνα τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ κληρονομήσω (εἶχε δὲ πάνυ κραταιὰν ἐκ κοτίνου ποιησάμενος), οὔτε, οἶμαι, σύ, ὦ Κράτης, ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ τὸν πίθον καὶ τὴν πήραν χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσιν.

Κράτης. Οὐδὲν γὰρ μοι τούτων ἔδει, ἀλλ' οὐδὲ σοί, ὦ Διόγενες· ἃ γὰρ ἐχρῆν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρονόμησας καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῶ μείζω καὶ σεμνότερα καὶ αὐτῆς τῆς Περσῶν ἀρχῆς.

Διογένης. Τίνα ταῦτα φῆς;

Κράτης. Σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παρρησίαν, ἐλευθερίαν.

Διογένης. Νῆ Δία, ἀληθῶς τοῦτον ἐκληρονόμησα τὸν πλοῦτον παρ' Ἀντισθένους καὶ σοὶ ἔτι πλείω κατέλιπον.

4. Κράτης. Ἄλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς κληρονομήσειν προσδοκῶν, εἰς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἐβλεπον.

Διογένης. Εἰκότως· οὐ γὰρ ἐβούλοντο τὰ τοιαῦτα δέχεσθαι παρ' ἡμῶν· τὸ δὲ χρυσίον ὁδοῦσι καὶ ὄνου καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον.

Κράτης. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἔξομεν καὶ ἐνταῦθα τὸν πλοῦτον· οἱ δὲ ὀβολὸν ἤξουσι κομίζοντες, καὶ τοῦτον ἄχρι τοῦ πορθμέως.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. σκώπτω = ἐμπκίζω, περιγελῶ.— τίκτω = γεννῶ.
2. δῶμα = οἰκία.— λοιδορῶ = ὑβρίζω, κακολογῶ.
3. νέμομαι = βόσκω.— αἰμύλος = κολακευτικός, δόλιος.— ἀδεῶς = χωρὶς φόβον.
4. μεθύω ἐλαίῳ = εἶμαι γεμᾶτος λάδι.— ἄπτω = ἀνάπτω.— φαινω = φωτίζω, φέγγω.
5. ὤς = ὅτι.— πλείους (συγκρ. τοῦ πολὺς) = περισσοτέρας.— τέξεται· μέλ. τοῦ ῥ. τίκτω = γεννῶ.— κριθίζω = τρέφω διὰ κριθῆς.
6. ἐπειδὴ ἀπαλλάττεσθαι ἔμελλεν = ὅτε ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ.— πυνθάνομαί τινος = ζητῶ νὰ μάθω ἀπὸ κάποιον, ἐρωτῶ τινα.— ἔγνων· ἄορ. τοῦ γινώσκω = ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι (μέλλον γνῶσομαι).
7. ἀνακαλοῦμαι = ἐπαναφέρω.— ὑπολείπομαι = μένω ὀπίσω.— εὐστοχῶ (-έω) = ἐπιτυγχάνω.
8. λιμώττουσα, τοῦ ῥ. λιμώττω = πεινῶ πολὺ.— ἐθεάσατο, τοῦ ῥ. θεάομαι - ὦμαι = παρατηρῶ.— ἀναδενδράς = κληματαριά (ἄμπελος ἀναρριχωμένη εἰς δένδρα).— ὁ βότρυς = τὸ σταφύλι.— ὄμφαξ (γεν. ὄμφακος) = ἄγουρο σταφύλι, ἀγουρίδα.
9. δρυστόμος = ξυλοκόπος.— κοιτάζω = ἔχω τὴν κοίτην μου, κοιμῶμαι.
10. πήρα = δερμάτινος σάκκος, σακκούλι.— γέμω τινός = εἶμαι γεμᾶτος ἀπὸ κάτι.— ἀλλότριος = ξένος.— πάνυ = λίαν, πάρα πολὺ.
11. παμμεγέθης = πάρα πολὺ μεγάλος.— ἐπιβουλεύω τινὶ = σχεδιάζω κακὸν ἐναντίον τινός.— ἔγνω περιγενέσθαι αὐτοῦ δόλῳ = ἀπεφάσισε νὰ καταβάλλῃ αὐτὸν μὲ δόλον.— καὶ δὴ = καὶ λοιπόν.— συνεστιαθῶμεν· συνειστιάθην, ἄορ. τοῦ συνεστιῶμαι = εὐωχοῦμαι, διασκεδάζω.— θεασάμενος ἄορ. τοῦ θεῶ-

- μαι** = παρατηρῶ, βλέπω.— **ὀβελίσκος** = σούβλα.— **ἀπαλλάττομαι** = ἀπαμακρύνομαι, φεύγω.— **δεινόν** = κακόν.
12. **ἄγρα** = κυνήγιον.— **θηρίον** = ζῷον.— **ἀγρεύομαι** = συλλαμβάνομαι κατὰ τὸ κυνήγιον.— **διανείμαι** ἄορ. τοῦ **διανέμω** = μοιράζω.— **ἐλέσθαι· εἰλόμην**, ἄορ. τοῦ **αἰροῦμαι** = ἐκλέγω. **ἐρομένου· ἠρόμην**, ἄορ. τοῦ **ἐρωτῶ**.
13. **σαγήνη** = δίκτυον (πρὸς ἀλιεῖαν).— **βάλλω** = ρίπτω.— **πειράομαι-ῶμαι** = προσπαθῶ, δοκιμάζω.— **ἔγωγε** = ἐγὼ βέβαια.
14. **κομπαστής** = καυχησιολόγος, (ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καυχᾶται χωρὶς νὰ ἔχη πραγματικὴν ἀξίαν).— **ὄνειδίζομαι** = κατηγοροῦμαι, χλευάζομαι.— **ἀποδημήσας**, τοῦ **ἀποδημέω-ῶ** = ξενιτεύομαι.— **κομπάζω** = καυχῶμαι παρ' ἀξίαν (παινιέμαι).— **ἔδρασα**, τοῦ **ῥ. δράω-ῶ** = πράττω, κατορθώνω.— **οὐκ ἀνάγκη**, ἔνν. ἐστί.
15. **ὀδεύω** = πορεύομαι, βαδίζω.— **ἄρον· ἦρα**, ἄορ. τοῦ **αἴρω** = σηκώνω, παίρνω.— **οἴμοι** = ἀλίμονον εἰς ἔμέ.
16. **καὶ φυγὴ ἦν ἀνθρώπων** = καὶ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν οἱ ἄνθρωποι.— **περιηρέθη· περιηρέθην**, ἄορ. τοῦ **περιαιροῦμαι (-έομαι)** = ἀφαιροῦμαι, πίπτω.— **παίω** = κτυπῶ.
17. **κριθίζω** = τρέφω διὰ κριθῆς.— **συνεργός** = συνεργάτης, βοηθός. **δεσπότης**,— βλ. 3.— **χαλινώσας**, τοῦ **ῥ. χαλινώω-ῶ** = χαλινώνω, περνῶ τὸν χαλινὸν εἰς τὸν ἵππον.— **μηδὲν ἰσχύων** = χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν δύναμιν, χωρὶς νὰ ἠμπορῇ νὰ κάμῃ τίποτε.
18. **ἄει** = πάντοτε, διαρκῶς.— **πειράομαι-ῶμαι** = προσπαθῶ.— **ὀμονοῶ** = ἔχω ὀμόνοιαν (μὲ κάποιον).— **παρήνεσεν** τοῦ **ῥ. παραινέω-ῶ** = συμβουλεύω.— **κομίζω** = φέρω.— **ἀθροῖαι** = συνηνωμένα, ὅλοι μαζί.— **κελεύω** = διατάσσω.— **ῥαδίως** = εὐκόλως.— **τῷ ἔργῳ**, δοτ. ὀργανικὴ = διὰ τοῦ ἔργου, ἐμπράκτως.— **ἀχείρωτος** = ἀκατανίκητος.— **εὐάλωτος** = εὐκολονίκητος.
19. **νέμω** = βόσκω.— **ἐπικαλέομαι-οῦμαι** = καλῶ εἰς βοήθειαν.— **βοηθέω-ῶ** = τρέχω εἰς βοήθειαν.— **βοάω-ῶ** = φωνάζω δυνατά.— **προσδραμεῖν**, ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ **ῥ. προστρέχω**.— **ἄδεια**

- = ἀφοβία, ἀσφάλεια, εὐκαιρία.— **διέφθειρεν**, ἀόρ. τοῦ ῥ. **διαφθείρω** = καταστρέφω.
20. **μέλλων καταλύειν τὸν βίον** = ὁ ὅποιος ἦτο ἐτοιμοθάνατος.— **κατορωρύχθαι**· **κατορώρυγμαί**, παρακ. τοῦ **κατορύττομαι** = θάπτομαι εἰς τὴν γῆν.— **κατασκάπτω** = σκάπτω βαθέως.
21. **κεραμεύς** = ὁ ἐργαζόμενος τὸν πηλόν, κανατᾶς, κεραμιδᾶς.— **χειμῶν** = κακοκαιρία.— ὁ **ὄμβρος** = ἡ (ραγδαία) βροχή.— **ἀρδεύω** = ποτίζω.— **αιθρία** = καλὸς καιρὸς.— **εὐδία** (συνώνυμος τῆς λ. **αιθρία**) = καλὸς καιρὸς.— **ποτέρα** = μὲ ποίαν ἐκ τῶν δύο (**πότερος**, -α, -ον).— **συνεύχομαι** = εὐχομαι μαζί μὲ ἄλλον.
22. **πάντων τῶν ἱατρῶν λεγόντων** = ἐνῶ ὅλοι οἱ ἱατροὶ ἔλεγον.— **ἐγερθεῖς**, τοῦ ῥ. **ἐγειρομαι** = σηκώνομαι.— **βαίνω** = βαδίζω.— **ὕδωρ τῆς Λήθης**· οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι εἰς τὸν Ἄδην ὑπῆρχε ποταμὸς ὀνομαζόμενος Λήθη καὶ ὅτι οἱ νεκροὶ πίνοντες ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ ἐλησμόνου ὅλα τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τὰ ὅποια ἐγνώρισαν εἰς τὴν ζωὴν.— ὁ **Θάνατος**, προσωποποίησης τοῦ θανάτου = ὁ Χάρος.— ὁ **Ἄδης** = ὁ θεὸς τοῦ κάτω κόσμου.— **ἔάω - ῶ** = ἀφήνω, ἐπιτρέπω.— **τελευτάω - ῶ** = ἀποθνήσκω.— **καταγράφομαι** = γράφω εἰς κατάλογον, σημειώνω.— **δυσωπέω - ῶ** = ἐπιμόνως παρακαλῶ.— **διεβλήθης**, παθ. ἀόρ. τοῦ ῥ. **διαβάλλω** = συκοφαντῶ.—
23. ὁ **ἀλεκτρυὼν** = ὁ ἀλέκτωρ, κόκορας.— **ὀδεύω** = πορεύομαι, περιπατῶ.— **καθεύδω** = κοιμοῦμαι.— **κατὰ τὸ εἰωθὸς** = κατὰ τὴν συνήθειαν.— **νύκτωρ** = ἐν καιρῷ νυκτός, τὴν νύκτα.— **ἔδραμε**, ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **τρέχω**.
24. **ξυλεύομαι** = κόπτω ξύλα.— **ἀπορῶ** = εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, δὲν γνωρίζω τί νὰ κάμω.— **τοίνυν** = λοιπόν.— **ἀνήνεγκε**· **ἀνήνεγκον**, ἀόρ. β' τοῦ **ἀναφέρω** = φέρω ἐπάνω.— **τὸν ἀπολωλότα** = τὸν χαμένον· (παρακ. τοῦ **ἀπόλλυμαι**).— **παραγενόμενος**· **παρεγενόμην**, ἀόρ. τοῦ **παραγίγνομαι** = ἔρχομαι.— **ἑταῖρος** = σύντροφος, συνάδελφος.— **ἄξινη** = πέλεκυς.— **βάλλω** = ρίπτω.— **ἀναίδεια** = ἔλλειψις αἰδοῦς, θρασύτης.— **κατέσχεν**· **κατέσχον**, ἀόρ. β' τοῦ **κατέχω** = κρατῶ.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

Α') Θ Ε Ο Γ Ο Ν Ι Α

1. **δυναστεύω** = ἐξουσιάζω, βασιλεύω.— **τεκνόω - ὦ** = γεννῶ.— **Ἑκατόγχειρες**· μυθικά ὄντα μὲ μεγάλην δύναμιν, τὰ ὅποια οἱ ἀρχαῖοι ἐφαντάζοντο ἔχοντα πολλὰς χεῖρας.— **προσαγορεύω** = ὀνομάζω.— **μέγεθος** = ἀνάστημα.— **ἀνυπέρβλητος** = ἀπροσπέραστος, ἀκατανίκητος.— **διὸ** = διὰ τοῦτο.— **ἐρεβώδης** = σκοτεινός.— **ἐν Ἄδου** (= ἐν τόπῳ Ἄδου) = εἰς τὸν Ἄδην.— **ἐπιθέσθαι**, ἀπαρ. ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **ἐπιτίθεμαι**.— **ἀνήγαγον**, ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **ἀνάγω** = φέρω ἐπάνω, ἀναβιβάζω.
2. **ἀφαιρεθῆσθαι τὴν ἀρχὴν** = ὅτι θὰ τοῦ ἀφαιρεθῆ ἡ βασιλεία, ὅτι θὰ χάσῃ τὴν ἐξουσίαν.— **παραγίγνομαι** = μεταβαίνω, ἔρχομαι.— **ἐγκυμονέω - ὦ** = ἔχω εἰς τὴν κοιλίαν.— **ἄντρον** = σπήλαιον.— **Δίκη**· ὀροσειρὰ τῆς Ἀνατολ. Κρήτης (σήμερον λέγεται καὶ Λασηθιώτικα βουνά).— **τρέφεσθαι** = διὰ νὰ ἀνατρέφωμαι.— **Κούρητες**· ἦσαν ἀρχαῖαι θεότητες λατρευόμεναι ἐν Κρήτῃ.— **νύμφαι**· αὗται ἦσαν θεότητες προστατεύουσαι τὰς πηγὰς, τὰ δάση, τὰ σπήλαια καὶ τοὺς λειμῶνας.— **Ἀμάθεια** ἡ αἰὶς ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ὁποίας ἐτράφη ὁ Ζεὺς· κατ' ἄλλην παράδοσιν ἡ Ἀμάθεια ἦτο νύμφη θρέψασα τὸν Δία διὰ γάλακτος καὶ μέλιτος προσφερομένων ἐντὸς κοίλου κέρατος αἰγὸς (τοῦτο δὲ ἐλέγετο «κέρως τῆς Ἀμαλθείας») καὶ ἐθεωρεῖτο σύμβολον ἀφθονίας).— **τὸ δόρυ** (γεν. τοῦ δόρατος) = κοντάρι· (τὸ δόρυ ἦτο ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐπιθετικῶν ὄπλων).— **ἀσπίς**· τοῦτο ἦτο τὸ κυριώτερον ἀμυντικὸν ὄπλον, προφυλάσσον τὸ σῶμα τοῦ ὀπλίτου, κυκλοτερές συνήθως ἐκ δέρματος βοός, ἐπικεκαλυμμένον διὰ μεταλλίνων πλακῶν.— **ὡς τὸν γεγεννημένον παῖδα** = μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἦτο δῆθεν τὸ νεογέννητον.
3. **ἐπειδὴ** (χρον.) = ὅτε.— **ἐγένετο τέλειος** = ἐφθασεν εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν.— **ἐξεμέω - ὦ** = ξερνῶ.— **ἐνιαυτός** = ἔτος.—

Κάμπη· ἦτο μυθικὸν τέρας τοῦ Ἄδου.— **τρίαίνα**· ἦτο τὸ σύνθηρες ὄπλον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ σύμβολον τῆς ἐξουσίας του ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ἀποτελεῖτο δὲ ἀπὸ ἓν μακρὸν κοντάρι μὲ τρία δόντια (σημερ. τρικράνι).— **κρατέω - ῶ** = νικῶ.— **καθείρξαντες**, μετ. ἄορ. τοῦ ῥ. **καθείργνυμι** = φυλακίζω.— **διακληρόομαι - οὔμαι** = βάλλω κλῆρον.— **λαγχάνω** = λαμβάνω διὰ κλήρου, ἐπιτυγχάνω.— **δυναστεία** = ἐξουσία, βασιλεία.

Β΄) ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

1. **Ἰαπετός**· εἷς ἐκ τῶν Τιτάνων.— **γῆ** = γῶμα.— **λάθρα Διὸς** = κρυφὰ ἀπὸ τὸν Δία· τὸ πῦρ μὲ τὰς τεχνικὰς γνώσεις καὶ τὴν πυροτεχνίαν ἐκλάπη ἀπὸ τὸ ἓν Ὀλύμπῳ ἐργαστήριον τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἡφαίστου, ὅπου ἐφυλάσσετο.— **νάρθηξ**· ὕψηλὸν καλαμοειδὲς φυτὸν (μαγκούτα)· τὸ κοῦλον στέλεχος του εἶναι πλήρες ἐντεριῶννης, ἣ ὅποια διατηρεῖ τὸ πῦρ, ὅπως ἡ ἴσκα.— **ἦσθετο· ἦσθόμην**, ἄορ. β΄ τοῦ **αἰσθάνομαι** = ἐνοῶ, ἀντιλαμβάνομαι.— **Ἡφαιστος**· υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, θεὸς τῆς χαλκευτικῆς καὶ τοῦ πυρός.— **Καύκασος**· ὄρος τῆς Ἀσίας κείμενον μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Κασπίας Θαλάσσης.— **ἐδέδετο**· ὑπερσυντ. τοῦ **δοῦμαι (- έομαι)** = δένομαι.— **ἐρίπταμαι** = πετῶ κατ' ἐπάνω.— **λοβοὶ τοῦ ἥπατος** = τὰ ἄκρα τοῦ ἥπατος, τὸ συκῶτι.— **πυρός... ταύτην** = αὐτὴν τὴν τιμωρίαν ὑφίστατο διὰ τὴν κλοπὴν τοῦ πυρός.— **Φθία**· χώρα εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Θεσσαλίας, πατρὶς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ κοιτίς τῶν Ἀχαιῶν.— **Ἐπιμηθεύς**· ἀδελφὸς τοῦ Προμηθέως.
2. **ὑποθεμένου· ὑπεθέμην**, ἄορ. τοῦ **ὑποτίθεμαι** = συμβουλευέω.— **λάρναξ** = κιβωτός.— **τεκτηνάμενος**· ἄορ. τοῦ **τεκταίνομαι** = κατασκευάζω.— **τὰ ἐπιτήδεια** = τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, τροφίμα.— **ἐνθέμενος· ἐνεθέμην**, ἄορ. τοῦ **ἐντίθεμαι** = θέτω ἐντός.— **ὑετός** = βροχή.— **χέας**, ἄορ. τοῦ **χέω** = χύνω, ῥίπτω.— **κατακλύζω** = σκεπάζω τελείως μὲ ὕδωρ.— **προσίσχω** (ἄλλος τύπος τοῦ **προσέχω**) = προσεγγίζω εἰς τινα τόπον, σταματῶ.— **ἔμβρος** = ὑετός.— **παῦλαν λαμβάνω** = παύω.— **ἐκβάς· ἐξέβην**, ἄορ. β΄ τοῦ **ἐκβαίνω** = ἐξέρχομαι.— **φύξιος**· ἐπίθετον τοῦ Διὸς, ὡς προστάτου τῶν φευγόντων.— **αἰροῦμαι (- έομαι)** = ἐκ-

- λέγω, προτιμῶ.— **αἶρω λίθους** = σηκώνω, λαμβάνω λίθους ἐκ τοῦ ἐδάφους.
3. **Κραναός**· ἥρωσ τῆς Ἀττικῆς.— **ἄφ' ἑαυτοῦ** = ἀπὸ τοῦ ὀνομά του.— **τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου**· ἐννοεῖ τὴν σημερινὴν Δωρίδα.

Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. **τίκτω** = γεννῶ.— **αὔθις** = πάλιν.— **ἐπιβουλεύω** = σχεδιάζω κρυφὰ κάτι κακὸν (ἐναντίον κάποιου).— **πυρὸς** = σῆτος.— **φρύγω** = ξηραίνω (εἰς τὸ πῦρ).— **ἀνεδίδου**, παρατ. τοῦ ῥ. **ἀναδίδωμι** = ἀναδίδω, φυτρώνω.— **πυνθάνομαι** = ἐρωτῶ νὰ μάθω· **ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας** = ἠρώτα τὸν θεὸν πῶς θ' ἀπαλλάξῃ τὴν χώραν του ἀπὸ τὴν ἀφορίαν, δηλ. ἀπὸ τὴν ἀκαρπίαν τῆς γῆς.— **ὡς εἴη κεκρησμένον** = ὅτι δῆθεν εἶχε δοθῆ χρησμός· τὸ ῥ. **χρῶ** (ἐπὶ μαντείων) = δίδω χρησμόν, χρησιμοδοτῶ.— **παρέστησεν** = ἔστησε πλησίον, ἐτοποθέτησε (τοῦ ῥ. **παρίστημι**).— **ὡς δὲ ἐγένοντο** = ὅτε δὲ ἔφθασαν.— **Σίγειον**, ἀκρωτήριον τῆς Τρωάδος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου.— **Χερρόνησος**, ἡ Θρακικὴ Χερσόνησος, ἡ μεταξὺ τοῦ Θρακικοῦ πελάγους καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου.— **ὠλισθεν**, ἄορ. β' τοῦ ῥ. **ὠλισθαίνω** = γλιστρῶ.— **εἰς Κόλχους** = εἰς τὴν χώραν τῶν Κόλχων, εἰς τὴν Κολχίδα (κειμένην κατὰ τὰ Α. παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου).— **τὸ δέρας** (γεν. τοῦ **δέρατος**) = τὸ δέρμα.— **ἄλσος** = ἱερὸν δάσος (ἀφιερωμένον εἰς θεόν).— **καθηλώω - ῶ** = καρφώνω.
2. **Ἴωλκός**, ἀρχαία πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας πλησίον τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου.— **θεσπίζω** = χρησιμοδοτῶ, προφητεύω.— **φυλάττομαί τινα** = προφυλάττομαι ἀπὸ κάποιον.— **μονοσάνδαλος** = ὁ φορῶν ἓν μόνον σάνδαλον (πέδιλον).— **ἀγνοέω - ῶ** = δὲν ἐννοῶ.— **ἔγνω**, ἄορ. β' τοῦ ῥ. **γιγνώσκω** = ἐννοῶ.— **ἐπὶ τῇ θαλάσῃ** = πλησίον τῆς θαλάσσης.— **ἐπὶ ταύτῃ** = διὰ ταύτην (τὴν θυσίαν).— **μεταπέμπομαι** = προσκαλῶ.— **διατρίβω** = διαμένω, ζῶ.— **πόθω γεωργίας** = ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν γεωργίαν.— **Ἄναυρος**, ποταμὸς τοῦ Πηλίου ἐκβάλλων εἰς τὸν Παγασητικὸν κόλπον (σήμερον «Ξερίας»).— **ἀπολέσας**· μετ. ἄορ. τοῦ ῥ. **ἀπόλλυμι** = χάνω.— **ῥεῖθρον** = ῥεῦμα.— **τί ἂν ἐποίεις** = τί θὰ ἔκαμνες.— **προσέταττον ἂν** = θὰ διέτασ-

- σον.— ἐπὶ τὸ δέρας ἔλθειν = νὰ ὑπάγῃ διὰ τὸ δέρας (νὰ μεταβῆ καὶ νὰ φέρῃ τὸ δέρας).— δράκων = μέγας ὄφις.
3. παρακαλέω - ᾧ = προσκαλῶ.— πεντηκόντορος ναῦς = πλοῖον μὲ πεντήκοντα κωπηλάτας (25 ἀπὸ κάθε πλευράν).— οἶδε = οἱ ἐξῆς.
4. ναυαρχοῦντος Ἰάσονος = μὲ νάναρχον τὸν Ἰάσονα.— ἀνάγομαι = ἀποπλέω.— Δολιόνες, λαὸς κατοικῶν παρὰ τὴν Κύζικον τῆς Μ. Ἀσίας.— φιλοφρόνως = φιλινωῶς.— νυκτός = κατὰ τὴν νύκτα.— ἀντίπνοια = ἐναντίος ἄνεμος· περιπίπτω ἀντιπνοίαις = συναντῶ ἐναντίους ἀνέμους.— Πελασγοί, προϊστορικὸς λαὸς κατοικῶν εἰς Θεσσαλίαν, Ἡπειρον, Ἀρκαδίαν καὶ εἰς ἄλλας ἑλληνικὰς χώρας.— κτείνω = φονεύω.— μεθ' ὧν = μεταξὺ τῶν ὁποίων.— μεθ' ἡμέραν = ὅταν ἐξημέρωσε.— ἀποδύρομαι = θρηνώ.— ἐκείραντο τὰς κόμας = ἔκοψαν τὰ μαλλιά των (εἰς ἐνδειξιν μεγάλου πένθους), τὸ ῥ. κείρω = κόπτω τὴν κόμην, κουρεύω.— ὑδρεύομαι = λαμβάνω ὕδωρ.— νύμφαι, βλ. Β', Α', 2.— σπάομαι - ὦμαι τὸ ξίφος = σύρω τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης, ξιφουλκῶ.— δηλώω - ᾧ = φανερώω, ἀνακοινώνω.— ὑποστρέφω = ἐπιστρέφω.
5. Βέβρυκες, λαὸς τῆς Βιθυνίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ.— νύμφη, βλ. Β', Α', 2.— πυκτεύω = πυγμαχῶ.— παραγίγνομαι = ἔρχομαι.— προκαλέομαι - οὔμαι = προσκαλῶ.— εἰς πυγμὴν = εἰς πυγμαχίαν.— πλήξας, μετ. ἄορ. τοῦ ῥ. πλήττω = κτυπῶ.— καταντάω - ᾧ = φθάνω.— Σαλμυδησὸς ἐλέγετο ὅλη ἡ Θρακικὴ παρὰ τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.
6. ὄψεις = ὀφθαλμοί.— πηρώω - ᾧ = σακατεύω, ἀκρωτηριάζω κάποιον, τὸν κάμνω ἀνάπηρον· τὰς ὄψεις πεπηρωμένος = τυφλός.— Ἄρπυιαι, μυθολογικὰ ἀρπακτικὰ τέρατα, τὰ ὅποια παριστάνοντο ὡς παρθένοι πτερωταὶ καὶ δύσμορφοι μὲ γαμψοὺς ὄνυχας.— ἐπειδὴ (χρον.) = ὅτε.— καθίπταμαι = πετῶ πρὸς τὰ κάτω, ὀρμῶ.— ἀνάπλεα = γεμᾶτα (τῆς ἀτ. β' κλίσι. ὁ καὶ ἡ ἀνάπλεως, τὸ ἀνάπλεων).— ὄσμη = δυσσομία.— ἔδεσμα = φαγητόν.— Ζήτης καὶ Κάλαις, οἱ ὅποιοι ἦσαν μεταξὺ τῶν Ἀργοναυτῶν (βλ. Β', Γ', 3 κεῖμ.). οὗτοι ἦσαν πτερωτοὶ ὡς υἱοὶ τοῦ

Βορέου, θεοῦ τῶν ἐκ Βορρᾶ ἀνέμων.— **Ἐχινάδες**, μικρὰ νησίδια κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀγελώου.

7. **Συμπληγάδες πέτραι**· αὗται κατὰ τὴν παράδοσιν ἦσαν δύο βράχοι ἐκατέρωθεν τοῦ Βοσπόρου, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου Πόντου.— **ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας** = ἔνεκα τῆς δυνάμεως τῶν ἀνέμων.— **πόρος** = διάβασις, πέρασμα.— **πετεινὸν** = πτηνόν.— **ἀφείναι** = ν' ἀφήσουν (ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ρ. ἀφήμι).— ἡ **πελειὰς** = ἡ περιστέρα.— **ἐὰν δὲ ἀπολομένην** = ἐὰν δὲ (ἕδωσιν) ὅτι κατεστράφη, δηλ. ὅτι ἐγκλεισθεῖσα ὑπὸ τῶν βράχων ἐφανεύθη (μετ. ἀορ. β' τοῦ ρ. ἀπόλλυμαι = χάνομαι, καταστρέφομαι)· **ἀφιᾶσιν** = ἀφήνουν (τοῦ ρ. ἀφήμι).— **σύμπτωσις** = σύγκρουσις.— **ἀποθερίζω** = ἀποκόπτω.— **τὰς πέτρας ἀναχωρούσας** = ὅτι οἱ βράχοι ἀπεχωρίζοντο (ἀπεμακρύνοντο ἀλλήλων).— **εἰρεσία** = κωπηλασία.— **εὐτονος** = δυνατός.— **ἔστησαν** = ἐστάθησαν, ἔμειναν ἀκίνητοι.— **περαιόομαι - οὔμαι** = διαπλέω, περνῶ· **νεῶς περαιωθείσης** = ἐὰν περάσῃ πλοῖον.— **στῆναι** = νὰ σταθοῦν.
8. **παραπλέω** = πλέω πλησίον.— **Θερμῶδων**, ποταμὸς τῆς Καππαδοκίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον.— **Καύκασος**, μεγάλη ὄρσειρὰ τῆς Δ. Ἀσίας, μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ Κασπίας θαλάσσης.— **Φᾶσις**, ποταμὸς τῆς Κολχικῆς, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον.— **Κολχικὴ γῆ** = Κολχίς (βλ. 1).— **προσορμισθείσης** = ἀφοῦ ἠγκυροβόλησε (τοῦ ρ. προσορμίζομαι). **διαφέρω** = ὑπερέχω· **μεγέθει διαφέροντες** = ἐξαιρετικοὶ κατὰ τὸ μέγεθος.— **πῶς ἂν δύναίτο** = πῶς θὰ ἤμπορέσῃ.— **φαρμακίς** = μάγισσα.— **ὁμόση**, ὑποτ. ἀορ. τοῦ ρ. ὄμνυμι = ὀρκίζομαι.— **ἔξειν** = ὅτι θὰ λάβῃ (ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ρ. ἔχω). **ἄξειν**, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ρ. ἄγω = ὀδηγῶ.— **ῶ** = διὰ τοῦ ὁποίου.— **χρίω** = ἀλείφω.— **καὶ σὺν πολλῶ πυρὶ ὀρμήσαντας** = καὶ μολονότι ὀρμησαν φυσῶντες πολὺ πῦρ.— **καταφλέγω** = κάίω, πυρπολῶ.— **συνέπομαι** = ἀκολουθῶ.

Δ') Π Ε Ρ Σ Ε Υ Σ

1. **Τίρυνς**· ἀρχαία πόλις τῆς Ἀργολίδος πλησίον τοῦ Ναυπλίου.— **δέισας· ἔδεισα**, ἀορ. τοῦ **δέδοικα** (ἢ **δέδια**) = φοβοῦμαι.— **αἰ-**

- σθόμενος βλ. σημ. Β', Β', 1.— **λάρναξ** = κιβωτός, σκάφη.— **προσενεχθείσης· προσηνέχθην**, ἀόρ. τοῦ **προσφέρομαι** = προσορμίζομαι.
2. **Νύμφαι**, βλ. σημ. Β', Α', 2.— **παρεγένετο**, βλ. ἀνωτέρω.— **πτηνός** = πτερωτός.— **κίβισις** = πήρα, σακκούλα (ὁμοιάζουσα πρὸς τὸν σάκκον τῶν κυνηγῶν).— **κυνῆ**, περικεφαλαία.— **τούτων τυχῶν** = αὐτὰ ἀφοῦ ἀπέκτησεν.— **ἐπέθετο· ἐπεθέμην**, ἀόρ. τοῦ **ἐπιτίθεμαι** = θέτω ἐπάνω, φορῶ.— **έωρατό· έωρώμην**, παρατ. τοῦ **ὄρωμαι** = γίνομαι ὄρατός.— **άδαμάντινος** = χαλύβδινος, στερεός. **άρρη** = δρεπανοειδὲς ζίφος.— **ήκω** = ἔχω ἔλθει· **ήκον** = ἤλθον. **περισπειραμένας φολίσι δρακόντων** = περιτυλιγμένης μὲ λέπια ὄφρων.— **σῦς** = ἀγριόχοιρος.
3. **ἐπέστη· ἐπέστην·** ἀόρ. τοῦ **ἐφίσταμαι** = ἴσταμαι πλησίον.— **κατευθύνω τὴν χεῖρα** = διευθύνω, ὀδηγῶ τὸ χέρι.— **ἀπεστραμμένος** (μετ. παρακ. τοῦ **ἀποστρέφομαι**) = ἔχων ἐστραμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος.— **ἀπέτεμε· ἀπέτεμον**, ἀόρ. τοῦ **ἀποτέμνω** = ἀποκόπτω.— **ἀναπτᾶσαι· ἀνέπτῃν**, ἀόρ. τοῦ **ἀναπέτομαι** = πετῶ.— **ἀπολιθῶ (-ώω)** = μεταβάλλω εἰς λίθον.— **τὰ βασίλεια** = τὰ ἀνάκτορα.— **ἀπέδωκε· ἀπέδωκα**, ἀόρ. β' τοῦ **ἀποδίδωμι** = ἀφιερώνω.— **ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι** = εἰς τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος.
4. **Πελασιγῶτις·** ἀρχαία χώρα τῆς Θεσσαλίας περιλαμβάνουσα τὴν πεδιάδα τῆς Λαρίσης μέχρι τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου.— **ἐπὶ κατοιχομένῳ τῷ πατρὶ** = πρὸς τιμὴν τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς του. **γυμνικός ἀγών** = ἀγών εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις.— **πένταθλον·** ἀγών περιλαμβάνων τὰ ἀγωνίσματα: ἄλμα, δρόμον, ἀκόντιον, δίσκον καὶ πάλην.— **παραχρῆμα** = πάραυτα, ἀμέσως.— **τελειοῦμαι (-όομαι)** = πραγματοποιοῦμαι.
5. **ἐπανιόντι· ἐπανιών, οὔσα, ὄν**, μετ. ἐν. τοῦ **ἐπανέρχομαι**.— **εὔρε παρακειμένην βορᾶν** = εὔρε νὰ ἔχη παρατεθῆ ὡς τροφή.— **κῆτος** = μέγα θαλάσσιον θηρίον.— **Νηρηίδες·** θαλάσσιαι νύμφαι.— **κρείσσων** = ὠραιότερα· (**κρείσσων, -ων, -ον**, συγκριτικός τοῦ ἐπιθ. **ἀγαθός**).— **ἔχρησεν**, ἀόρ. τοῦ **χρῶ (χρήω)** = δίδω χρησμόν, προφητεύω.— **πέτρα** = βράχος.— **προσέδησε**,

ἀόρ. τοῦ προσδῶ (-έω) = δένω.— ὑπέσχετο, ἀόρ. β' τοῦ ῥ.
 ὑπισχνούμαι = δίδω ὑπόσχεσιν.— ἐπὶ τούτοις γενομένων ὄρ-
 κων = ἀφοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν τούτων ἔγιναν ὄρκοι.

Ε') ΗΡΑΚΛΗΣ

1. εὐνή = κλίνη.— διαφθαρήναι· διεφθάρην, ἀόρ. τοῦ διαφθεί-
 ρομαι = καταστρέφομαι, ἐκλείπω.— ἄγχω = σφίγγω δυνατὰ τὸν
 λαίμον, πνίγω.— ἄρματῆλατῶ = ὄδηγῶ ἄρμα, πολεμικὸν ὄχημα.—
 κιθαρῶδῶ = τραγουδῶ μὲ συνοδείαν κιθάρας.— τρέφομαι =
 ἀνατρέφομαι, μεγαλώνω.— βουφόρβιον (καὶ βουκόλιον) =
 ἀγέλη βοῶν (βουκολιό).— διήνεγκεν· διήνεγκον, ἀόρ. β' τοῦ
 διατρέρω = ὑπερέχω.— θεωροῦμαι = παρατηροῦμαι.— ἀστοχῶ
 = ἀποτυγχάνω (ἀντιθ. εὐστοχῶ).
2. ἀνεΐλε· ἀνεΐλον, ἀόρ. β' τοῦ ἀναιρῶ = φονεύω.— ἡμφιέσατο·
 ἡμφιεσάμην, ἀόρ. β' τοῦ ἀμφιέννυμαι = ἐνδύομαι, φορῶ.—
 χάσμα = τὸ ἀνοιγμα, τὸ στόμα (ιδίως τῶν θηρίων).— ἐχρήσατο
 κέρυθι = ἐχρησιμοποίησεν ὡς περικεφαλαίαν.— Μινύαι· ἀρχαϊό-
 τατος λαὸς τῆς Βοιωτίας, ἔδρα τοῦ ὁποίου θεωρεῖται ὁ Ὅρχο-
 μενός.— δασμός = φόρος.— τελῶ = πληρώνω, καταβάλλω.— ὅτι
 = διότι.— ἀνηρήκει· ὑπερσ. τοῦ ἀναιρῶ, βλ. ἀνωτέρω ἀν-
 εΐλε.— τρέπομαι τινα = τρέπω τινὰ εἰς φυγὴν.— ἀριστεῖον =
 βραβεῖον τοῦ ἀρίστου, ἀμοιβὴ διὰ γενναιότητα.— τοξικὴ (ἐνν.
 τέχνη) = ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν.— ἔτεμεν· ἀόρ. τοῦ τέμνω
 = κόπτω.
3. κατὰ ζῆλον Ἑρας = ἐνεκα ζηλοτυπίας τῆς Ἑρας.— μανῆναι·
 ἐμάνην, παθ. ἀόρ. τοῦ μαινόμεαι = καταλαμβάνομαι ἀπὸ μανίαν,
 παρὰφρονῶ.— διὸ = διὰ τοῦτο.— καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν =
 καταδικάσας τὸν ἑαυτόν του εἰς ἐξορίαν.— παραγενόμενος· τοῦ
 ῥ. παραγίγνομαι, βλ. Β', Α', 2.— πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ =
 ἐρωτῶ τὸν θεόν.— Πυθία = ἡ ἱέρεια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν
 ἡ ὁποία ἔδιδε τοὺς χρησμούς.— Τίρυνς, βλ. σημ. «Περσέως»,
 ἀριθ. 1.— Εὐρυσθεύς, υἱὸς τοῦ Σθενέλου καὶ βασιλεὺς τῶν Μυ-
 κηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.— λατρεύω = ὑπηρετῶ.— ἄθλος = ἀγώ-
 νισμα, ἔργον ἐπίπονον (ἄθλον = βραβεῖον).
4. α') ἄτρωτος = ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τραυματι-

σθῆ.— **Τυφών**, μυθολογικὸν τέρας ἔχον φύσιν ἀνδρὸς καὶ θηρίου.— **ἀφικόμενος· ἀφικόμεν**, ἀόρ. β' τοῦ ἀφικνοῦμαι = ἔρχομαι, φθάνω.— **μαστεύω** = ζητῶ.— **ἔμαθεν ὄντα** = κατενόησεν ὅτι ἦτο.— **ἀνατείνομαι τι** = ὑψώνω τι.— **ἀμφίστομον σπήλαιον** = σπήλαιον ἔχον δύο εἰσόδους.— **ἀνοικοδομῶ τὴν εἰσόδον** = φράττω τὴν εἰσόδον διὰ τοίχου.— **ἐπεισέρχομαί τινι** = εἰσέρχομαι κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τινα.— **περιθείς· περιέθηκα**, ἀόρ. β' τοῦ περιτίθημι = θέτω περίξ.— **θέμενος· ἐθέμην**, ἀόρ. β' τοῦ τίθεμαι = θέτω.

β') **Λερναῖος** = ὁ ζῶν εἰς τὴν Λέρνην· **Λέρνη**, ἔλος εἰς τὴν Ἀργολίδα (σῆμ. Μύλοι).— **ἐκτραφεῖσα· ἐξετράφη**, ἀόρ. τοῦ ἐκτρέφομαι = τρέφομαι, μεγαλώνω.— **πεδίον** = πεδιάς.— **τὰ βοσκήματα** = θρέμματα, ζῶα, λ.χ. πρόβατα, ἵπποι κλπ.— **ἐπιβάς· ἐπέβην**, ἀόρ. β' τοῦ ἐπιβαίνω = ἀναβαίνω.— **Ἴόλαος** = υἱὸς τοῦ Ἴφικλέους καὶ πιστὸς σύντροφος τοῦ Ἡρακλέους.— **ἔστησε· ἀόρ. τοῦ ἴστημι· τοὺς ἵππους ἔστησε** = ἐκράτησε τοὺς ἵππους, ἐτοποθέτησε κάπου τὸ ἄρμα.— **φωλεός, ὄ = φωλεά**.— **βέλη πεπυρωμένα** = βέλη πυρακτωμένα, κόκκινα ἀπὸ τῆ φωτιά.— **ἀνύτω** = κατορθώνω.— **καταπρήσας, κατέπρησα**, ἀόρ. τοῦ καταπίμπρημι = κατακαίω.— **ῦλη** = δάσος.— **δαλός = τεμάχιον ξύλου φλεγόμενον, δαυλός**.— **τὰς ἀνατολάς = τὰς ρίζας, τὰς βάσεις**.— **ἀνιέναι, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἀνέρχομαι = ἀναφύομαι**.— **περιγενόμενος τῶν ἀναφυσόμενων κεφαλῶν** = ἐξουδετερῶσας τὰς ἀναφυσόμενας κεφαλὰς.— **κατώρυξε· ἀόρ. τοῦ κατορύττω** = θάπτω εἰς τὴν γῆν.— **ἐπέθηκε**, ἀόρ. β' τοῦ ἐπιτίθημι = θέτω ἐπάνω.— **πέτρα**, βλ. Β', Γ', 5.— **οἰστός = βέλος**.

γ') **Κερυνίτις**, ἡ ζῶσα εἰς τὴν Κερύνειαν, ὄρος μεταξὺ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας (σῆμ. Πτέρη).— **ἔμπνους (-ους, -ουν) = ζῶν**.— **ἐνεγκεῖν· ἤνεγκον**, ἀόρ. β' τοῦ φέρω.— **Οἰνὴ**, πόλις τῆς Ἀργολίδος ὑπὸ τὸ ὄρος Ἀρτεμίσιον.— **Ἀρτέμιδος ἱερά** = ἱερὸν ζῶον τῆς Ἀρτέμιδος.— **τρῶσαι· ἔτρωσα**, ἀόρ. τοῦ τιτρώσκω = τραυματίζω.— **ἔκαμνεν· ἀόρ. β' τοῦ κάμνω = κουράζομαι, ἀποκάμνω**.— **Λάδων**, ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ (σῆμ. Ῥουφιάς).

δ') **ἀδικῶ** = βλάπτω.— **Ψωφίς**, ἀρχ. πόλις τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Τριπόταμα.— **λόχμη** = πυκνὸν δάσος ἐκ θάμνων.— **κεκμηκότα· κέμηκα**, παρακ. τοῦ **κάμνω**, βλ. ἀνωτέρω, ἄθλον γ'.— **βρόχος, ὄ**, = παγίς, θηλειά.

ε') **βοσκήματα** βλ. ἀνωτέρω, ἄθλον β'.— **ἐκφορῶ (-έω)** = φέρω ἔξω, καθαρίζω.— **ὄνθος, ἦ**, = κόπρος.— **ἡ δεκάτη** = τὸ δέκατον μέρος.— **τῆς αὐλῆς τὸν θεμέλιον** (ἐνν. λίθον) **διεΐλε** = διεχώρισε τὰ θεμέλια τῆς μάνδρας, ἤνοιξε ῥήγμα εἰς τὰ θεμέλια. **παροχετεύω** = δι' ὄχετοῦ κατευθύνω μέσα.— **ἔκρους** = ἐκροή, διέξοδος.— **ἀπεδίδου· παρατ. τοῦ ἀποδίδωμι** = καταβάλλω, δίδω ὅπως ἔχω ὑποχρέωσιν.

ς') **ὄρνις, ὄ, ἦ** = πτηνόν.— **πολλῇ συνηρεφῆς ὕλη** = σκεπασμένη με πυκνὸν δάσος.— **συνέφυγον** = κατέφυγον ὁμοῦ.— **ἀμηχανῶ** = εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, δὲν γνωρίζω τί νὰ πράξω.— **Ἡφαιστος**, βλ. σημ. Ἀνθρωπογ., ἀρ. 1.— **παράκειμαι** = εὐρίσκομαι πλησίον.— **δοῦπος** = κρότος.— **δέος, τό**, = φόβος.

ζ') **ἀγαγεῖν· ἤγαγον**, ἀόρ. τοῦ **ἄγω** = ὀδηγῶ, κομίζω.— **ἐνιοι, αι, α** = μερικοί.— **τὸ φανέν** = ὁ,τιδήποτε ἤθελε φανερωθῆ.— **ἀγριῶ (-ῶ)** = κάμνω ἄγριον.— **ἐπὶ τοῦτον** = διὰ τοῦτον.— **διαγωνισάμενος** = παλαίσας, ἀγωνισθεῖς.— **εἶασεν· ἀόρ. τοῦ εἶω (-ᾶω)** = ἀφήνω.— **ἀνετος** = ἐλεύθερος.— **ἀφίκετο· ἀφικόμην, ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι** = ἔρχομαι.— **διαλυμαίνομαι** = βλάπτω.

η') **μάχιμος** = πολεμικός.— **ἐκουσίως** = με τὴν θέλησίν των.— **συνέπομαι** = ἀκολουθῶ.— **ἀφέντος· ἀφῆκα**, ἀόρ. τοῦ **ἀφίημι** = ἀφήνω ἐλεύθερον.— **ἀπώλοντο· ἀπωλόμην, ἀόρ. β' τοῦ ἀπόλυμαι** = χάνομαι.

θ') **Θερμῶδων**, βλ. σημ. Ἀργον. ἐκστρ., ἀρ. 8.— **δεινὸς τὰ πολεμικά** = ἰκανὸς διὰ τὰ ἔχοντα σχέσιν με τὸν πόλεμον.— **σύμβολον τοῦ πρωτεύειν** = σημεῖον τοῦ ὅτι ἦτο ἡ πρώτη, ἡ βασιλισσα.— **Θεμίσκυρα**, πρωτεύουσα τῆς χώρας τῶν Ἀμαζόνων.— **ἐπὶ τὴν ναῦν κατέδραμον** = ὤρμησαν ἐναντίον τοῦ πλοίου.— **κρατῶ τινος** = καταβάλλω, νικῶ τινά.— **ἀφαιροῦμαι τι** = ἀφαιρῶ τι.

Ἔκκεανός, εἷς ἐκ τῶν Τιτάνων.— **Γάδειρα**, πόλις τῆς Ἰσπανίας (σήμερ. Κάδιξ). **φοινικοῦς, -ῆ, -οῦν** = ὁ ἔχων χρῶμα βαθύ ἐρυθρόν, κόκκινος.— **Ἐχιδνα**, χθόνιος δαίμων κατὰ τὸ μὲν ἐν ἡμισυ ἄνθρωπος, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ὄφις.— **Τυφών**, βλ. σημ. εἰς ἄθλον α'.— **Λιβύης ἐπέβη** = εἰσῆλθεν εἰς τὴν Λιβύην (τὴν Ἀφρικὴν).— **παρελθὼν· παρήλθον**, ἀόρ. β' τοῦ **παρέρχομαι** = διέρχομαι, περνῶ.— **Ταρτησσός**, περιοχὴ καὶ πόλις τῆς Ἰσπανίας.— **ὄροι, οἶ**, = τὰ σύνορα.— **ἀντιστοίχους δύο στήλας** = δύο στήλας ἀντιμετώπους.— **αὐλίζομαι** = διανυκτερεύω.— **αἰσθόμενος**, βλ. σημ. Ἀνθρωπογον., ἀρ. 1.— **καταλαβὼν... ἀπάγοντα** = προφθάσας, ἐν ᾧ ἔπαιρνε.

ια') **Ἐσπερίδες**· ἐνν. νύμφαι. Τὰ χρυσᾶ μῆλα, ἅτινα ἐφύλαττον, ἦσαν δῶρον τῆς γῆς πρὸς τὴν Ἥραν κατὰ τοὺς γάμους της.— **τοὺς δύο**, βλ. ἄθλους β' καὶ ε'.— **Ἄτλας**· υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Ἰαπετοῦ· περὶ τούτου ἐπιστεύετο ὅτι ἐκράτει εἰς τοὺς ὤμους τοῦ τὸν οὐρανόν.— **Ἐπερβόρειοι**· μυθικὸς λαὸς κατοικῶν εἰς τὰς βορείους ἐσχατίας τῆς γῆς.— **Νηρεὺς**· θαλάσσιος θεὸς, πατὴρ τῶν Νηρηίδων.— **ποῦ τυγχάνοιεν** = ποῦ ἦσαν.— **Λιβύην διεξῆει** = διήρχετο διὰ μέσου τῆς Λιβύης.— **ἀνήρει**, βλ. σημ. Ἡρακλ., ἀρ. 2.— **ἀράμενος· ἠράμην**, ἀόρ. τοῦ **αἴρομαι** = σηκῶνω.— **πόλος** = οὐρανός.— **διαδεξάμενος**, ἀόρ. τοῦ **διὰδέχομαι** = ἀναλαμβάνω.— **δρεψάμενος**, ἀόρ. τοῦ **δρέπομαι** = κόπτω.— **ἔχω** = κρατῶ.— **ἕως ἂν σπεῖραν ποιήσῃται** = ἕως ὅτου κατασκευάσῃ «κουλλοῦραν»· αὕτη θὰ ἐχρησίμειεν, ἵνα, τιθεμένη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὑποβοηθῆσῃ εἰς τὴν συγκράτησιν τοῦ βάρους.— **καταθεῖς· κατέθηκα**, ἀόρ. β' τοῦ **κατατίθημι** = ἀφήνω εἰς τὸ ἔδαφος.— **ἀνελόμενος· ἀνειλόμην**, ἀόρ. τοῦ **ἀναιροῦμαι** = λαμβάνω.— **ἀπαλλάττομαι** = ἀπομακρύνομαι.

ιβ') **κατὰ τοῦ νώτου** = ἐπὶ τῶν νώτων του, τῆς ῥάχεώς του.— **χωρὶς, ὧν εἶχεν, ὄπλων κρατοῦντα** = ἐὰν καταβάλλῃ (αὐτὸν) χωρὶς νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ὄπλων τὰ ὅποια εἶχεν.— **Ἀχέρων**· ποταμὸς τοῦ Ἄδου.— **συμπεφραγμένος τῷ θώρακι** = προστατευόμενος ἀπὸ τὸν θώρακα.— **περιβάλλω τὰς χεῖρας τῇ κεφαλῇ** = περισφίγγω τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν μου.— **καρτερῶ** = ἐπιμένω.— **εἰς Ἄδου ἐνν. οἶκον** = εἰς τὸν Ἄδην.

5. **Οίχαλία**· ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ.—
μνηστεύομαι = ζητῶ εἰς γάμον.— **διὰ φθόνον** = ἔνεκα ἀρνή-
 σεως.— **εἰκασμένος** = μεταμορφωμένος, ὅμοιος, (παρακ. τοῦ **εἰ-**
κάζομαι).— **δούς**· ἔδωκα, ἀόρ. β' τοῦ **δίδωμι**.— **Ἀμάθεια**,
 βλ. σημ. Θεογ., ἀριθ. 2.— **βρωτὸν** = φαγητόν.
6. **Τραχίς**· ἀρχαία πόλις μεταξὺ τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλ-
 που.— **αἰρῶ** = κυριεύω.— **Κήναιον** τὸ ΒΔ. ἀκρωτήριο τῆς Εὐ-
 βόιας (σημ. Λιθάδα).— **ἱερούργῶ** = θυσιάζω.— **ἰός** = δηλητή-
 ριον.— **ἐνδύς**· ἐνέδυν, ἀόρ. τοῦ **ἐνδύομαι**.— **ὤς** = εὐθύς ὤς.
σῆπω τι = κάμνω κάτι νὰ σαπίσῃ.— **ἀπέσπα** = προσεπάθει
 ν' ἀποσπάσῃ.— **προσπεφυκότης**· **προσπέφυκα**, παρακ. τοῦ **προσ-**
φύομαι = προσκολλῶμαι.— **ὕφάπτω** = θέτω ὑποκάτω πῦρ.— **πα-**
ριῶν, -οῦσα, -όν, ἐνεστ. τοῦ **παρέρχομαι** = διέρχομαι.— **νέ-**
φος ὑποστάν = νέφος, τὸ ὁποῖον ἐστάθη ὑποκάτω. **ἀναπέμ-**
πω = στέλλω ἐπάνω.

ΣΤ') ΑΛΛΟΙ ΗΡΩΕΣ

1. **Φοινίκη**, ἡ στενόμακρος παραλιακὴ χώρα τῆς Συρίας, ἡ μεταξὺ
 τοῦ ὄρους Λιβάνου καὶ τῆς θαλάσσης.— **πυνθάνομαι** = ἐρωτῶ,
 ζητῶ πληροφορίας.— **πολυπραγμονῶ** = ἀσχολοῦμαι πολὺ μὲ
 κάτι, πολυεξετάζω.— **ὄτι** = διότι.— **καθοδηγῶ** = ὡς ὀδηγόν.—
ὀ κάματος = ἡ κούρασις.— **συντυχῶν**, μετ. ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **συν-**
τυγχάνω = συναντῶ.— **βουκόλιον** = ἀγέλη βοῶν (βουκολιό).
ἐκλίθη, τοῦ ῥ. **κλίνομαι** = κατακλίνομαι, πίπτω.— **καταθύω**
 = θυσιάζω, προσφέρω θυσίαν.— **ληψόμενον** = διὰ νὰ λάβῃ (μετ.
 μέλ. τοῦ ῥ. **λαμβάνω**).— **δράκων**, βλ. Β'.Γ', 2.— **κτείνω** =
 φρονεύω.— **συμβουλευούσης** = κατὰ συμβουλήν.— **ἀνατέλλω** =
 ἀναφαίνομαι, φανερώνομαι.
2. **θυγατέρας τὰς ἴσας** = ἄλλας τόσας θυγατέρας.— **ἄπαις** = ἄτε-
 κνος.— **ὅ,τι ἂν εὐξῆται** = ὅ,τιδὴποτε ἤθελεν εὐχηθῆ.— **ἀναφα-**
νῆναι, ἀπαρ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **ἀναφαίνομαι**.— **τῷ θεῷ** =
 πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ.— **διαπρεπής** = ἐξαίρετος.— **θαλασσοκρατέω - ῶ**
 = γίνομαι κύριος τῆς θαλάσσης, ἐπικρατῶ κατὰ θάλασσαν.
χρονίζομαι = παρατείνομαι ἐπὶ πολὺν χρόνον.— **λιμὸς** = πεῖ-

- να ἐξ ἐλλείψεως τροφίμων, σιτοδεία.— **λοιμὸς** = μολυσματικὴ καὶ θανατηφόρος ἀσθένεια.— **πυνθάνομαι** = ζητῶ πληροφορίας (ἀπὸ τὸ μαντεῖον).— **βορὰ** = τροφή· **βοράν**, κατηγοροῦμι. = ὡς τροφήν.— **Μινώταυρος**· τοῦτον ἐφαντάζοντο κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπον καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ ταῦρον.— **Λαβύρινθος**· οὗτος ἦτο μέγα πολὺπλοκον οἰκοδόμημα ἐν Κνωσῶ παρὰ τὸ σημερινὸν Ἡράκλειον.— **Δαίδαλος**· οὗτος κατὰ τὸν γνωστὸν μῦθον μετεκλήθη ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Μίνως καὶ ἔπειτα ἐμποδιζόμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του ἐπέταξε διὰ τεχνητῶν πτερῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἰκάρου, πνιγέντος εἰς τὸ ὁμώνυμον πέλαγος.
3. **ἐπὶ τῷ κάλλει διαπρεπῆς** = ἔχουσα ἐξαιρετικὴν ὠραιότητα.— **ἀσκῶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον** = ἀσχολοῦμαι εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα.— **πυγμῆν**· ἐνν. καὶ ἐδῶ τὸ ῥ. ἤσκει = ἐπεδίδeto εἰς τὴν πυγμαχίαν.— **Διόσκουροι**, διότι ἐθεωροῦντο λόγῳ τῆς ἀνδρείας των ὡς υἱοὶ τοῦ Διός.— **μὴ δεχομένου** (αἰτιολ.) = ἐπειδὴ δὲν ἐδέχετο— **ὄντος νεκροῦ** = ἐφ' ὅσον εἶναι νεκρός.— **παρ' ἡμέραν** = τὴν μίαν ἡμέραν ὃ ἕνας καὶ τὴν ἄλλην ὃ ἄλλος.— **ἔδωκε** = ἐπέτρεψε (ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **δίδωμι**).
4. **ῶν** (γεν. διαίρ.) = ἐκ τῶν ὁποίων.— **ἀπ' ἐκείνης** = ἐκ τοῦ ὀνόματος ἐκείνης.— **ἀφορία** = ἀκαρπία, ἔλλειψις καρπῶν τῆς γῆς.— **ἀπαλλαγῆσθαι** = ὅτι θ' ἀπαλλαγῇ.— **τελευτάω - ῶ** = ἀποθνήσκω.— **Πλούτων**, θεὸς τοῦ Ἄδου.
5. **αὐτόχθων** = ὃ ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς γεννηθεὶς, ἐγχώριος.— **ἀφ' ἑαυτοῦ** = ἐκ τοῦ ὀνόματός του.— **ἐπὶ τούτου** = ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου.— **πλήξας**, μετ. ἀορ. τοῦ ῥ. **πλήττω** = κτυπῶ.— **τρίαινα**, βλ. Β', Α', 3.— **ἀπέφηνε**· ἀόρ. τοῦ ῥ. **ἀποφαινώ** = παρουσιάζω.— **τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη** = ἀπεφασίσθη ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.
6. **ἡ Τροιζὴν** (γεν. - ἦνος) = σπουδαιοτάτη ἀρχαία πόλις τῆς Ἀργολίδος εἰς τὸ ΝΑ τμήμα αὐτῆς.— **ὡς ἐγένετο τέλειος**, βλ. Β', Α', 3.— **ἀπωσάμενος**, μετ. μέσ. ἀορ. τοῦ ῥ. **ἀπωθέομαι - οὔμαι** = ἀπωθῶ, σπρώχνω.— **πέτρα** = βράχος.— **φρουρουμένης** = ἐπειδὴ ἐφρουρεῖτο, κατείχετο.— **ἡμέρωσε**, ἐνν. **τὴν ὁδὸν** = ἐξεκαθάρισε τὴν ὁδὸν (ἀπὸ τοὺς κακούργους)· τοῦ ῥ. **ἡμερόω - ῶ** =

ἐξημερώνω.— **κορύνη** = σιδηροῦν ῥόπαλον.— **ἀφελόμενος** = ἀφοῦ ἀφίηρεσε (μετ. ἀορ. β' τοῦ ρ. **ἀφαιρέομαι - οὔμαι**). — **φορέω - ῶ** = φέρω, κρατῶ.— **ἡ πίτυς** (γεν. - υος) = κουκκουναριά (συγγενής πρὸς τὴν πεύκην). **ἀναρτάω - ῶ** = κρεμῶ.— **ἀναρριπτόμαι - οὔμαι** = ῥίπτομαι πρὸς τὰ ἐπάνω.— **πανωλήθρως** = μὲ πολὺ κακὸν τέλος.— **ἐν τεῦθεν** = ἀπ' ἐδῶ.— **Μινώταυρος**, βλ. Β', Ε', 2.

7. **δαλὸς** = δαυλός.— **λάρναξ** = κιβώτιον.— **θεισα**, μετ. ἀορ. β' τοῦ **τίθημι** = θέτω.— **ἀπαρχή** = τὸ πρῶτον παραγόμενον προϊόν.— **ὀλιγωρῶ** = παραμελῶ.— **ἐντυγχάνω** = συναντῶ.— **νώτος** = ῥάχισ.— **κενεών** = τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου κοίλωμα, τὸ λαγγόνι.— **βουλεύομαι** = σκέπτομαι.— **πυρῶ - ῶ** = θέτω εἰς τὸ πῦρ.
8. **ἔτεκε**, ἀορ. β' τοῦ **τίκτω** = γεννῶ.— **εὔτεκνος** = ὁ ἔχων καλὰ τέκνα.— **παροξύνω** = ἐξερεθίζω.— **κυνηγετῶ** = κύνηγῶ.— **χειῖται** = χύνει.
9. **δηχθείσης**, τοῦ **δάκνομαι** = δαγκώνομαι.— **ἀναγαγεῖν**, ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ **ἀνάγω** = φέρω ἐπάνω.— **ἀναπέμπω** = στέλλω ἐπάνω.— **ὑποστρέφω** = ἐπιστρέφω.
10. **μνηστεύομαι** = ζητῶ εἰς γάμον.— **ἐξελάθετο**, ἀορ. β' τοῦ **ἐκλανθάνομαι** = λησμονῶ.— **σπεῖρα** = κουλλούρα.— **ἐξιλάσκομαι** = ἐξευμενίζω· **εἰπὼν ἐξιλάσκεσθαι τὴν θεὸν** = εἰπὼν ὅτι αὐτὸς ἀναλαμβάνει νὰ ἐξευμενίσῃ τὴν θεάν.— **ὑπεραπέθανε** = ἀπέθανε χάριν αὐτοῦ.— **ἡ κόρη** = ἡ Περσεφόνη.— **ἐνιοι** = μερικοί.

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ «ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ» ΑΙΛΙΑΝΟΥ

1. **Ἀλέξανδρος**, ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου Β' καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, βασιλεύσας τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τοῦ 336 - 323 π.Χ., ἐπονομασθεὶς Μέγας διὰ τὰς ἐνδόξους καὶ ἐκπολιτιστικὰς ἐκστρατείας του εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον.— **Φωκίων**, ἐξοχος Ἀθηναῖος πολιτικός καὶ στρατηγὸς (402 - 317 π. Χ.).— **τάλαντον** = χρηματικὸν ποσὸν 6.000 ἀρχαίων δραχμῶν.— **πέννης ὦν** = ἄν καὶ ἦτο πτωχός.— **ἡγέομαι - οὔμαι** = νομίζω.— **οὔκοῦν** = λοιπόν.— **ἐάω - ᾧ** = ἀφήνω.
2. **Ἐπαμεινώνδας**, ἔνδοξος Θηβαῖος στρατηγὸς (420 - 362 π.Χ.), νικήσας τοὺς Σπαρτιάτας ἐν Λεύκτροις (371 π.Χ.) καὶ ἐν Μαντινείᾳ (362 π.Χ.), ἔπου κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη.— **τρίβων** (γεν. -ωνος) = ἐπανωφόριον τετριμμένον ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν.— **γναφεῖον** = καθαριστήριον καὶ ἐργαστήριον κατασκευῆς μαλλίνων ὑφασμάτων.— **ἀπορία** = ἔλλειψις.— **εἴ τι ἐγὼ νοῶ** = κατὰ τὴν γνώμην μου.
3. **Ξενοφῶν**, διάσημος Ἀθηναῖος ἱστορικός καὶ φιλοσοφικός συγγραφεύς, μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Σωκράτους (430 - 354 π.Χ.).— **καρτερία** = ὑπομονή, ψυχικὴ ἀντοχή.— **θύοντι** = ἐνῶ ἐθυσίαζε.— **Μαντινεία**, ἀρχαία πόλις τῆς Ἀρκαδίας.— **ἄγγελος** = ἀγγελιαφόρος.— **διετέλει θύων** = ἐζηχολοῦθει νὰ θυσιάσῃ.— **νικῶν ἀπέθανε** = νικητὴς ἐφονεύθη· πρόκειται περὶ τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης (362 π.Χ.) μεταξὺ τῶν Θηβαίων καὶ τῶν Σπαρτιατῶν, βοηθουμένων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.— **ἀνέλαβε** = ἔλαβε καὶ ἐφόρεσε.
4. **Κεῖος** = ὁ ἐκ τῆς νήσου Κέω (Κέας τῶν Κυκλάδων).— **ἀλαζῶν** = ὑπερήφανος.— **τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἀλαζῶν** = ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦτο ὑπερήφανος, ἀλλὰ καί... — **αἰσχύνομαι** = ἐντρέπομαι.— **πολιός** = ὑπόλευκος.— **ἀφίκετο**, ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **ἀφικνέομαι** + **οὔμαι** = φθάνω.— **ἀναστάς**, μετ. ἀόρ. β' τοῦ ῥ. **ἀνίσταμαι** = σηκώνομαι.— **ὕγιες** = ὀρθόν, ἀληθές.

5. **πυνθάνομαι** = πληροφοροῦμαι. — **κειῖσθαι** = ὅτι εἶχον φονευθῆ. **ἀφικόμεναι** (δηλ. εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης), μετ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. **ἀφικνέομαι - οὔμαι** = φθάνω. — **ἐπισκοπέω - ᾧ** = ἐξετάζω. **γαυρόομαι - οὔμαι** = ὑπερηφανεύομαι. — **σεμνῶς** = σοβαρῶς. — **ταφαί** = τάφοι. — **αἰσχύνομαι** = ἐντρέπομαι. — **ὡς ἔνεστι** = ὅσον εἶναι δυνατόν. — **λαθεῖν**, ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. **λανθάνω** = διαφεύγω τὴν προσοχὴν κάποιου, κάμνω κάτι κρυφά, χωρὶς νὰ με ἀντιληφθοῦν· **ὡς ἔνεστι μάλιστα λαθεῖν σπεύδουσαι** = σπεύδουσαι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον διὰ νὰ μὴ τὰς ἀντιληφθοῦν. — **πολυάνδριον** = νεκροταφεῖον. — **λάθρα** = κρυφά.
6. **Ξενοκράτης**, περίφημος φιλόσοφος ἐκ Χαλκηδόνος τῆς ἐν Μ. Ἀσίᾳ Βιθυνίας, μαθητῆς καὶ φίλος τοῦ Πλάτωνος (396 - 314 π.Χ.). — **ἐταῖρος** = φίλος. — **φιλοικτίρμων** = φιλεῦσπλαγγνος. **ποτέ** = κάποτε. — **στρουθός** = στρουθίον (σπουργίτης). — **κόλπος** = κόρφος, δηλ. τὸ κοίλωμα τοῦ ἐνδύματος, τὸ ὅποῖον σχηματίζεται περὶ τὸ στῆθος. — **ἀσμένως** = εὐχαρίστως. — **ὁ καὶ ἡ ὄρνις** = τὸ πτηνόν. — **ἔστε** = ἕως ὅτου. — **ἐπειπὼν** = εἰπὼν προσέτι (μετ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. **ἐπιλέγω**). — **ἐξέδωκε**, ἀορ. β' τοῦ ῥ. **ἐκδίδωμι** = παραδίδω. — **ικέτης** = ὁ ζητῶν προστασίαν.
7. **Πλάτων**, μέγας Ἀθηναῖος φιλόσοφος καὶ συγγραφεύς, ὁ ἐπιφανέστερος μαθητῆς τοῦ Σωκράτους (427 - 347 π.Χ.). — **ἐν Ὀλυμπία**, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων ἐν Ὀλυμπία (ὅπου συνέρρεον θεαταὶ ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος). — **συσκηνώω - ᾧ** = κατασκηνῶν μαζὶ με ἄλλους. — **ὁ ἀγνώς** (γεν. τοῦ ἀγνώτος) = ὁ ἄγνωστος. — **χειρόομαι - οὔμαι** = κάμνω κάποιον ὑποχειρίον μου, τὸν σκλαβώνω· ἐδῶ μεταφορικῶς = θέλγω, γοητεύω. — **ὀμιλία** = συναναστροφή. — **συνεστιάομαι - ᾧμαι** = συντρώγω με ἄλλον. — **ἀφελῶς** = με ἀπλότητα. — **συνδιημερεύω** = περνῶ τὴν ἡμέραν μου μαζὶ με ἄλλον. — **ἐν πᾶσιν** = με ὅλους ἀδιακρίτως. — **συντυχία** = συνάντησις. — **Ἀκαδήμεια**, τόπος σύνδενδρος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων ΝΑ τοῦ Κολωνοῦ (παρὰ τὴν σημερινὴν Κολοκυθοῦν, ὅπου ὑπῆρχεν ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ γυμναστήριον, εἰς τὸ ὅποῖον ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων· ἐκ τούτου καὶ ἡ σχολὴ αὐτοῦ λέγεται Ἀκαδήμεια (ἢ Ἀκαδημία). — **φιλοφρό-**

νωσ = φιλικῶς. — **ὀμιλητής** = μαθητής. — **ἄγω** = ὀδηγῶ. — **εἴωθα** = συνηθίζω· **εἰώθειν** = συνηθίζον. — **ὁ τοσοῦτος** = ὁ τόσον σπουδαῖος. — **ἀνεπιτηδεύτως** = χωρὶς προσποίησης, ἀφελῶς. — **συγγίγνομαι τινι** = συναναστρέφομαι μετὰ κάποιον. — **ἄνευ τῶν συνηθῶν λόγων**, δηλ. τῶν φιλοσοφικῶν. — **οἱ συνόντες** = οἱ εὐρισκόμενοι μαζί του, οἱ πλησιάζοντες αὐτὸν (τοῦ ῥ. **σύνειμι** : **συν** + **εἰμί**.)

8. **ἀλεκτρυῶν** = ἀλέκτωρ, κόκορας. — **ἐρῶ** = θὰ εἶπω (μέλ. τοῦ ῥ. **λέγω**). — **Θεμιστοκλῆς**, μέγας πολιτικός καὶ στρατηγὸς Ἀθηναῖος. — **ἐπέστησε**, ἀόρ. τοῦ ῥ. **ἐφίστημι** = σταματῶ. — **ἐμμένω** = ἐπιμένω. — **ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡττηθῆναι ἐκάτερος** = διὰ τὴν μὴ νικηθῆναι ὁ εἷς ὑπὸ τοῦ ἄλλου. — **μηδὲ εἶξαι** = καὶ διὰ τὴν μὴ ὑποχωρήσῃ (τοῦ ῥ. **εἶκω**). — **τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ** = ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον. — **ἐπέρρωσε**, ἀόρ. τοῦ ῥ. **ἐπιρρώννυμι** = ἐνισχύω, ἐνθαρρύνω. — **γενόμενον... σύνθημα εἰς ἀρετὴν** = τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν ὡς προτροπὴ εἰς ἀνδρείαν. — **ὑπόμνησιν**, **κατηγορούμενον** = ὡς ὑπόμνησιν.
9. **λίκνον** = κάνιστρον. — **ἐλαύνω τὴν Περσίδα** = περιοδεύω τὴν Περσίαν. — **ὑπερεκπλαγεῖς· ὑπερεξεπλάγην**, ἀόρ. τοῦ **ὑπερεκπλήττομαι** = θαυμάζω πάρα πολὺ. — **παράδεισος** = κῆπος. — **οἴκοθεν** = ἀπὸ τὸ σπίτι του. — **καὶ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ γεωργίας** = καὶ ἀπὸ τὸ κτῆμά του. — **ὑπερήσθη· ὑπερήσθη**, ἀόρ. τοῦ **ὑπερήδομαι** = εὐχαριστοῦμαι πάρα πολὺ. — **νῆ τὸν Μίθραν** = μετὰ τὸν Μίθραν· ὁ Μίθρας ἦτο θεὸς τῶν Περσῶν, (προσωποποίησης τοῦ ἡλίου). — **γε** = τοῦλάχιστον.
10. **ἐλεύθεροι** = οἱ γεννηθέντες ἐξ ἐλευθέρων γονέων. — **διαλαμβάνω τῇ μνήμῃ** = συγκρατῶ εἰς τὴν μνήμην μου. — **ἐγκώμιον** = ἔπαινος· τοιαῦτα ἐγκώμια συνέθετον σπουδαῖοι ποιηταί. Οὕτω λ.χ. ὁ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος συνέθεσε τὸ ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων.
11. **Ἀναξαγόρας**, φιλόσοφος ἀπὸ τὰς Κλαζομενάς τῆς Μ. Ἀσίας. — **σπουδάζω πρὸς τοὺς ἑταίρους** = ἀσχολοῦμαι μετὰ τοὺς φίλους μου, τοὺς μαθητάς μου. — **ἦδειν**, παρατ. τοῦ **οἶδα** = γνωρίζω.
12. **ἑάλω· ἑάλων**, ἀόρ. τοῦ **ἄλισκομαι** = κυριεύομαι. — **οἰκτίραν-**

- τες τὰς τύχας τῶν ἀλίσκομένων = λυπηθέντες τοὺς αἰχμαλώτους διὰ τὴν δυστυχίαν των.— ἀράμενον· ἡράμην, ἀόρ. τοῦ αἶρομαι = σηκώνω, θέτω ἐπὶ τῶν ὤμων μου.— οἱ πατρῷοι θεοὶ = αἱ εἰκόνες τῶν θεῶν τῶν πατέρων, τῶν προγονικῶν θεῶν.— ὑπεριδῶν· ὑπερεῖδον, ἀόρ. τοῦ ὑπερορῶ τινος = περιφρονῶ τι.— ἡσθέντες· ἡσθην, ἀόρ. τοῦ ἡδομαι = εὐχαριστοῦμαι.— συγχωρῶ = ἐπιτρέπω.— ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις = θέσας ἐπὶ τῶν ὤμων του, φορτωθεῖς.
13. Ἄλκιβιάδης· Ἀθηναῖος πολιτικὸς καὶ στρατηγός, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους.— τυφοῦμαι (-όμαι) = εἶμαι πλήρης ἀλαζονείας.— μέγα φρονῶ ἐπὶ τινι = ὑπερφηανεύομαι διὰ τι.— πινάκιον = μικρὸς πίναξ, πλάξ.— γῆς περίοδος = χάρτης τῆς γῆς.
14. ἤρξαν τῆς θαλάσσης· ἐπὶ 60 σχεδὸν ἔτη κατὰ τὸν βον αἰῶνα π.Χ.— τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων = εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν συμμάχων, οἱ ὅποιοι ἀπεστάτουν.— ζημία = τιμωρία.
15. εἶασε· εἶασα, ἀόρ. τοῦ εῶ (-άω) = ἀφήνω.— τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων· ἐνν. τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν.— πανήγυρις = συγκέντρωσις ἑορταστικῆ.— οὐκ ἔξεστι = δὲν ἐπιτρέπεται.
16. Διογένης· κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Σινώπης, ζήσας ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Ἀθήναις τὸν Δ' π.Χ. αἰῶνα.— ἡμφιεσμένους· ἡμφίεσμαι, παρακ. τοῦ ἀμφιέννυμαι = ἐνδύομαι.— τῦφος = ἀλαζονεία, ματαιοφροσύνη.— φαῦλος = εὐτελής, πρόστιυχος.
17. ἐπρίατο· ἐπριάμην, ἀόρ. τοῦ ὠνοῦμαι = ἀγοράζω.— ὑπερεύωνος = πάμφθηνος.— ζημιούμαι (-όμαι) = τιμωροῦμαι.— ἐφίεμαι = ἐπιθυμῶ.— παρατετάχθαι, παρακ. ἀπαρ. (τέταγμα) τοῦ παρατάσσομαι = ἀντιπαρατάσσομαι, μάχομαι.— ἀργύριον = χρήματα.
18. Φερενίκη· αὕτη ἐλέγετο καὶ Καλλιπάτειρα, ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ περιφήμου ἀθλητοῦ καὶ νικητοῦ εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους ἀγῶνας Διαγόρα τοῦ Ῥοδίου.— ἀθλέω - ῶ = λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας.— Ἑλλανοδίκαι = οἱ κριταὶ τῶν ἀγῶνων.— εἶργω = ἐμποδίζω.— θέα = θέαμα.

19. **μειράκιον** = νεανίας (ἐτῶν 14 - 21).— Ἐρετρικὸν = ἐξ Ἐρετρίας (πόλεως τῆς Εὐβοίας).— **Ζήνων**, ἀρχαῖος φιλόσοφος.— **ἤρετο**, ἀόρ. β' τοῦ ἐρωτῶ.— ὅ,τι ἄρα μάθοι = τί λοιπὸν ἔμαθε. φέρω = ὑπομένω.
20. **χωρίον** = τοποθεσία.— **διήκω** = ἐκτείνομαι.— **στάδιον**, μέτρον μήκους 185 μέτρων (πληθ. τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι).— **πλήθρον**, μέτρον μήκους 100 ποδῶν, ἦτοι 31 μέτρων.— **διατριβή** = τέρψις.— **λάσιος** = πυκνός.— **ἐνακμάζει** = ἀκμάζει ἐκάστοτε (ἐν ἐκάστη ἐποχῇ τοῦ ἔτους).— **ἀνέρπω** = ἀναρριχῶμαι.— **συμπέφυκεν αὐτοῖς** = συνενώνεται μαζί με αὐτά· τὸ συμπέφυκα εἶναι παρακ. μὲ σημασίαν ἔνεστ. (τοῦ ῥ. **συμφύσμαι**)—**σμίλαξ**, εἶδος ἀναρριχτητικοῦ φυτοῦ κληματώδους (ἀγριόκλημα).— **πάγος** = ἀπόκρημος βράχος.— **ὑπολανθάνω** = εἶμαι κρυμμένος ὑποκάτω.— **χλοάζω** = πρασινίζω.— **πανήγυρις** = τέρψις, εὐχάριστησις.— **ἡδιστοὶ** = πολὺ εὐχάριστοι.— **συμβάλλομαι** = συντείνω, συντελῶ.— **ὁ ὄρνις** = τὸ πτηνὸν οἱ μουσικοὶ ὄρνιθες = τὰ μελωδικὰ πτηνά.— **τὸ μέλος** = ἡ μελωδία.— **κάματος** = ἡ κούρασις.— **σχολῆ** = βραδέως.— **ἐλαίου δίχην** = ὡς ἔλαιον.— **παραπεφυκότων**, μετ. παρακ. τοῦ **παραφύομαι** = φυτρῶνω πλησίον.

Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ « ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ »

1. **Χάρων**, κατώτερος θεός τοῦ Ἄδου ἐκτελῶν χρέη πορθμέως (βαρ-
κάρη). Βλέπε Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66.— **Ἑρμῆς**, ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν
θεῶν· οὗτος παρελάμβανε καὶ ᾠδήγει τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς
τὸν Ἄδην (ψυχοπομπός). Βλέπε Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66.— **Μένιππος**,
περιώνυμος κυνικός φιλόσοφος τοῦ τρίτου π.Χ. αἰῶνος· κυνικοὶ
δὲ ἐλέγοντο χλευαστικῶς τότε οἱ φιλόσοφοι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι
περιεφρόνουν τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ ἔζων με ὑπερβολικὴν
καὶ ἀσκητικὴν λιτότητα, διότι ἐπίστευον ὅτι περιορίζοντες εἰς τὸ
ἐλάχιστον τὰς ἀνάγκας τῶν ἀποκτοῦν ψυχικὴν ἀνεξαρτησίαν· οὗτοι
εἶχον μόνον ἓν σακκίδιον, μίαν βακτηρίαν καὶ ἓν τετριμμένον ἐ-
πανωφόριον, τὰ ὅποια ἦσαν τὰ κύρια ἐξωτερικὰ γνωρίσματά των,
ἐσατίζον δὲ τὰ πάντα με πολλὴν ἐλευθεροστομίαν.— **ἀπόδος**,
προστ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. ἀποδίδωμι = πληρώνω (κάτι τὸ ὅποιον
ὀφείλω).— **τὰ πορθμεῖα** = τὰ βαρκαριάτικα (τὰ ἔξοδα διὰ τὸ
πέραςμα ἀπὸ τῆν μίαν ὄχθην εἰς τῆν ἄλλην). Βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ.
66.— **ἡδίων**, συγκρ. οὐδατ. τοῦ ἡδύς (- εῖα - ὑ) = εὐχάριστος.—
φημί = λέγω.— **οὐκ ἂν λάβοις** = δὲν ἤμπορεῖς νὰ λάβῃς.—
ὀβολός, βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66.— **οἶδα** = γνωρίζω.— **ἄγχω** =
σφίγγω τὸν λαιμόν, πνίγω.— **Πλούτων**, θεός τοῦ Ἄδου· **νῆ
τὸν Πλούτωνα** = μὲ τὸν Πλούτωνα, ὄρκος συνηθισμένος εἰς τὸν
κάτω κόσμον.— **μιαρὸς** = μολυσμένος, ἀκάθαρτος· **ὦ μιαρὲ**
= σιχαμένε, κάθαρμα.— **πατάσσω** = κτυπῶ.— **μάτην** = μα-
ταίως, δωρεάν.— **ἔσει πεπλευκός**, τετελ. μέλ. τοῦ ῥ. πλέω
(ἀντὶ παρ. κ. = πέπλευκας).— **ὑπὲρ ἐμοῦ** = διὰ λογαριασμόν
μου.— **ἐχρῆν** = ἔπρεπε (τοῦ ἀπροσ. ῥ. χρῆ).— **συνεπελαβό-
μην**, μεσ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. συνεπιλαμβάνομαι = λαμβάνω καὶ
ἐγὼ μέρος, βοηθῶ.— **πορθμεὺς** = λεμβοῦχος, βαρκαρῆς· **οὐδὲν
ταῦτα πρὸς πορθμεῖα** = αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν διὰ τὸν
πορθμεῖα.— **δεῖ**, ῥ. ἀπρόσ. = πρέπει.— **ἀποδοῦναι**, ἀπαρ. ἀορ

β' τοῦ ρ. ἀποδίδωμι, βλ. ἀνωτέρω.— **θέμις** (γεν. - **ιδος**) = δίκαιον, ὀρθόν· οὐ θέμις (ἐνν. ἐστίν) ἄλλως γενέσθαι = δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ διαφορετικά.— **οὐκοῦν** = λοιπόν.— **ἀπάγω** = ὁδηγῶ.— **χαρίεν** = χαριτωμένον, νόστιμον (**χαρίεις, - εσσα - εν**).— **πληγῆ** = κτύπημα· **πληγὰς προσλαμβάνω** = κτυποῦμαι, ξυλοκοποῦμαι.— **Αἰακός**, κριτὴς εἰς τὸν Ἄδην· βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66.— **πήρα** = σακκίδιον.— **ὁ θέρμος** = τὸ λούπινον (εἶδος ὀσπρίου)⁹ διὰ τούτου δηλοῦται ὅτι ἡ τροφή τῶν κυνικῶν ἦτο πενιχροτάτη.— **τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον**· ἡ Ἑκάτη ἐτιμάτο εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς θεὰ τῶν καθαρμῶν καὶ τῶν ὁδῶν, πρὸς τιμὴν τῆς δὲ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς συνθίβετο νὰ καθαρίζωνται καὶ νὰ ἐξαγνίζωνται αἱ οἰκίαι, ὅποτε οἱ εὐπορώτεροι ἐξέθετον εἰς τὰς διασταυρώσεις τῶν ὁδῶν ὡς προσφοράν εἰς αὐτὴν διάφορα φαγητά, τὰ ὅποια ἐλέγοντο «δεῖπνα τῆς Ἑκάτης»· ἐκ τούτων ἐνόητε οἱ πτωχοὶ ἐλάμβανον κρυφίως μέρος.— **τὸν κύνα**, ὅπως ἐλέγοντο οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι.— **οἶα δὲ καὶ ἐλάλει** = (δὲν φαντάζεσαι δὲ) τί ἔλεγε!— **οἰμῶζω** = θρηνῶ.— **διαπορθμεύω** = μεταφέρω μὲ τὴν λέμβον.— **ἀκριβῶς** = πραγματικῶς.— **ὦ βέλτιστε** = καλέ μου φίλε (ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός).

2. **Πλούτων**, θεὸς τοῦ Ἄδου· βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66.— **Μένιππος**, βλ. προηγούμενον διάλογον.— **Κροῖσος**, ὁ περίφημος διὰ τοὺς θησαυροὺς του βασιλεὺς τῆς Λυδίας, τὸν ὅποιον ἐνίκησε καὶ συνέλαβεν αἰχμάλωτον ὁ Κῦρος (ζήσας κατὰ τὸν ἕκτον π.Χ. αἰῶνα).— **φέρω** = ὑποφέρω, ἀνέχομαι.— **τὸν κύνα**, ὅπως ἐλέγοντο οἱ κυνικοὶ.— **παροικῶ** = μένω πλησίον.— **κατάστησον**, προστ. ἄορ. τοῦ ρ. **καθίστημι** = τοποθετῶ.— **τί ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται** = τί κακὸν σᾶς κάμνει.— **ὁμόνεκρος ὦν** = ἀφοῦ εἶναι νεκρός, ὅπως καὶ σεῖς.— **οἰμῶζω** = θρηνῶ.— **στένω** = στενάζω.— **μέμνημαι** = ἐνθυμοῦμαι.— **Μίδας**, ὁ θρυλικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, περίφημος διὰ τὰ πλοῦτη του καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν χρυσόν.— **Σαρδανάπαλλος**, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας (κατὰ τὸν ἕνατον π.Χ. αἰῶνα), διαβόητος διὰ τὴν πολυτελεῖαν καὶ τὴν τρυφηλὴν ζωὴν του.— **ἐξουειδίζω** = ἐξυβρίζω.— **ἀνδράποδον** = δοῦλος, δουλοπρεπής.— **οἰμωγῆ** = θρῆνος· **ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς** = μᾶς ἐνοχλεῖ, ὅταν θρηνοῦμεν.— **βιώναι** = ὅτι ἐζήσαν (ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ρ. **ζῶ**· ἄορ. β' **έβίων**).—

ἀνιῶ = στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ.— **μωραίνω** = εἶμαι μωρός, ἀνόητος.— **ὁμόψηφος** = σύμφωνος.— **στασιάζω** = φιλονικῶ.— **καὶ μὴν** = καὶ ὅμως.— **κατάδω** = τραγουδῶ δυνατὰ.— **ὕβρις** = αὐθάδεια.— **ἄξιόω - ῶ** = ἔχω τὴν ἀξίωσιν.— **ἐλευθέρους ἀνδράσιν ἐντρυφῶντες** = εὐχαριστοῦμενοι νὰ περιφρονῆτε τοὺς ἐλευθέρους ἀνθρώπους.— **μνημονεύω** = ἐνθυμοῦμαι, συλλογίζομαι.— **κτῆμα** = πρᾶγμα.— **ὀδύρομαι** = θρηνῶ.— **ἐπάσσομαι μέλλ. τοῦ ῥ. ἐπάδω** = συνοδεύω με ἄσμα (κάτι τὸ ὁποῖον λέγει ἢ κάμνει κάποιος ἄλλος). **ἐπάσσομαι ὑμῖν** = θὰ συνοδεύω με ἄσμα τοὺς θρήνους σας.— **πρέπει γὰρ τοῦτο... ἐπάδεσθαι** = διότι ἀρμόζει νὰ συνοδεύωνται οἱ τοιοῦτοι θρήνοι με αὐτὸ τὸ ἄσμα.

3. **Διογένης**, ὁ περίφημος κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Σινώπης τοῦ Πόντου, **ζήσας εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν τέταρτον π.Χ. αἰῶνα** ἐβάδιζε γυμνόπους καὶ περιβεβλημένος ἐν μόνον τετριμμένον ἱμάτιον, εἶχε δὲ ὡς συνήθη κατοικίαν του ἓνα πῖθον.— **Μαύσωλος**, πλουσιώτατος βασιλεὺς τῆς Καρίας τῆς Μ. Ἀσίας (κατὰ τὸ ἀ΄ ἡμισυ τοῦ τετάρτου π.Χ. αἰῶνος), φόρου ὑποτελῆς εἰς τοὺς Πέρσας· μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ σύζυγός του Ἀρτεμισία ἀνήγειρε πρὸς τιμὴν του μεγαλοπρεπέστατον τάφον (τὸ μαυσωλεῖον), ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ἐν ἐκ τῶν ἐπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου.— **ὁ Κάρ** (γεν. **τοῦ Κάρως**, πληθ. **οἱ Κᾶρες**) = ὁ ἐκ Καρίας τῆς Μ. Ἀσίας, Καριανός.— **ἐπὶ τίνι** = διὰ ποῖον πρᾶγμα, διατί.— **μέγα φρονῶ** = ὑπερφηανεύομαι.— **ἄξιόω - ῶ** = ἔχω τὴν ἀξίωσιν.— **Σινωπεύς** = ὁ ἐκ Σινώπης, πόλεως τῆς Μ. Ἀσίας ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Εὐξείνου Πόντου.— **ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων** = εἶχον δὲ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου καὶ μερικoὺς Λυδοὺς.— **ἐπέβην** = ἔβαλα τὸ πόδι μου, ἐκυριάρχησα (ἀόρ. β' τοῦ ἐπιβαίνω = πατῶ ἐπάνω).— **τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος** = καθυποτάσσω πολλὰ μέρη τῆς Ἰωνίας (τῆς Μ. Ἀσίας).— **καλῶς** = ὠραῖος.— **μέγας** = ὑψηλός.— **καρπερός** = ἰσχυρός.— **τὸ δὲ μέγιστον** = τὸ δὲ σπουδαιότερον (εἶναι τοῦτο).— **Ἀλικαρνασός** = μεγάλη καὶ ἀρχαία πόλις ἐπὶ τῆς Καρικῆς παραλίας τῆς Μ. Ἀσίας.— **ἐπικείμενον** = τοποθετημένον ἐπάνω μου.— **ἡλικόν** = ὄσον.— **ἀλλὰ οὐδὲ οὕτως εἰς κάλλος πεπονημένον** = οὔτε τόσον ὠραῖα στολισμένον.— **ἀκριβέστατα εἰκονιζομένων** = εἰς τὸ ὁποῖον (μνῆμα) με με-

ρίστην τελειότητα εἶναι ἀπεικονισμένοι.— λίθου, γεν. τῆς ὕλης = ἐκ μαρμάρου.— οἶον = ὅμοιον τοῦ ὁποίου.— εὖροι τις ἂν = ἤμπορεῖ κανεῖς νὰ εὕρη.— πάρεστι = ὑπάρχει (τοῦ ῥ. πάρειμι : παρὰ + εἰμι).— ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστὶ = πὼς ἔχουν δὲ κάποιον μεγάλο οἰκοδόμημα εἰς τὴν πατρίδα των.— ὦ βέλτιστε = καλέ μου φίλε (ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός).— ὅ,τι ἀπολαύεις αὐτοῦ = τί κερδίσεις ἀπ' αὐτό.— μᾶλλον ἀχθοφορεῖς = βιστάζεις περισσότερον βάρος.— οἰμῶζω = θρηνῶ.— ὦετο, παρ. τοῦ ῥ. οἶομαι = νομίζω.— οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου = διότι οὔτε ἐφρόντιζε δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.— λόγον καταλείποιε = ἔχει ἀφήσει φήμην.— ὑψηλότερον = ἀνώτερον.— ἀνδραποδωδέστατος = δουλοπρεπέστατος, ποταπώτατος ὑπερθ. τοῦ ἀνδραποδῶδης.— ἐν βεβαιότερῳ χωρίῳ = εἰς ἀσφαλέστερον ἔδαφος (δηλ. εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων).

4. Πλούτων — Ἑρμῆς, βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66 καὶ εἰς διάλογον 1.— κληρῶς = κληρονομία.— θηράω - ὦ = κυνηγῶ.— Σικυώνιος, ὁ ἐκ Σικυῶνος (ἀρχαίας πόλεως τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου).— ἐάω - ὦ = ἀφήνω.— ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν = ἐπάνω εἰς τὰ ἐνενήκοντα ἔτη.— ἐπιμετρέω - ὦ = προσθέτω.— ἐφεξῆς = κατὰ σειράν, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.— ἄτοπον = παράδοξον.— οὐδὲν προσήκοντες = ἐνῶ δὲν εἶναι συγγενεῖς του.— μίαιρώτατος = αἰσχροτάτος.— θεραπεύουσιν = τὸν περιποιῶνται, τὸν κολακεύουν.— ραίζω = καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.— πείσονται μέλ. τοῦ ῥ. πάσχω = παθαίνω.— διαβουκολέω - ὦ = παρηγορῶ διὰ κενῶν ἐλπίδων, ἐξαπατῶ.— ἔρρωται = εἶναι ὑγιής, εἶναι καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του.— βόσκονται ζῶν μακαρίαν ἐλπίζοντες = τρέφονται μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ζήσουν μακαρίως.— ἀποδυσάμενος = ἀφοῦ ἀποβάλλη, ἀφοῦ βγάλλῃ ἀπ' ἐπάνω του (τοῦ ῥ. ἀποδύομαι).— Ἰόλεως (Ἰόλικος), μυθικός ἥρωας, ἀνεψιὸς καὶ πιστὸς σύντροφος τοῦ Ἑρακλέους· κατὰ τὴν παράδοσιν, ὅταν ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηναίων Εὐρυπύθεος διώκων τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἑρακλέους εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὅπου οὗτοι εἶχον καταφύγει, οἱ θεοὶ ἔκαμαν πάλιν νέον τὸν Ἰόλαον, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἀποκρούσῃ τὸν ἐχθρόν.— ἀνηβησάτω, προστ. ἀορ. τοῦ ῥ. ἀνηβάω - ὦ = γίνομαι πάλιν νέος, ξανα-

νιώνω.— ἀμέλησον = μὴ σὲ μέλει.— παραπέμπω = προπέμπω, κατευοδώνω.

5. **παράσιτος** = ὁ τρεφόμενος εἰς βάρος τοῦ ἄλλου.— **ἐμφαγών**, ἐπειδὴ ἔφαγα βιαστικὰ (μετ. ἄορ. β΄ τοῦ ρ. **ἐσθίω** = τρώγω).— **παρῆσθα** = ἤσουν παρών, παρευρίσκεσο (παρατ. τοῦ ρ. **πάρειμι** : **παρά** + **εἰμί**).— **τὸ δὲ ἔμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο** = ὁ δὲ ἰδικός μου θάνατος ὑπῆρξε κάπως παράδοξος.— **οὐσία** = περιουσία.— **μήκιστος**, ὑπερθ. τοῦ **μακρός**· εἰς **μήκιστον ἀπετεινέτο**, παρετεινέτο ἐπὶ πολὺ μακρὸν χρόνον.— **Ἴτιθωνός**· οὗτος ἔλαβε κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τοὺς θεοὺς ὡς δῶρον τὴν ἀθανασίαν, ἀλλ’ ὄχι καὶ τὴν αἰωνίαν νεότητα. Διὰ τοῦτο δὲ ἐβασανίζετο ἀπὸ τὸ ἀτελειώτον γῆρας.— **ἐπίτομος** = σύντομος.— **οἰνοχόος** = ὁ δοῦλος, ὁ ὁποῖος προσέφερε τὸν οἶνον.— **ἡ κύλιξ** (γεν. -κος) = τὸ ποτήριον.— **τοίνυν** = λοιπόν.— **μειρακίσκος** (καὶ **μειράκιον**) = νεανίσκος· ὑποκοριστ. τοῦ **μείραξ** = νεανίας.— **σφαλείς**, μετ. παθ. ἄορ. β΄ τοῦ ρ. **σφάλλομαι** = κάμνω λάθος.— **ἐκτάδην ἐκέιμην** = ἔπεσα κάτω ξαπλωμένος, ξαπλώθηκα κάτω.— **τί πρὸς ταῦτα**; = τί ἔκαμεν, ὅταν εἶδεν αὐτά;— **πρὸς τὸ αἰφνίδιον** = ἀπὸ τὸ αἰφνίδιον αὐτὸ γεγονός, μ’ αὐτὸ τὸ ξαφνικό.— **οἶά με εἶργασται** = δι’ αὐτά, τὰ ὅποια μοῦ ἔκαμε.— **ἐχρῆν** = ἔπρεπε (παρατ. τοῦ ἀπροσ. ρ. **χρῆ**)·— **λεωφόρος** = ὁ πλατύς, ὁ συνηθισμένος δρόμος (τοῦ φυσικοῦ θανάτου).
6. **Κράτης**, πλούσιος εὐπατρίδης Θηβαῖος, ὁ ὁποῖος περιφρονήσας τὰ πλούτη ἤλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἔγινε θερμὸς ὑπαδὸς καὶ μαθητὴς τοῦ κυνικοῦ φιλοσόφου Διογένης.— **Διογένης**, βλ. διάλογον 3.— **ὀλκᾶς** = φορτηγὸν πλοῖον.— **ἀνεψιός** = ἐξάδελφος.— **κλήρος** = κληρονομία.— **ἡλικιώτης** = συνομήλικος.— **δεσπότης** = κύριος, κάτοχος, — **ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους** = ἀγωνιζόμενοι ποῖος νὰ περάσῃ τὸν ἄλλον.— **οὐδεπώποτε** = ποτὲ ἕως τότε.— **Σικυών**, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Κορινθ. κόλπου, πλησίον τῆς Κορίνθου.— **Κίρρα**, ἀρχαία πόλις τῆς Φωκίδος εἰς τὸν Κρυσσαῖον κόλπον, πλησίον τῆς Ἰτέας.— **κατὰ μέσον τὸν πόρον** = εἰς τὸ μέσον τοῦ στενοῦ.— **Ἀντισθένης**, ὁ ἰδρυτὴς τῆς κυνικῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους.— **οἶμαι καὶ οἰομαι** = νομίζω.— **ἡ χοῖνιξ**

(γεν. -κος), μέτρον χωρητικότητος ξηρῶν ἴσον πρὸς 315 σημερινὰ δράμια (48 χοίνικες ἀπετέλουν ἓνα μέδιμνον).— ὁ θέρμος = τὸ λούπινον (εἶδος ὀσπρίου).— οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει = διότι δὲν εἶχα καμμίαν ἀνάγκην ἀπ' αὐτά.— ἐχρῆν = ἔπρεπε (παρατ. τοῦ ἀπροσ. ῥ. χρή).— σεμνότερα = σπουδαιότερα.— παρρησία = θάρρος γνώμης.— οὐκοῦν = λοιπόν.— ἤξουσι = θὰ ἔλθουν (τοῦ ῥ. ἤκω).

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

Εισαγωγικὸν Σημείωμα σελ. 7

	Σελ.		Σελ.
1. Λέαινα καὶ ἀλώπηξ ...	9	14. Κομπαστῆς	12
2. Ἐριφος καὶ λύκος	9	15. Ἴππος καὶ ὄνος	12
3. Βόες καὶ λέων	9	16. Ὄνος καὶ λεοντῆ	12
4. Λύχνος	9	17. Ἴππος καὶ στρατιώτης ...	13
5. Γυνὴ καὶ ὄρις	10	18. Γεωργοῦ παῖδες	13
6. Κώνωψ καὶ βοῦς	10	19. Ποιμὴν ψεύστης	13
7. Αἶξ καὶ αἰγοβοσκὸς ...	10	20. Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ	14
8. Ἀλώπηξ καὶ βότρινες ..	10	21. Πατὴρ καὶ θυγατέρες ...	14
9. Κυνηγὸς καὶ δροστομὸς	10	22. Ἴατρος ἄτεχνος	15
10. Πῆραι δύο	11	23. Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν καὶ	
11. Λέων καὶ ταῦρος	11	ἀλώπηξ	15
12. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ	11	24. Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς ..	15
13. Πίθηκος καὶ ἀλιεῖς	12		

Β'. ΕΚ ΤΗΣ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ», ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

Α') ΘΕΟΓΟΝΙΑ

Εισαγωγικὸν Σημείωμα σελὶς 19

1. Οὐρανὸς καὶ γῆ. Τέκνα αὐτῶν	21	2. Κρόνος καὶ Ῥέα. Γέννησις τοῦ Διὸς	22
		3. Τιτανομαχία. Νίκη τοῦ Διὸς	22

Β') ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

1. Προμηθεὺς	23	κλυσμὸς	23
2. Ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατα-		3. Ἕλληνα καὶ τέκνα αὐτοῦ ...	24

Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

	Σελ.		Σελ.
1. Φοῖξος καὶ Ἑλλη	25	6. Ὁ μάντις Φινεύς. Αἱ Ἄρ-	
2. Πελλίας καὶ Ἰάσων	26	πνιαι	28
3. Οἱ Ἀργοναῦται	26	7. Αἱ συμπληγῆδες πέτραι . . .	28
4. Ὁ μέχρι Μυσίας πλοῦς . . .	27	8. Οἱ Ἀργοναῦται εἰς Κολχίδα.	
5. Ἀπὸ Μυσίας μέχρι Θράκης 27		Ἰάσων καὶ Μίθρεια	29

Δ') ΠΕΡΣΕΥΣ

1. Γέννησις Περσέως	31	3. Ἡ Μέδουσα ἀποτέμνεται τὴν	
2. Περσεὺς πέμπεται ἐπὶ τὴν		κεφαλὴν	32
τῆς Γοργόνης κεφαλὴν . . .	31	4. Θάνατος Ἀχιλλεύου	32
		5. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα . . .	33

Ε') ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις καὶ ἀνάτροφὴ Ἡ-		μάτων τοῦ Ἀργείου	37
ρακλέους	34	στ') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες .	37
2. Πρῶτα κατορθώματα Ἡ-		ζ') Ὁ Κρηὶς ταῦρος	38
ρακλέους	34	η') Αἱ Διομήδους ἵπποι	39
3. Μανία Ἡρακλέους. Δου-		θ') Ὁ ζωστήρ τῆς Ἴππο-	
λεία παρὰ τῷ Εὐρυσθεῖ . .	35	λύτης	39
4. Οἱ δώδεκα ἄθλοι :		ι') Οἱ βόες τοῦ Γηρῶνου . . .	39
α') Ὁ Νεμεαῖος λέων . . .	36	ια') Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν	
β') Ἡ Λερναία ὕδρα . . .	36	Ἑσπερίδων	40
γ') Ἡ Κερυνίτις ἔλαφος . . .	37	ιβ') Ὁ Κέροβρος	41
δ') Ὁ Ἐρμάνθιος κάπρος . . .	37	5. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνηρα . . .	41
ε') Ἡ κόπρος τῶν βοσκῆ-		6. Θάνατος Ἡρακλέους	41

ΣΤ') ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΗΡΩΕΣ

1. Κάδμος	43	6. Θησεὺς	46
2. Μίνως	44	7. Μελέαγρος	46
3. Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης . . .	45	8. Νιόβη	47
4. Αἰακὸς	45	9. Ὁρφεὺς	48
5. Κέκροψ	45	10. Ἀλκίσις	48

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ «ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ», ΑΙΛΙΑΝΟΥ

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελ. 53

	Σελ.		Σελ.
1. Ἀλέξανδρος καὶ Φωκίων	55	11. Ἀναξαγόρου ἀταραξία	59
2. Ἐπαμεινώνδου μεγαλοφροσύνη	55	12. Αἰνείου εὐσέβεια	59
3. Ξενοφώντος καρτερία	56	13. Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης	59
4. Γέρον ἀλαζών	56	14. Ἡ κατὰ Μυτιληναίους βαρυντάτη ποιηὴ	60
5. Αἱ τῶν Λακεδαιμονίων μητέρες	56	15. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἴέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ	60
6. Ξενοκράτους φιλευσπλαγχνία	57	16. Πᾶν μέτρον ἄριστον	60
7. Πλάτων	57	17. Λακεδαιμόνιοι περὶ φιλοκερδείας	60
8. Ἡ μάχη τῶν ἀλεκτρονίων	58	18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὀλυμπίᾳ	61
9. Ἀρταξέρξης περὶ φιλοπορίας	58	19. Μειράκιον Ἐρετρικόν	61
10. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων	58	20. Τὰ Τέμπη	61

Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ «ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ»,

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελίς 65

1. Χάρωνος, Μενίππου καὶ Ἐρμού	67	4. Πλούτωνος καὶ Ἐρμού	71
2. Πλούτων ἢ κατὰ Μενίππου	68	5. Ζηροφάντου καὶ Καλλιδημίδου	72
3. Διογένους καὶ Μανσώλου	70	6. Κράτητος καὶ Διογένους	73

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Α'. Αἰσώπειοι Μῦθοι	77 - 79	Γ'. Ἐκ τῆς «Ποικίλης Ἱστορίας» Αἰλιανοῦ	93 - 97
Β'. Ἐκ τῆς «Βιβλιοθήκης» Ἀπολλοδώρου	86 - 92	Δ'. Ἐκ τῶν Λουκιανοῦ «Νεκρικῶν διαλόγων»	99 - 104

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκ τῶν «Ἐκλογῶν» τοῦ κ. Γεωργίου Παπαοικονόμου ἐλήφθησαν :

- 1) Οἱ ὑπ' ἀριθμ. 3, 4, 6, 7, 9 - 12, 15, 16. 20 καὶ 24 Αἰσώπειοι μῦθοι.
 - 2) Τὰ τμήματα τῆς « Βιβλιοθήκης » τοῦ Ἀπολλοδώρου περὶ Ἀνθρωπογονίας, Περσέως καὶ Ἡρακλέους.
 - 3) Τὰ ὑπ' ἀριθ. 9 - 17 τεμάχια ἐκ τῆς « Ποικίλης Ἱστορίας » τοῦ Αἰλιανοῦ.
 - 4) Αἱ ἀντίστοιχοι ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις τῶν ἀνωτέρω κειμένων.
- Ἡ λοιπὴ ὕλη τοῦ παρόντος βιβλίου ἐλήφθη ἐκ τῶν « Ἐκλογῶν » τοῦ κ. Βίκτωρος Κρητικοῦ.

Έκδοσις Η' 1968 (VIII)—'Αντίτυπα 225.000—Συμ. 1722/7-8-68—1735/7-8-68
Έκτύπωσις-Βιβλιοδεσία: Πάπυρος Γραφικαί Τέχναι Α.Ε. Ίωαννίδου 6 'Αμαρούσιον

024000025294

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

